

Kommunstyrelsen
Maria Östgren

Till Kommunstyrelsens ledamöter och ersättare

Kommunstyrelsen**Tid:** Tisdag 26 juni 2018, kl. 14:00**Plats:** Sessionssalen, stadshuset

Ärenden	Dnr
1 Val av justerare	
2 Anmälan av extra ärenden	
3 Granskning av detaljplan för del av Ludvika 6:1 "Väsmanstrand" i Ludvika	2018/229
4 Presentation av förslag på "Ludvikamodellen"	
5 Rapportering av målaktiviteter och ekonomi (budgetuppföljning) för 2018 - Tillfälle 2	2018/254
6 Förändringar i aktieägaravtalet för Falun Borlänge Regionen AB	2017/399
7 Redovisning av delegationsbeslut till kommunstyrelsen	2017/417
8 Ordförandeinformation	
9 Val av justerande	

Leif Pettersson
ordförandeMaria Östgren
kommunsekreterare

Val av justerande

Kommunstyrelsen

Yttrande om granskning av detaljplan för del av Ludvika 6:1, "Väsmanstranden"

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen har inget att erinra mot granskning av detaljplan för del av Ludvika 6:1.

Omedelbar justering.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 23 maj 2018 § 68 att ge verksamhetsområde i planering att genomföra granskning av rubricerad detaljplan. Granskningen har nu skickats till berörda förvaltningar och myndigheter för yttrande och pågår mellan 4 juni och 1 juli 2018.

Huvudsyftet med planen är att främja lek och reaktion i centrumnära läge genom att tillgängliggöra strandområdet och utveckla det till en attraktiv plats, samt tillgodose Ludvika kommuns behov av bostäder. Andra syften är att skydda natur- och kulturvärden som finns inom planområdet och att möjliggöra för restauranger och caféer.

Planen är i linje med översiktsplanen och bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Strandskyddet kommer även att upphävas inom planområdet

Kommunstyrelsens förvaltning ser att detaljplanen kan bidra till att kommunen lever upp till fler av de kommunövergripande målen, bl.a. en bra kommun att leva i och föreslår kommunstyrelsen att inte lämna några synpunkter.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 23 maj 2018 § 68 att ge verksamhetsområde i planering att genomföra granskning av rubricerad detaljplan. Granskningen har skickats till berörda förvaltningar och myndigheter för yttrande och pågår från 4 juni till 1 juli 2018.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med genomförandet av den vision för Väsmanstrand som antogs av fullmäktige den 25 augusti 2014 § 98.

Visonsarbetet föregicks av en omfattande medborgardialog och parallella uppdrag av arkitektföretag. I visionen föreslogs bostäder i områdets södra del och ett lek- och aktivitetsområde i dess centrala delar. Dessa delar ingår nu i aktuellt planområde.

Huvudsyftet med planen är att främja lek och reaktion i centrumnära läge genom att tillgängliggöra strandområdet och utveckla det till en attraktiv plats, samt tillgodose Ludvika kommuns behov av bostäder. Andra syften är att skydda natur- och kulturvärden som finns inom planområdet och att möjliggöra för restauranger och caféer.

Planen är i linje med översiktsplanen och bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Strandskyddet kommer även att upphävas inom planområdet

Samråd pågick mellan 9 oktober till 9 november 2017. Totalt inkom 12 yttranden varav sju med synpunkter. Synpunkterna gällde främst möjligheten att bygga bostäder inom planområdet. Vidare fanns det yttranden om bl.a. skyddsåtgärder för buller och farligt gods samt behov av förorenad mark.

Kommunstyrelsens arbetsutskott yttrade sig den 31 oktober 2017 § 136 angående detaljplanen och hade inget att erinra mot planen.

Efter samrådet togs det fram en ny bullerutredning som klargör att det ur bullersynpunkt är möjligt att bygga bostäder. Närheten till farligt gods bedömdes inte heller utgöra något hinder för byggnation av bostäder. Marken behöver dock saneras inom stora delar av planområdet

Ekonomiska konsekvenser

Saneringskostnader för stora delar av planområdet uppskattas till ca.20 mnkr.

Kommunstyrelsens förvaltnings synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning ser att detaljplanen kan bidra till att kommunen lever upp till fler av de kommunövergripande målen, bl.a. en bra kommun att leva i och föreslår att kommunstyrelsens inte lämnar några synpunkter.

Margareta Karlsson
Tf. kommunchef

Malin Ekholm
Utredare

Bilagor

1. Protokollsutdrag från samhällsbyggnadsnämnden § 68, daterad den 23 maj 2018.
2. Samrådsredogörelse daterad den 4 juni 2018.
3. Planbeskrivning daterad den 4 juni 2018.

Beslut skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen för kännedom
Akten

Godkännande av samrådsredogörelse och beslut om granskning av detaljplan för del av Ludvika 6:1, "Väsmanstranden"

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna samrådsredogörelsen enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) 5 kap 17 §.
2. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att ge verksamhetsområde Planering i uppdrag att genomföra granskning av rubricerad detaljplan, enligt plan- och bygglagen (2010:900) 5 kap 18 §.

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen syftar till en fortsatt utveckling av Väsmanstrand i form av bland annat aktivitetspark och bostäder.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med genomförandet av den vision för Väsmanstrand som antogs av kommunfullmäktige (KF) den 25 augusti 2014 §98. Visionsarbetet föregicks av en omfattande medborgardialog och parallella uppdrag av arkitektföretag. I visionen föreslogs bostäder i områdets södra del och ett lek- och aktivitetsområde i dess centrala delar. Dessa delar ingår i nu aktuellt planområde.

Under samrådet inkom totalt 12 yttranden varav sju var med synpunkter. Synpunkterna gäller främst möjligheten att bygga bostäder inom planområdet. Behoven av skyddsåtgärder för buller och farligt gods samt behovet av sanering av förorenad mark, måste klargöras innan detaljplanen kan antas. Upphävandet av strandskydd måste även motiveras tydligare.

Efter samrådet har en ny bullerutredning tagits fram som klargör att det ur bullersynpunkt är möjligt att bygga bostäder på tänkta lokalisering. Närheten till farligt gods led bedöms inte heller utgöra något hinder för byggnation av bostäder. Marken behöver dock saneras inom stora delar av planområdet för att vara lämplig till den användning som föreslås i detaljplaneförslaget, där en första kostnadsuppskattning är ca 20 miljoner kr.

Planbeskrivningen har kompletterats gällande upphävande av strandskydd, godtas inte detta av länsstyrelsen kan en annan väg att gå vara att göra området

Samhällsbyggnadsnämnden

till LIS-område (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) vilket dock blir en egen lång process.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från Samhällsbyggnadsförvaltningen daterad den 5 april 2018.
2. Planbeskrivning.
3. Plankarta.
4. Samrådsredogörelse.
5. Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott den 9 maj 2018 § 53.

Övriga upplysningar

Ärendet föredras av Kajsa Holmqvist.

Beslutet skickas till

Kajsa Holmqvist, landskapsarkitekt för handläggning
Patricia Magnell, tf. planeringschef för kännedom
Diariet

Verksamhetsområde planering
Kajsa Holmqvist, 0240-86 249
Kajsa.holmqvist@ludvika.se

Kungörelse

Granskning av detaljplan för del av Ludvika 6:1 "Väsmanstrand" i Ludvika

Planområdet ligger mellan järnvägsstationen och Väsman och sträcker sig från ABBs sjöparkering upp till nya Kajvägsbron.

Huvudsyftet med planen är att främja lek och rekreation i centrumnära läge genom att tillgängliggöra strandområdet och utveckla det till en attraktiv plats, samt att tillgodose Ludvika kommuns behov av bostäder. Andra syften är att skydda natur- och kulturvärden som finns inom planområdet och att möjliggöra för restauranger och caféer.

Planen är i linje med översiktsplanen och den bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Strandskydd upphävs inom planområdet. Planärendet handläggs med utökat förfarande.

Handlingar

Samrådshandlingar sänds ut till olika remissorgan och hålls dessutom tillgängliga på

- Plan 5 i Ludvika Folkets hus, Carlavägen 24, under öppettid
- Ludvika bibliotek, Engelbrektskatan 3, under öppettid
- Internet: www.ludvika.se/planer

Information och synpunkter

landskapsarkitekt Kajsa Holmqvist, tel. 0240-862 49
planarkitekt Torkel Berg, tel. 0240-861 36
samhallsbyggnad@ludvika.se

Granskningen pågår från den 4 juni 2018 till och med den 1 juli 2018, då skriftliga synpunkter senast ska lämnas till Ludvika kommun, samhallsbyggnadsförvaltningen, 771 82 Ludvika.

Detta är en granskning enligt plan- och bygglagen (PBL). Inbjudna till granskningen är sakägare/fastighetsägare, myndigheter med flera som har väsentligt intresse i planfrågan. **Fastighetsägare/styrelser ska informera hyresgäster/boende.** Lämnas inget yttrande, betraktas det som ett godkännande av planen.

Den som inte lämnat någon skriftlig synpunkt på detaljplanen senast under granskningsskedet kan förlora rätten att överklaga beslutet att anta planen.

Information enligt Dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 kallad GDPR: För att kunna hantera lämnade synpunkter kommer synpunktslämnarens namn, adress och fastighetsbeteckning att registreras. Namn på privatpersoner tas bort från handlingar på internet. Samhällsbyggnadsnämnden blir personuppgiftsansvarig för dina personuppgifter när de tagits emot av kommunen. För mer information om hur dina personuppgifter behandlas i ditt ärende hänvisas till Ludvika kommuns hemsida.

Verksamhetsområde planering
Kajsa Holmqvist, 0240-862 49
kajsa.holmqvist@ludvika.se

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av Ludvika 6:1 "Väsmanstrand" i Ludvika

Flygbild över planområdet. Foto Wizwork studios.

Innehåll

1. Samrådets bedrivande.....	2
2. Inkomna yttranden och deras huvudsakliga ställningstagande.....	3
3. Sammanfattning av inkomna yttranden med Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer	3
4. Samrådsmöte	11
5. Övrigt.....	12
6. Tidplan.....	12
7. Slutsats	12
8. Medverkande tjänstemän	12

1. Samrådets bedrivande

Den 19 december 2016, §136 beslutade samhällsbyggnadsnämnden att ge Verksamhetsområde planering i uppdrag att upprätta detaljplan för del av Ludvika 6:1 ”Väsmanstrand”. I uppdraget ingick att genomföra samråd.

Samrådet genomfördes från den 9 oktober till och med den 9 november 2017, Länsstyrelsen Dalarnas län begärde förlängning av samrådstiden till och med den 15 november 2017. Under samrådstiden gavs allmänheten, sakägare, myndigheter, intresseföreningar, kommunala nämnder med flera, tillfälle att yttra sig över ett förslag till ny detaljplan.

Samrådet har kungjorts i lokalpressen och på kommunens anslagstavla. Samrådshandlingar har skickats ut till 36 berörda remissinstanser enligt Verksamhetsområde planerings sändlista och fastighetsförteckning.

Detaljplanen har även varit tillgänglig på kommunens hemsida på internet www.ludvika.se/planer, i Ludvika bibliotek (Engelbrektsgatan 3) och på plan 5 i Ludvika Folkets hus.

12 yttranden har inkommit, varav ett efter samrådstidens slut.

2. Inkomna yttranden och deras huvudsakliga ställningstagande

Av inkomna 12 yttranden var sju med synpunkter och fem utan erinran. Bullerfrågan anses central och måste utredas vidare innan detaljplanen kan antas.

		Ingen erinran	Yttrande m synpunkter
Länsstyrelsen	S11		X
Kommunala nämnder, förvaltningar m fl			
Kommunstyrelsens arbetsutskott	S10	X	
Kultur- och fritidsnämnden	S6	X	
Räddningstjänsten Västerbergslagen	S3		X
Räddningstjänsten Västerbergslagen	S4		X
LudvikaHem AB	S9		X
Intresseföreningar och sammanslutningar			
Ludvika Ångbåtssällskap	S5		X
Övriga			
Bergsstaten	S1	X	
Polismyndigheten Dalarna – Västra Dalarna	S2	X	
Lantmäteriet	S7		X
Trafikverket Region Mitt	S8		X
Skanova	S12	X	

3. Sammanfattning av inkomna yttranden med Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

S1 Bergsstaten

Yttrande inkommet den 12 oktober 2017

1. Det aktuella området ligger inom skyddszon för ansökan om bearbetningskoncession Södra Väsmanfältet K nr 1.

Förvaltningens kommentar

1. Bergsstaten har i ett telefonsamtal den 12 oktober 2017 bekräftat att ovanstående inte påverkar planarbetet eller genomförandet av planen. Verksambetsområde planering betraktar detta som att Bergsstaten inte har något att erinra.

S2 Polismyndigheten Dalarna

Yttrande inkommet den 17 oktober 2017

1. Inget att erinra.

S3 Räddningstjänsten Västerbergslagen

Yttrande inkommet den 17 oktober 2017

1. I det inkomna materialet nämns inte brandvattenförsörjning. Då byggnader i flera våningar planeras så är det lämpligt att se över brandvattenförsörjning och brandpostnätets dragning. Brandpost bör finnas tillgänglig inom 50 meter från huvudentréer i planerad bebyggelse som överskrider 2 våningar.
2. Bostadsområdet bör i så stor utsträckning som möjligt planeras så att fordonstrafik undviks av trevnads- och säkerhetsskäl. Det får däremot inte uppstå en motsättning mellan ambition att hålla fordon borta och s.k. blåljusfordons behov av att snabbt komma in på området och fram till byggnader.
3. Hårdgjorda ytor kring bostadshus bör planeras i ett tidigt skede. Flerbostadshus uppförs ofta med förutsättningen att en av de två tillgängliga utrymningsvägarna utgörs av räddningstjänstens stegar, och då måste ytor kring fasader medge uppställning av bärbara stegar och maskinstegar.

Förvaltningens kommentarer

1. *Planbeskrivningen kompletteras.*
2. *Synpunkten är noterad. Detaljplanen hindrar inte detta.*
3. *Synpunkten är noterad. Detaljplanen hindrar inte detta. Utformningen av byggnader och dess omgivning planeras mer i detalj av exploitören inför bygglovsskedet. Planbeskrivningen kompletteras med information om detta.*

S4 Räddningstjänsten Västerbergslagen

Yttrande inkommet den 18 oktober 2017

1. Brandvattenförsörjning utökas och anpassas till plan. Rekommenderad minsta kapacitet i markbrandposter är 1200 liter per minut med ett maximalt inbördes avstånd av 150 meter.
2. Närhet till transportled av farligt gods på väg och järnväg bör värderas mot planerad verksamhet.
3. I samband med planering av nya byggnader inom kvarteret Väspanstrand, förutsätter Räddningstjänsten Västerbergslagen att hänsyn tas till behov av tillgänglighet för räddningsfordon och i synnerhet räddningstjänstens höjdfordon.
När det gäller huvudgator ser vi de som viktiga utryckningsvägar för att insatstiderna inte ska bli för långa. Om de utformas med farthindrande åtgärder, relativt smal väg, parkeringar och busshållplatser så tillåter den ingen genomfartstrafik för utryckningsfordon vilket kan innebära att

Räddningstjänsten Västerbergslagen inte når hjälpsökande tillräckligt snabbt.

Förvaltningens kommentarer

1. *Planbeskrivningen kompletteras.*
2. *En riskanalys har tagits fram för att undersöka hur närheten till led för farligt gods påverkar planområdet.*
3. *Synpunkten är noterad. Detaljplanen hindrar inte detta. Utformningen av byggnader och dess omgivning planeras mer i detalj av exploatören inför bygglovskedet. Planbeskrivningen kompletteras med information om detta.*

S5 Ludvika Ångbåtssällskap

Yttrande inkommet den 25 oktober 2017 (under samrådsmöte)

1. Tycker att allmänhetens möjligheter att nyttja Väsmanstrand för idrott och nöje ska utökas.
2. Önskar att den trädbevuxna ytan längs sjön utökas och att fasta grillplatser och fler bänkar anordnas i området.
3. Önskar plats för ett café eller liknande med uteservering. Placering närmre vattnet. Cafét kan även hyra ut utrustning att användas på allaktivitetsplanen.
4. Föreslår att grusytan söder om Charlie Normans Torg ska användas som en allaktivitetsplan för spontanidrott, bollsporter och utegym.
5. En gräsbevuxen plan kan också användas vid marknader och festivaler. En sådan yta kommer att behövas när man bygger på folkets hus parkeringen.
6. Föreslår att minigolfbanan flyttas till Väsmanstrand.
7. Skatebordramp för ungdomar föreslås.

Förvaltningens kommentarer

1. *Förvaltningen instämmer och avser möjliggöra detta genom att planlägga mark som PARK₁, park som ska innehålla områden för lek- och sportaktiviteter.*
2. *Då ytan planläggs som park finns det inte något i planen som hindrar detta. Ytan har tidigare utökats genom att gång- och cykelvägen har flyttats till före detta Kajvägen och biltrafiken har flyttats till andra sidan vallen. Någon ytterligare utökning bedöms inte behövas.*
3. *Ytor för café finns planlagda i anslutning till Charlie Normans torg. En anledning till att de inte placeras närmre vattnet är att ytan närmast vattnet ska innehålla en fri passage för allmänheten. Enligt strandskyddslagen ska en fri passage alltid lämnas närmast stranden även om strandskyddet upphävs. Det finns inget i planen som hindrar att man även hyr ut idrottsutrustning i lokaler inom handelsområdena.*
4. *Förvaltningen bedömer att ett bättre läge för aktivitetsytor är norr om torget, detta bland annat på grund av spridningen av de föreningar som finns inom*

planområdet. Att uppföra bostäder inom planområdet bidrar till en ökad trygghet och säkerhet i området, genom att människor vistas där dygnet runt, samt möjliggör för att söka bidrag för sanering av marken.

5. *Synpunkten är noterad och beaktas i vidare beslut. Det är i slutändan ett politiskt avgörande var man ska bygga och hur mycket yta som behövs för nämnda aktiviteter.*
6. *Tanken är att bangolfen ska flyttas till den norra delen av Väsmanstrand inom området för besöksanläggning.*
7. *Förslaget är noterat och beaktas i vidare beslut. Detaljplanen hindrar inte detta. Detta är ett återkommande önskemål och det finns därför med i planerna för utveckling av området.*

S6 Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande inkommet den 26 oktober 2017

1. Inget att erinra.

S7 Lantmäteriet

Yttrande inkommet den 27 oktober 2017

1. Fel fastighetsbeteckning i vattenområde ute i Väsman.
2. Otydligt var utfartsförbud börjar och slutar.
3. Beteckningen P-PLATS finns inte med i teckenförklaringen.

Förvaltningens kommentarer

- 1,2,3 Förvaltningen avser att rätta till dessa fel.*

S8 Trafikverket Region Mitt

Yttrande inkommet den 30 oktober 2017

1. Det finns en serviceväg strax söder om vattentornet. Den används av Trafikverket och dess entreprenörer för att komma till järnvägen. Denna väg måste finnas kvar. Marken redovisas som Natur i planen.
2. Stängsling måste till så att det inte blir spårspring. Stängslet ska vara mellan Kajvägsbron och ABB. Körgrindar behövs så att Trafikverket kan komma till järnvägen. Ludvika kommun betalar och ansvarar för driften. Avtal om detta ska skrivas med Trafikverket och vara klart innan detaljplanen antas. Stängsel ska stå utanför Trafikverkets fastighet.
3. Åtgärdsvalsstudie för ABB-industriområde och Väsmanstrand. I kapitel 5.6 kan man hänvisa till åtgärdsvalsstudien för ABB-industriområde och Väsmanstrand. Där finns information att dra nytta av i detaljplanen. ÅVS:en och detaljplanen motsäger inte varandra.
4. I detaljplanen går det att förtydliga att godstransporterna bör ske söderifrån och inte ta vägen via Kajvägsbron, för att se till att planområdet inte ska bli mer bullerstört än nödvändigt.

5. Säkerheten för gående och cyklister dels vid korsningen vid Lidl och dels vid korsningen Lyviksvägen/Kajvägen kan lyftas fram. Det är viktigt att skylta/måla eller på annat vis förtydliga hur stråken ska se ut. I detaljplanen står det att gc-bron ska vara huvudstråket in till centrum, men vi såg att för att kunna knyta ihop hela stråket behöver dessa två punkter förbättras.
6. Den bullerberäkning som använts är av Trivectors modell och är inte tillräcklig för ett komplext område som detta. Vi anser att den inte kan utgöra underlag för detaljplanen eller vara underlag för fortsatt arbete. Man behöver även redovisa bullernivåer på olika våningsplan i de olika punkterna och ta hänsyn till andra slags ljud som uppstår vid långsamtgående och stillastående tåg.

Tåg kan stå på tomgång för klargöring nattetid, tex om ett tåg ska avgå på tidig morgon. Det skulle vara störande för de boende. Dieseltåg har dessutom ljudet på toppen av fordonet och inte vid spåret.

Man behöver hantera ljud från stillastående eller långsamtgående fordon. Man behöver föra ett resonemang om vilken tågtrafik som är på platsen. Man måste då fråga företagen om vilka trafikrörelser de gör.

Sammanfattning buller

Det behövs en ytberäkning eller beräkning i Soundplan, Cadna eller liknande.

Man behöver göra en ljudnivåmätning för växlingsnivåer. Dvs mäta vid källan i några punkter och göra en spridningsstudie.

Området är för komplext för att det ska gå att använda den valda beräkningsmodellen.

Man behöver få bättre bild över bullersituationen samt ta reda på vilka ljudnivåer det blir från tågrörelser under 40 km/tim.

Förvaltningens kommentarer

1. *Området som är planlagt som natur är till för att bevara biologisk mångfald av fjärlar och örtartade växter. Det är viktigt att marken får återställas som ruderatmark och äng. Inom området finns bland annat Silvergråvecklare som är en rödlistad art. Trafikverket får föreslå ett nytt läge för serviceväg.*
2. *Ett stängsel finns idag på den beskrivna sträckan. Plankartan kompletteras med en bestämmelse om att stängsel ska finnas. Däremot ska kostnaden för stängsel delas lika mellan kommun och järnvägens innehavare enligt Lagen om stängselskyldighet för järnväg m.m. (12 §) i fråga om stängsling vid stations- eller bangårdsområde. Järnvägens innehavare är skyldig att anordna, tillse och underhålla stängsel i enlighet med kommunens beslut (11 §).*
3. *Sambällsbyggnadsförvaltningen tackar för synpunkten. Åtgärdsvalsstudien är dock inte ett politiskt antaget dokument.*

4. *Sambällsbyggnadsförvaltningen tolkar det som att synpunkten gäller transporter till ABB. Transporter till och från verksamheter inom planområdet kommer att kunna köra norr ifrån över Kajvägsbron. Planbeskrivningen kompletteras.*
5. *Planbeskrivningen kompletteras. De beskrivna platserna ligger dock utanför planområdet.*
6. *En ny bullerberäkning har tagits fram efter samrådet.*

S9 LudvikaHem AB

Yttrande inkommet den 7 november 2017

1. LudvikaHem föreslår en högre exploatering av bostäder i området. För att skapa en bättre ekonomi i projektet bör man kunna bygga minst 150-180 lägenheter.
2. Två av de föreslagna huskropparna kan med fördel förlängas fram till strandkanten på Väsman, med portaler igenom för gång- och cykelvägen. Då förstärks känslan av sjöstad och vi får ett tydligare landmärke vid Väsmanstrand.
3. Området som föreslås bebyggas med bostäder bör innehålla minst 50% hyresrätter.
4. Större yta i anslutning till bostadsområdet kan användas till lokaler för allmän och kommersiell verksamhet i flera plan. T.ex hotell och konferensytor, aktivitets- och mötesplatser, utställningsytor, saluhall mm. Mer aktiviteter året runt ger ett mer levande område längs hela Väsmanstrand.

Förvaltningens kommentarer

1. *Enligt Sambällsbyggnadsförvaltningens beräkningar är det möjligt att bygga ca 150 lägenheter (å 80 kvm) inom planområdet. Exploateringsgraden i området är redan hög, 45% och kommer därför inte att höjas ytterligare. Det är viktigt att markytan även räcker till att tillgodose övriga funktioner som krävs för att skapa en god boendemiljö, som till exempel bostadsgård för de boende. Användningsområdet för bostäder har minskats i förhållande till tidigare visionskisser, detta för att öka avståndet till och undvika störningar från industriområdet söder om planområdet.*
2. *Bostadsområdet har medvetet hållits in från strandkanten för att inte riskera att strandremsan och området närmast den privatiseras utan hålls tillgänglig för allmänheten. Även om strandskyddet anses upphävas så ska alltid en fri passage finnas tillgänglig för allmänheten närmast strandlinjen.*
3. *Detta kan inte regleras i detaljplan. Detaljplanen förhindrar däremot inte att hyresrätter byggs.*
4. *Plankartan uppdateras så att hotell och kontor tillåts byggas till 50% av den totala exploateringen om bostäder samtidigt uppförs till resterande del.*

S10 Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande inkommet den 13 november 2017

1. Inget att erinra.

S11 Länsstyrelsen Dalarnas län

Yttrande inkommet den 15 november 2017

Frågor som kan leda till att denna plan överprövas enligt PBL 11:10:

1. Strandskydd
För vart och ett av de områden (användningsområden), där kommunen avser att strandskyddet ska upphävas, behöver planbeskrivningen visa dels att det finns ett särskilt skäl enligt MB 7:18 c-d §§, dels att intresset av att ta området i anspråk väger tyngre än strandskyddsintresset. För att kunna göra denna avvägning behöver kommunen först redogöra för vilka strandskyddsintressen, som finns inom respektive område. Om kommunen för vissa delområden avser att avvägningen ska klaras genom att livsvillkoren för djur- och växtliv bibehålls, krävs detaljerade egenskapsbestämmelser som garanterar detta. Alternativet är att låta strandskyddet kvarstå inom sådana områden.
2. Vad gäller område W1, så ger planbestämmelsen ingen begränsning av det totala antalet bryggor och storleken på dessa. Det innebär att hela området skulle kunna fyllas med bryggor, vilket inte verkar vara kommunens avsikt. Den motivering av strandskyddsupphävandet, som vi efterlyser, ska förhålla sig till det som planen formellt medger.
3. Hälsa och säkerhet
Behoven av skyddsåtgärder för buller och farligt gods måste vara klarlagda innan detaljplanen antas. Det gäller t.ex. utbredningen av parkeringsdäck/garage eller plank. En planbestämmelse enligt PBL 4:14, punkt 5, behövs, för att säkerställa att skyddsåtgärderna anläggs före bostäderna.
4. Farligt gods
Kvartersmarken för besöksanläggning ska regleras så att verksamheter med större personantal ej medges, pga närheten till farligt gods led.
5. Miljöfarlig verksamhet
Riskutredningen för gasolanläggningen inom ABB:s område från 2011-02-13 hanterar endast risknivån för tidigare planerad parkering och GC-väg. Bedömningen av risknivå och riskavstånd till bostäder finns inte med i riskutredningen. MSB:s vägledning för samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering anger ett schabloniserat riskhanteringsavstånd på 250-750 meter för förvaring av gasol i mängden 50 ton. En riskanalys-/bedömning ska därför göras. Bedömningen ska göras utifrån vad som tilläts i gällande detaljplan för industriområdet.
6. Förorenade områden
Behovet av sanering av förorenad mark måste klarläggas innan detaljplanen kan antas. Om själva saneringen inte kan genomföras innan planen antas, behövs en bestämmelse enligt PBL 4:14 punkt 4, att lov

eller startbesked inte får ges förrän markens lämplighet för bebyggande har säkerställts genom att denna sanering har genomförts.

7. Buller

Bullerutredningen behöver kompletteras i följande avseenden: Bullret från riksväg 50 ska finnas med i beräkningen. För bostadskvarteret ska bullret beräknas i de punkter där byggrätten ligger närmast bullerkällorna, och det ska finnas beräkningar för samtliga våningsplan. Även bullret från stillastående tåg eller tåg som rör sig i långsamma hastigheter (under 40km/h) behöver utredas. Slutligen behöver bullret beräknas utifrån såväl dagens situation, som utifrån en prognos över framtida trafik på väg och järnväg.

Övrigt att beakta:

8. Natur

Det finns troligen almar i området vilka har ett högt naturvärde. De bör skyddas direkt genom planbestämmelse samt genom att marklovsplikt införs.

Förvaltningens kommentarer

- 1. Upphävandet av strandskyddet och motiveringen till detta ska ses över, kanske behöver inte strandskyddet upphävas inom hela planområdet. Eventuellt kan området bli LIS-området, men det är i sig en lång process.*
- 2. Det är inte kommunens avsikt att hela området W1 ska bebyggas med bryggor, bestämmelsen ses över.*
- 3. Plankartan kompletteras med en bestämmelse enligt PBL kap. 4:14 § punkt 5. En ny bullerutredning har tagits fram efter samrådet.*
- 4. Användningsbestämmelsen preciseras. Planbeskrivningen kompletteras.*
- 5. Riskutredningen¹ för gasolanläggningen inom ABB:s område säger att transport av farligt gods generellt bedöms utgöra en större risk än stationär lagring, som är fallet med gasolanläggningen vid ABB, och att man därför kan utgå ifrån rekommendationer om avstånd till led för farligt gods. Länsstyrelsen Dalarnas Läns rekommendation² är då att bostäder i mer än två plan placeras minst 150 meter från transportled för farligt gods. Räddningstjänsten västerbergslagen styrker detta³, att stationär lagring utgör en mindre risk än transport, även om risken är förhöjd vid lastning och lossning. Även sprängämnesinspektionens föreskrifter om cisterner, gasklockor och rörledningar för brandfarlig gas⁴ anger ett kortare avstånd, 100 meter, mellan cistern 10-100m³ och utgång från svårutrymda lokaler. Till denna skrift hänvisas från riskutredning gällande farligt gods för Väsmanstrand⁵.*

¹ Riskutredning Gasolanläggning ABB Ludvika- Fire 2011

² Cisterner, gasklockor, bergtrum och rörledningar för brandfarlig gas - SÄIFS 2000:4

³ Mailkonversation den 4 december 2017.

⁴ Farligt gods- riskhantering i fysisk planering – vägledning för planläggning intill transportleder för farligt gods- Länsstyrelsen Dalarnas län 2012

⁵ Farligt gods – Riskanalys för Väsmanstrand, SBF 2014

Avståndet mellan gasoltankarna och bostadsområdet i planförslaget är större än vad båda dessa anger (ca 180 meter på närmsta stället).

6. *Planbeskrivningen och plankartan kompletteras.*
7. *En ny bullerberäkning har tagits fram efter samrådet.*
8. *Det finns inga almar inom planområdet, med reservation för eventuella slyuppslag.*

S12 Skanova

Yttrande inkommet den 16 november 2017

1. Skanova har markförlagda kablar inom planområdet. Om undanflyttningsåtgärder krävs förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den. För övrigt inget att erinra motdetaljplanen.

Förvaltningens kommentarer

1. *Om kablar behöver flyttas ska kostnaden fördelas enligt det markavtal som finns mellan Skanova (Telia) och Ludvika kommun.*

4. Samrådsmöte

Vid samrådsmötet den 25 oktober 2017 närvarade ett knappt 10-tal personer från allmänhet och sakägare. Främst diskuterades den norra parkeringsplatsen i förhållande till Ludvika motorbåtsklubbs båthus.

Övriga synpunkter från mötet:

- Udden norr om planområdet har blivit ett område där det skräpas ner och eldas. Bör tas med i planen och användas till något.
- Finns det något som reglerar att ABB inte börjar använda sina gasoltankar fullt ut igen? Så att de medför risk för området?
- Gräsmatta för bollaktiviteter och evenemang borde anläggas istället för bostäder.

Förvaltningens kommentarer

- *Udden norr om planområdet är planlagd som allmän platsmark PARK. Förvaltningen ser därför ingen anledning att ta med området i denna detaljplan. Udden ingår dock i mer översiktliga planer över utvecklingen av Väsmånstrand och kommer på sikt att få en ändrad användning.*
- *Se S11 punkt 2.2 för mer information gällande gasoltankar vid ABB.*
- *Förvaltningen anser att denna form av aktiviteter är bättre lämpad inom den norra delen av planområdet och att bostäder därför kan byggas på grusplanen söder om Charlie Normans torg. Ett av syftena med detaljplanens upprättande är att tillgodose en del av Ludvikas behov av bostäder.*

5. Övrigt

Under samrådstiden har även en representant från kultur- och fritidsförvaltningen varit ute och träffat elever på Högbergskolan och Lorensbergskolan (årsk. 7-9) för att visa upp detaljplaneförslaget och ta emot synpunkter. Dialogen resulterade i en mängd förslag på aktiviteter som skulle kunna anläggas inom planområdet. Det framkom också önskemål om att glassbaren och pop-up restaurangen ska vara kvar. Några tyckte inte att man ska bygga bostäder på grund av risken att de boende störs av närheten till pop-up restaurangen inom handelsområdet söder om torget. Ett annat önskemål var bevara men renovera båthusen.

6. Tidplan

Detaljplanen beräknas kunna antas av kommunfullmäktige under hösten 2018.

7. Slutsats

Samrådsyttranden och politiska beslut talar för att detaljplanen efter justering kan gå vidare till granskning och därefter antagande. En ny bullerutredning behöver tas fram (vilket nu är gjort) och eventuellt även ytterligare undersökningar av markföroreningar och påverkan från närbelägna miljöfarliga verksamheter.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås godkänna samrådsredogörelsen och besluta om granskning.

8. Medverkande tjänstemän

Samrådsredogörelsen har skrivits av verksamhetsområde planering.

Patricia Magnell
Tf Planeringschef

Kajsa Holmqvist
Landskapsarkitekt

Planbeskrivning

Tillhörande detaljplan för
del av Ludvika 6:1
"Väsmanstrand"
i Ludvika
Upprättad i maj 2018

Flygbild över planområdet. Foto Wizwork studios.

Postadress
giro

771 82 LUDVIKA
5088

Besöksadress
Postgiro

Carlavägen 24
12 45 30-7

Telefon

0240-863 10 exp

Telefax

0240-810 26

Bank-

467-

Innehållsförteckning

1 Handlingar	4
2 Planens syfte och huvuddrag	4
3 Förenlighet med 3, 4 och 5 kap miljöbalken	4
4 Plandata.....	4
4.1 Lägesbestämning	4
4.2 Areal.....	5
4.3 Markägoförhållanden	5
5 Tidigare ställningstaganden	5
5.1 Översiktliga planer	5
5.2 Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden	5
5.3 Program för planområdet	6
5.4 Behov av miljöbedömning.....	6
5.5 Kommunala beslut i övrigt	6
5.6 Övriga utredningar	7
6 Förutsättningar, förändringar och konsekvenser	7
6.1 Natur.....	7
6.1.1 Mark och vegetation	7
6.1.2 Geotekniska förhållanden	8
6.1.3 Förorenad mark.....	9
6.1.4 Radon.....	10
6.1.5 Risk för skred/höga vattenstånd	10
6.1.6 Fornlämningar	12
6.2 Bebyggelseområden	12
6.2.1 Bostäder	12
6.2.2 Arbetsplatser, övrig bebyggelse	13
6.2.3 Offentlig och kommersiell service	15
6.2.4 Tillgänglighet	15
6.2.5 Byggnadskultur	15
6.2.6 Gestaltning	18
6.3 Friytor.....	20
6.3.1 Lek och rekreation	20
6.3.2 Naturmiljö.....	20
6.4 Vattenområden	20
6.5 Strandskydd	21
6.6 Gator och trafik	24
6.6.1 Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik.....	24
6.6.2 Kollektivtrafik	25
6.6.3 Parkering, varumottag, utfarter	25

6.7 Trygghet.....	25
6.8 Störningar.....	26
6.8.1 Buller.....	26
6.8.2 Luft.....	27
6.8.3 Sanitära förhållanden	27
6.8.4 Skyddsanordningar	27
6.8.5 Farligt gods	27
6.8.6 Räddningstjänstens insatstid.....	27
6.9 Teknisk försörjning	28
6.9.1 Vatten och avlopp	28
6.9.2 Dagvatten	28
6.9.3 Brandvatten.....	28
6.9.4 Värme.....	28
6.9.5 El	28
6.9.6 Bredband	28
6.9.7 Avfall	28
6.10 Barnperspektiv	29
6.11 Konsekvenser av planens genomförande – sammanfattning	29
7 Fastighetsrättsliga frågor	30
7.1 Ingående fastigheter och markägoförhållande.....	30
7.2 Fastighetsbildning.....	31
7.3 Upphävande av fastighetsplaner	31
8 Genomförandefrågor	31
8.1 Kvartersmark	31
8.2 Allmän platsmark.....	32
8.3 Strandskydd	32
9 Organisatoriska frågor	32
9.1 Planförfarande	32
9.2 Huvudmannaskap, ansvarsfördelning.....	32
9.3 Genomförandetid.....	32
10 Ekonomiska frågor	32
11 Tidplan	33
12 Medverkande tjänstemän.....	33

1 Handlingar

Detaljplanen består av:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning med illustrationer (denna handling)

För planprocessen finns dessutom:

- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande (utarbetas efter granskningen)
- Fastighetsförteckning
- Undersökningar av förorenad mark, bullerberäkning med flera utredningar

2 Planens syfte och huvuddrag

Huvudsyftet med planen är att främja lek och rekreation i centrumnära läge genom att tillgängliggöra strandområdet och utveckla det till en attraktiv plats, samt att tillgodose en del av Ludvika kommuns behov av bostäder.

Andra syften är att skydda natur- och kulturvärden som finns inom planområdet och att möjliggöra för restauranger och caféer.

Planen möjliggör anläggande av strandpromenad, aktivitetspark och ett bostadsområde, i enlighet med Vision Väsmanstrand¹. Parkeringsplatser flyttas inom området för att få en större sammanhängande parkyta. Planen ger också utrymme för några mindre handelsområden (serveringar), badbrygga och gång- och cykelstråk. Det befintliga Charlie Normans torg planläggs som torg. Längst i norr och söder anpassas planen till befintliga förhållanden för att säkerställa användningen av annars ej planlagd mark.

3 Förenlighet med 3, 4 och 5 kap miljöbalken

Planförslaget är förenligt med miljöbalkens grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Det finns inga riksintressen i området. Däremot klassas järnvägen som ligger precis utanför planområdet som riksintresse för kommunikationer.

4 Plandata

4.1 Lägesbestämning

Planområdet ligger i centrala Ludvika, direkt väster om stationsområdet. Området kopplas ihop med stadskärnan och Ludvika station via en gång- och cykelbro över spårområdet. Planen begränsas i öster av stationsområdet, i söder av

¹ Vision Väsmanstrand, Ludvika. Ludvika kommun 2014, antagen KF 2014-08-25 § 98

ett industriområde och i väster av sjön Väsman. Den nordligaste delen av plangränsen rundar bland annat motorbåtsklubbens båthus och det gamla vattentornet, däremellan anpassas plangränsen mot pågående byggnationen av Kajvägsbron.

Ortofoto med plangränsen ritad i gult.

4.2 Areal

Planområdet omfattar ca 11,8 ha.

4.3 Markägoförhållanden

Fastigheterna inom planområdet ägs idag av Ludvika kommun, Badhusudden AB, Trafikverket, ABB och Svenska fastighetsaktiebolaget. Se även 7.1.

5 Tidigare ställningstaganden

5.1 Översiktliga planer

Översiktsplanen, laga kraft den 25 september 2013, pekar ut Väsmanstrand som ett utvecklingsområde utan bestämd inriktning.

5.2 Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden

Följande planer påverkas av den nya detaljplanen:

- Del av Ludvika 6:1 med flera ”Gång- och cykelbro vid resecentrum” (antagen 2012)
- Detaljplan för ABB industriområde mm. (antagen 1989)

- Ändring av stadsplan för del av sydvästra industriområdena i Ludvika (antagen 1953)
- Stadsplan för centrala delen av Ludvika stad (antagen 1944)

Den största delen av området är i dagsläget ej planlagd. En remsa i östra kanten av området ingår dock i plan 421 Del av Ludvika 6:1 med flera ”Gång- och cykelbro vid Resecentrum”. I planens norra och södra ände överlappar den till viss del tre äldre gällande detaljplaner. De ytor som överlappas kommer att ersättas av den nya planen för att bättre stämma med befintliga förhållanden.

5.3 Program för planområdet

Inget planprogram har upprättats då detaljplanen ej avviker från översiktsplanen. Det finns dock två dokument som använts som program och inspiration under detaljplanarbetet. Dels kommunens eget visionsdokument Vision Väsmanstrand² och dels examensarbetet Väsmans strandband³.

Vision Väsmanstrand är ett visionsdokument som togs fram av en arbetsgrupp från kommunens planeringsenhet och Unika Ludvika⁴ år 2013. Visionen grundas i en medborgardialog riktad mot allmänheten och särskilt till barn i skolåldern och utifrån tre konsultförslag för området som inkommit i och med en idétävling.

Väsmans strandband är ett examensarbete som skrevs år 2016 på institutionens för stad och land, SLU Ultuna. Arbetet visar ett gestaltungsförslag av en aktivitetspark i den norra delen av planområdet (se även 6.2.6 Gestaltning).

5.4 Behov av miljöbedömning

Frågan om behovet av miljöbedömning togs upp på startmötet⁵ för detaljplanen. De förändringar som detaljplanen medför bedömdes inte medföra någon betydande miljöpåverkan. Någon miljökonsekvensbeskrivning enligt PBL bedömdes därför inte behövas. Det är betydande miljöpåverkan⁶ som utlöser MKB-kravet.

5.5 Kommunala beslut i övrigt

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade, den 19 december 2016 § 136, att ge planeringsenheten i uppdrag att upprätta en detaljplan. I uppdraget ingår att genomföra samråd. Planärendet har bedömts behöva genomföras med utökad förfarande, eftersom det är ett stort projekt av allmänt intresse.

² Vision Väsmanstrand, Ludvika. Ludvika kommun 2014, antagen KF 2014-08-25 § 98

³ Väsmans strandband – gestaltungsförslag för en hållbar och tillgänglig aktivitetspark i Ludvika. Examensarbete vid landskapsarkitekturprogrammet, avdelningen för landskapsarkitektur, SLU, 2016

⁴ En ekonomisk förening som knyter samman köpmän, fastighetsägare, stödmedlemmar och kommunen och samverkar för en attraktiv köpstad

⁵ Ett möte som enligt rutin hålls med berörda kommunala förvaltningar

⁶ Betydande miljöpåverkan är 1) stor påverkan på ett mindre område eller 2) storskalig påverkan eller 3) kumulativ påverkan som leder till 1 eller 2

5.6 Övriga utredningar

För att undersöka möjligheterna att bygga bostäder vid Väsmanstrand har ett antal utredningar gjorts.

- Buller – Bullerberäkning för nybyggnation av bostäder vid Väsmanstrand, SBF⁷ 2016
- Buller – Trafikbullerutredning för detaljplan Väsmanstrand, SWECO 2018
- Farligt gods – Riskanalys för Väsmanstrand, SBF 2014
- Förorenad mark – Väsmanstrand sammanställning av tidigare provtagningar, Sweco 2016
- Översvämningsrisk för Väsman och närliggande sjöar – riktlinjer för markanvändning, Ludvika kommun 2015
- Riskutredning Gasolanläggning ABB Ludvika- Fire 2011
- Ansvarsutredning- Ansvar enligt 10 kap. miljöbalken för historiska föroreningar inom del av södra Väsmanstrand, Ludvika kommun – Agnes advokatbyrå 2017

Under samrådet framkom att den bullerberäkning som använts initialt inte var tillräckligt detaljerad för att användas som underlag till bostadsbyggnation vid Väsmanstrand. Därför har ytterligare en bullerutredning tagits fram, som grund för detaljplanens utformning och beslutet om granskning. Den nya bullerutredningen har tagits fram av SWECO på uppdrag av Samhällsbyggnadsförvaltningen i Ludvika och innehåller detaljerade beräkningar för flera punkter på varje tillåtet våningsplan. Beräkningen redovisar också de störningar som kan uppstå från långsamtgående och stillastående tåg och bangårdsarbete.

Som underlag till detaljplaneförslaget finns också en åtgärdsvalsstudie för ABB-industriområde och Väsmanstrand som genomfördes år 2014-2015 gällande trafiksituationen i området. (ej antaget dokument)

6 Förutsättningar, förändringar och konsekvenser

6.1 Natur

6.1.1 Mark och vegetation

Planområdet ligger vid sjön Väsman sydöstra strand. Mellan sjön och den parallellgående järnvägen har marken tidigare fyllts ut och där har förekommit förorenade verksamheter. Marken består idag till största delen av gräsmattor med gång- och cykelvägar men där finns också en mer vildvuxen yta med blandad vegetation, parkeringsytor och en större grusplan som i dagsläget används som upplagsplats och ibland för tillfälliga arrangemang. Övrig vegetation på platsen är en björkdunge som ligger centralt inom planområdet och en lindallé längs

⁷ Samhällsbyggnadsförvaltningen Ludvika kommun

gamla Kajvägen. Mot järnvägen till i planens södra del finns det en uppbyggd jordvall med anslutning till gång- och cykelbron, vallen fungerar som skydd mellan järnvägen och planområdets övriga delar. Vallens östra sida är planterad med buskar.

Den västra delen av planområdet består av vattenområden. Eftersom marken är utfylld saknar strandkanten naturlig karaktär och har få eller inga naturvärden. Inom del av vattenområdet finns en småbåtshamn.

De förändringar som kommer att ske i samband med planens genomförande är att det blir möjligt att bygga bostäder, hotell, kontor och handelslokaler på en del av grusplanen. De gröna ytorna kommer att utvecklas som parkmiljö och erbjuda olika aktivitetsmöjligheter. I norr blir det möjligt att uppföra en byggnad som komplement till besöksanläggningen. Parkeringsplatserna flyttas inom området för att få en större sammanhängande parkyta, men antalet platser minskas inte. Det blir även möjligt att bygga badbryggor i den södra delen av vattenområdet och en bro över kanalen i den norra delen.

I nordost finns ett område med höga naturvärden och rödlistade arter, se 6.3.2 Naturmiljö.

Vegetationen mellan stängsel och spår som inte används är värdefull för att bevara den biologiska mångfalden. Ytan planläggs som NATUR₁ och ska skötas för att bevara biologisk mångfald av fjärilar och örtartade växter.

6.1.2 Geotekniska förhållanden

Den ursprungliga marken inom området utgörs av siltig morän i planområdets norra del, enligt kartan SGU Ser Aa nr 177. Området är sannolikt även utfyllt till stora delar med andra massor. Den södra delen av planområdet som nu är utfyllt, var tidigare en del av sjön Väsman. Fyllnadsmassorna har en varierande

sammansättning (enligt en sammanställning av SWECO 2017⁸). Så gott som samtliga förekommande fraktioner av sten, grus, sand, silt, lera och morän samt även mull, kol och slagg förekommer. I den södra delen av planområdet finns det även spån, troligtvis från sågområdet. Inför eventuella byggnationer bör ytterligare geotekniska undersökningar göras med avseende på fyllnadsmassornas sammansättning, stabilitet och mäktighet, vilket bekostas av exploitören.

Berggrunden består av leptit enligt kartan SGU Ser Af nr 158. Enligt samma källa framgår att det inte heller finns några större sprickzoner inom området.

6.1.3 Förorenad mark

Inom planområdet har det tidigare bedrivits olika verksamheter som har förorenat mark och vatten. Bland annat har det utfyllda sjöområdet i den södra delen av planområdet tidigare utgjort hamn för transporter på Väsman. Sulfidmalm från Saxdalen lastades om till järnväg på flera platser inom planområdet. Flera företag som har hanterat oljor och petroleum har också funnits inom planområdet.

Ett flertal miljötekniska undersökningar har utförts i omgångar och med ett flertal olika analyser. Undersökningarna visar att marken behöver saneras för att kunna genomföra detaljplanen. Två områden är kraftigt förorenade och måste totalsaneras. Det gäller bostadsområdet, inklusive området för besöksändamål söder därom, och en mindre yta i anslutning till båtklubbens två förrådsbyggnader, planlagt som friluftsområde. Även det norra området för besöksanläggning behöver saneras men är inte lika kraftigt förorenat.

I samband med detaljplanens genomförande kommer ett bidrag⁹ att sökas från Naturvårdsverket för att kunna sanera marken i den södra delen av planområdet. Bidrag kan endast sökas för områden där bostäder planeras att byggas samt där det saknas ansvarig för föroreningen.

En ansvarsutredning¹⁰ har tagits fram av Agnes Advokatbyrå med syfte att utreda de ansvarsförhållanden som finns gällande föroreningar inom planområdet. Ansvarsutredningen visar att eftersom de förorenade områdena har kommit i kommunens ägo genom en fastighetsreglering kan inte något ansvar för fastighetsägaren såsom verksamhetsutövare föreligga. Om Ludvika kommun exploaterar området ingår kommunen dock i kretsen av ansvariga med skyldighet att utföra och bekosta de åtgärder som exploateringen kräver. Kommunen får därmed ensam bära kostnaderna för sanering upp till nivån som krävs för bostadsändamål och bör då vara berättigade till bidrag för sanering av marken.

Följande undersökningar har utförts vad gäller marföroreningar i området:

1. 1999-08-30 Golder Grundteknik: *"Miljöteknisk markundersökning av Norsk Hydro:s fd oljedepå i Ludvika kommun"*

⁸ Sammanställning av tidigare undersökningar och bedömning av kunskapsluckor. Sweco. 2017.

⁹ Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder. Naturvårdsverket.

¹⁰ Ansvar enligt 10 kap miljöbalken för historiska föroreningar inom del av södra Väsmanstrand, Ludvika kommun – Agnes advokatbyrå 2017

2. 2003-05-16 Sweco VIAK: Ludvika bangårdsområde: *"Sammanfattning av resultat från miljötekniska markundersökningar enligt MIFO fas 2 inom 10 delområden mellan sjön Väsman och bangårdsområdet, Ludvika kommun"*
3. 2008-10-23 D-Miljö: *"Miljögeoteknisk markundersökning vid Nord Hydros f d oljedepå på fastigheten Ludvika 7:3 på Kajvägen i Ludvika"*
4. 2008-12-19 Hifab Envipro: *"Rapport förorenade områden Översiktlig undersökning – Ludvika"*
5. 2009-02-31 D-Miljö: *"Saneringskontroll av schakter vid sanering av Norsk Hydros före detta dieseldepå vid fastigheterna Ludvika 7:3, 7:8 och 4:39 i Ludvika"*
6. 2010-03-04 Hifab: *"Detaljerad miljöteknisk markundersökning - Ludvika bangård"*
7. 2015-12-03 Sweco: *"Miljökontroll nedläggning elkabel Väsmanstrand, Fastighet 6:12"*
8. 2016-01-21 Sweco: *"Miljökontroll Torget, Väsmanstrand - Fastighet 6:1"*
9. 2016-10-07 Sweco: *"Miljöteknisk markundersökning ny bangolfanläggning Väsmanstrand, del av fastigheteten Ludvika 6:1"*

Utöver dessa har även en sammanställning¹¹ av markförhållandena gjorts i april 2017. Rapporten sammanfattar tidigare provtagningar med avseende på olika typer av föroreningar för 12 delområden inom det tänkta planområdet. Analyser har gjorts i olika omfattning avseende metaller, BTEX (bensen, toluen, etylbensen, xylene), petroleumprodukter/olja, polyaromatiska föreningar och petroleumprodukter/olja/övrigt. I vissa områden är föroreningshalterna mycket höga, över både MKM (mindre känslig markanvändning) och KM (känslig markanvändning), för vissa ämnen, vilket medför att marksanering krävs.

En planbestämmelse gällande villkor för startbesked finns för att säkerställa att skyddsåtgärder (sanering) genomförs innan bostäder uppförs.

6.1.4 Radon

De fyllnadsmassor som finns på platsen medför en hög risk för markradon varför radonsäkert byggande krävs.

6.1.5 Risk för skred/höga vattenstånd

Marknivån där bostäder föreslås byggas ligger i dagsläget på mellan 156,1 och 156,9 m ö.h. (meter över havet, RH2000) och ytorna för handel på ca 156,7 m ö.h. I enlighet med kommunens riktlinjer för markanvändning vid Väsman¹² bör inte tät bostadsbebyggelse uppföras på en marknivå lägre än 157,4 m ö.h. Mindre industriområden med liten miljöpåverkan kan uppföras på mark 157,2

¹¹ Sammanställning av tidigare undersökningar och bedömning av kunskapsluckor. Sweco. 2017.

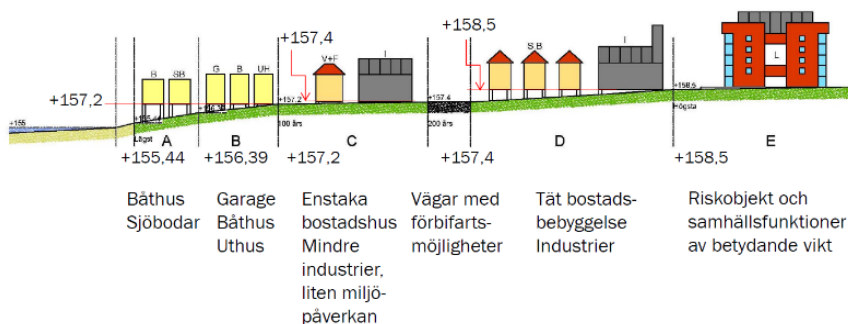
¹² Redovisning av översvämningsrisk för Väsman och närliggande sjöar – riktlinjer för markanvändning vid nybebyggelse. SBF 2015

m ö.h. Till denna kategori klassas handel med sällanköpsvaror och restauranger och caféer. Dagligvaruhandel har en mer betydande samhällsroll och bör fungera även vid en översvämning och alltså byggas på högre belägen mark, därför tillåts inte dagligvaruhandel inom handelsområdena i planen.

Ovanstående har resulterat i bestämmelser om markhöjd i plankartan, dessa reglerar till vilken nivå marken måste fyllas upp för att byggnader av en viss typ ska få uppföras. Bestämmelser om höjder finns dels för mark och dels för vattenkänsliga byggnadsdelar/underkant på bostäders golvbjälklag enligt bilden nedan som kommer från kommunens riktlinjer för markanvändning inom riskområde för översvämning vid Väsman.

Riktlinjer för ny bebyggelse vid Väsman

• Översvämningsgränser

Förklarande bild från ”Redovisning av översvämningsrisk för Väsman och närliggande sjöar - riktlinjer för markanvändning vid ny bebyggelse”.

Bebyggelse på en lägre marknivå än vad som anges i plankartan kan godkännas efter prövning i myndighetsnämnden miljö och bygg om följande uppfylls:

1. En riskanalys görs för att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att begränsa konsekvenserna av höga flöden.
2. Åtgärder genomförs enligt resultatet av riskanalysen.

Rekommendationer kring bebyggelse i översvämningshotade områden beskrivs mer utförligt i kommunens vägledningsdokument ”Redovisning av översvämningsrisk för Väsman och närliggande sjöar - riktlinjer för markanvändning vid ny bebyggelse”.

Ett annat alternativ är att bygga garage eller handelslokaler i bottenplan under bostäderna.

Marken bedöms inte medföra någon risk för ras eller skred men vid sanering eller utbyte av jord inom planområdet bör det kontrolleras att även fyllnadsmassorna är av god kvalitet.

6.1.6 Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns i planområdet.¹³

Fornlämningar omfattas av ett generellt skydd.¹⁴ Det innebär att nyupptäckta fornlämningar skyddas automatiskt. Om fornlämningar påträffas måste det därför meddelas Länsstyrelsen och arbetet omedelbart avbrytas.

6.2 Bebyggelseområden

6.2.1 Bostäder

Inom planområdet finns i nuläget inga bostäder. Norr om planområdet finns en fastighet med bostäder vilken ägs av kommunen men hyrs ut som privata bostäder.

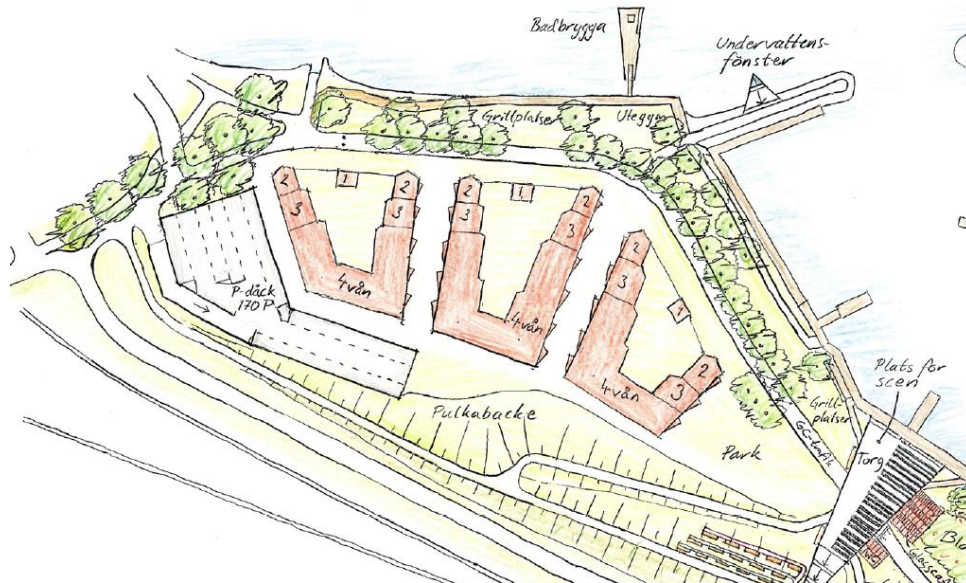
Nya bostäder föreslås byggas på del av grusplanen i den södra halvan av planområdet, bebyggelse tillåts där i upp till fyra våningar. Bostadshusen- och gårdarna ska utformas så att de inte hindrar allmänhetens tillträde till Väsmanstrand.

Enligt Samhällsbyggnadsförvaltningens beräkningar borde det vara möjligt att uppföra cirka 150 lägenheter inom ramarna för detaljplanen. Detta är beräknat på en exploateringsgrad på 45% av användningsområdets area, fyra våningar högt och en genomsnittlig lägenhetsarea på 80 kvadratmeter.

Villkor finns för att uppföra bostäder, se 6.1.3 Förorenad mark och 6.1.5 Risk för skred/höga vattenstånd. En planbestämmelse gällande villkor för startbesked finns för att säkerställa att sanering genomförs och att byggnadsverk uppförs som skydd vid farligt gods olycka, innan bostäder uppförs. En annan planbestämmelse reglerar lägsta marknivå för bostadshus, handel och uthus/garage.

¹³ Riksantikvarieämbetets fornsök

¹⁴ Kulturmiljölagen (1988:950) 2 kap 10 §

Utsnitt från Vision Väsmanstrand. Bostäder föreslås i den södra delen av planområdet. Bilden är ett tidigt förslag på hur bostadshusen skulle kunna placeras och utformas. I detaljplanen har den vänstra huskroppen tagits bort för att öka avståndet till ABB.

Illustration till Vision Väsmanstrand. Bostadshusen sedda i fågelperspektiv utifrån sjön Väsman. Den högra huskroppen har tagits bort i detaljplanen för att få ett större avstånd mellan ABB och bostäderna och därmed minska risken att de boende störs av industribuller.

6.2.2 Arbetsplatser, övrig bebyggelse

I planen finns två områden för handel intill Charlie Normans torg och ytterligare ett längre norrut inom planområdet. Dessa kan komma att fungera som arbetsplatser. I skrivande stund finns sängsöngsbygglov ett glasscafé norr om Charlie Normans torg. I det norra handelsområdet finns en permanent restaurang. Runt restaurangen ges möjlighet att bygga ut verksamheten inom handelsområdet. Prickmarken får användas som komplementmark till handelsverksamheten vid tillfälliga evenemang, men inte förses med permanenta byggnader. Det finns även ett x-område inom det norra handelsområdet vilket innebär att

marken ska vara tillgänglig för allmän gångtrafik men får vid tillfälliga evenemang (mindre än 1 vecka) användas som komplementmark till handelsverksamhet.

I den norra delen av planområdet tillåts en ny byggnad inom besöksområdet. Den får vara fem meter hög och maximalt 100 kvm stor. Byggnaden ska serva besöksanläggningen och innehålla offentlig toalett. Besöksanläggningen får på grund av närheten till led för farligt gods inte planeras för att hysa verksamhet med större personantal, dvs. mer än 150 personer.

I planens norra del finns även ett område som får användningen N, Friluftsliv. Denna yta arrenderas av motorbåtsklubben och är bebyggd med ett större antal båthus. Då husen har ett visst kulturellt värde är det viktigt att deras utseende och form bevaras för framtiden. Detta måste dock ställas mot att husen i första hand fyller en praktisk funktion, nämligen att vara till skydd för upplagda båtar under vinterhalvåret.

Båthusens nuvarande utbredning får även i framtiden vara den begränsning som ska gälla. Området delas in i tre rader med minst 5 meter mellan varje rad. Detta avstånd är ur brandteknisk synpunkt lämpligt då varje rad på detta vis bildar en egen brandcell.

I de två yttre raderna tillåts nybyggnation av båthus inom området. Mittradens båthus får däremot endast ersättas med byggnader som till mått och utseende är lika de befintliga.

En inventering har utförts av de befintliga båthusen för att få fram en typ av hus som väl överensstämmer med de befintliga med avseende på utförande både i materialval, färgsättning och utseende.

Nya byggnader utförs till en maximal bredd av 4 meter, längd 10 meter, nockhöjd på 4,5 meter och taklutningen 25-30 grader. De angivna måtten är maximala mått vid nybyggnation, dvs. att en nybyggnad får i första hand anpassas efter det fria utrymmet som finns tillgängligt på platsen. Dock ska det alltid vara minst 0,75 meter mellan byggnaderna.

Fasadbeklädnaden ska vara av stående träpanel (bredd 100-120 mm.) och taket täckt med plåt eller papp. På kortsida mot centrumgången ska en port med två dörrblad finnas, några fönster får inte förekomma. Byggnaden målas i svart till mörkbrun kulör. Taket ska vara antingen svart, grått eller rött.

Om nya byggnader inom området uppförs enligt ovanstående är de undantagna från bygglovsplikten. Arrendatorn ansvarar för att förändringar inom området sker enligt bestämmelserna.

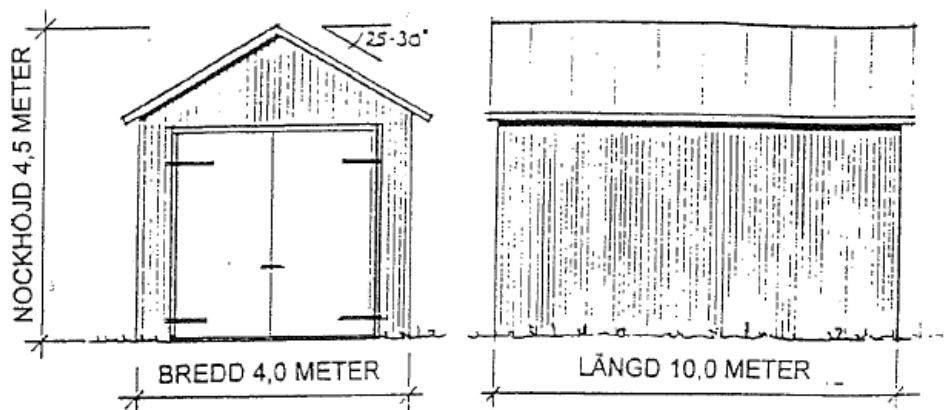

Bild som visar utseende och maximala mått för nya båthus. Bilden kommer ifrån dokumentet "Förslag till utveckling och bevarande av båthusen vid Badhushamnen i Ludvika" (Byggnadsnämnden Ludvika 1999).

6.2.3 Offentlig och kommersiell service

Planområdet ligger i nära anslutning till Ludvika centrum. Både offentlig och kommersiell service finns på nära håll. Resecentrum ligger precis i anslutning till planområdet.

Inom bostadsområdet tillåts även hotell och konferenslokaler på 50% av den sammanlagda ytan av alla våningar, om också bostäder byggs samtidigt. Bostäderna är viktiga för tryggheten i området eftersom att de innebär att människor vistas i området dygnet runt, därför tillåts övriga användningar endast till 50% av ytan och endast om bostäder byggs samtidigt. Handel eller parkering tillåts i bottenplan.

6.2.4 Tillgänglighet

Planområdet har, förutom den befintliga vallen, inga större nivåskillnader som kan försvåra tillgängligheten för rörelsehindrade. Upp till brofästet på vallen finns både trappa och ramper, likaså ner till bryggan vid torget. Gällande regler för tillgänglighet till bostäder och andra lokaler ska tillämpas vid nybyggnation och anläggning inom planområdet. Alla gångvägar inom området liksom minst en lekattraktion ska vara tillgänglig för alla.

6.2.5 Byggnadskultur

Inom planområdet finns ett före detta vattentorn med stort kulturhistoriskt värde av såväl allmänt som lokalt intresse¹⁵. Bevarande av denna byggnad kan ses som väsentligt då den är bland de sista som återstår från järnvägens första år i Ludvika. Vattentornet finns på foton från år 1903. Vattentornet skyddas i planen med egenskapsbestämmelsen q-skydd vilket innebär att det inte får förvanskas eller rivas.

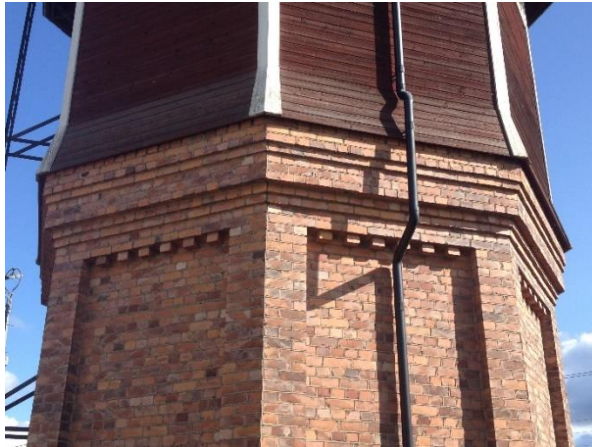
¹⁵ Byggnadsinventering i Ludvika och Grängesberg 1982, Dalarnas museum

Vattentornet i planens norra del har ett stort kulturhistorisk värde.

Viktigt för det kulturhistoriska värdet bedöms vara:

- tornets volym, med den åttkantiga formen som även går igen i taket
- dess fasadmaterial, med rosa tegel av varierande bränning i den nedre delen och liggande träpanel i den övre delen, målad med falu rödfärg
- gördelgesimsen i skarven mellan fasadmaterialen, med mönstermurning och utkragande träfasad
- övrig mönstermurning, som de markerade hörnen och stående tegel över fönster- och dörröppningar
- teglet med pärlfogar – vid lagning är det viktigt med ett tegel som liknar det ursprungliga så mycket som möjligt och att pärlfogen återskapas
- trädörrarna
- fönstren under takfoten

Mönstermurad gördelgesims med utragande träfasad.

Teglet med sin speciella pärlfog.

Trädörrar och mönstermurning.

Tornets utformning är typisk för 1800-talets industriarkitektur. I tornet finns en vattentank, som får tas bort om det behövs för tornets nya användning.

Vattentornet får användningen HRE (handel, besöksanläggning, teknisk anläggning) och skulle till exempel kunna användas för försäljning/tillverkning av hantverk eller ingå i Ekomuseum Bergslagen. Viktigt för ett bevarande är att byggnaden används. Därför behöver användningen vara så flexibel som närheten till järnvägen tillåter. Teknisk anläggning i del av eller hela tornet är ett tredje alternativ.

Även båthusen i planområdets norra del har ett visst kulturhistoriskt värde och är ett viktigt inslag i ett hamnområde. Läs mer i avsnitt 6.2.2.

6.2.6 Gestaltning

Bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Byggnaderna ska ha en god form-, färg- och materialverkan.¹⁶

Detaljplanen tillåter en byggnadshöjd på fyra våningar för bostadshus, inklusive eventuellt garage i bottenplan. Bostadshusen- och gårdarna utformas så att de inte hindrar allmänhetens tillträde till Väsmanstrand. Bostadshusen ska även byggas sammanhängande mot bangården så att bostadsgården ljuddämpas. Mellan bostäderna och järnvägsspåren ska byggnadsverk (t.ex. plank eller garage) finnas som tillsammans med vallen skyddar bostäderna vid en farligt gods olycka. Se 6.8.5 för mer information om farligt gods. En 20 meter bred strandremsa förblir tillgänglig för allmänheten med gräsytor, strandpromenad och gångfartsgata/cykelväg.

På grund av översvämningsrisken tillåts inte bostadshus på en marknivå under 157,4 m ö.h. vattenkänsliga byggnadsdelar får inte förekomma under 158,5 m ö.h. Detta innebär att marken måste fyllas upp till angiven nivå, om nedersta våningen utgörs av parkering bör garagens golv anläggas 165,4 m.ö.h. För handel gäller istället nivåerna 157,2 m ö.h. (mark) respektive 157,4 m ö.h. (vattenkänslig byggnadsdelar). Garage kan byggas på en marknivå på 156,4 m ö.h. Se vidare 6.1.5 Risk för skred/höga vattenstånd.

Om tomten ska bebyggas med flerbostadshus ska det på tomten eller i närheten av den finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering ska i första hand friyta ordnas.¹⁷

Bebyggelsen bör ges en öppen karaktär mot den västra sidan för att i största möjliga mån erbjuda sjöutsikt till alla boende. Detta gör också att bostadsgården/-arna skyddas mot buller. Genom att bebyggelsen begränsas i den södra delen av planområdet ges möjlighet till sjöutsikt från befintliga bostäder öster om riksväg 50 och från Vasagatan och den planerade cirkulationsplatsen vid Vasagatans anslutning till riksväg 50. Idag finns ingen sjöutsikt från Vasagatan

¹⁶ Plan- och bygglagen (2010:900) 2 kap 6 § pkt 1 och 8 kap 1 § pkt 2

¹⁷ Plan- och bygglagen (2010:900) 8 kap 9 §

på grund av ett bussgarage, som kommer att rivas i samband med anläggning av cirkulationsplatsen.

En plats i mitten av planområdet, där trappan upp från torget möter gång- och cykelbron, är en viktig utsiktspunkt och vyn därifrån bör även fortsatt hållas öppen.

Dokumentet Väsman strandband fungerar som inspiration till utformning av parkdelen inom planområdet. Ledord för gestaltningen är: modernt, exklusivt, färgglatt, familjefest, kul, aktivt och sjönära. Parken ska innehålla ett stort antal aktiviteter men ändå kännas som en helhet med hjälp av konceptet Väsman strandband.

På eller i anslutning till Charlie Normans torg kan en fast eller tillfällig scen uppföras.

Ytan söder om bostäderna planläggs som besöksanläggning som skulle kunna utgöras av en skatepark och/eller innehålla någon form av ”teknikexperimenthus”. Det är viktigt att yta utformas på ett tilltalande sätt så att den upplevs som en del av aktivitetsparken. Verksamheten får inte vara störande för boende och när användningen av ytan bestäms måste därför hänsyn visas genom att bullernivåer hålls inom riktvärdet.

Ytan längst i norr som får användningen besöksanläggning är tänkt som parkmiljö med bangolf. De uppvuxna träden och lundkaraktären kan med fördel bevaras inom denna yta och bangolfbanorna placeras in däremellan.

Gestaltungsförslag Väsman strandband, en hållbar och tillgänglig aktivitetspark i Ludvika fungerar som inspiration vid utformning av planområdet norra del.

6.3 Friytor

6.3.1 Lek och rekreation

I dagsläget finns inga iordninggjorda platser för lek, dock finns öppna stora ytor och naturmiljöer som i sig kan uppmuntra till lek och aktivitet. Den funktionen som natur och öppen yta skapar bör i möjligaste mån bevaras och integreras med den nya utformningen av platsen. Promenadstråk och ett antal bänkar samt belysning längs cykelvägen finns redan på platsen. Bänkarna byts ut mot möbler som passar bättre in på ledorden för gestaltningen.

Hela den norra och mellersta delen av planen samt remsan närmast strandlinjen avses användas till lek- och rekreationsytor innehållande flertalet aktiviteter riktade till en bred målgrupp.

Bostadsgårdar ska planeras så att de blir lämpliga för lek och rekreation vad gäller yta och innehåll. Om konflikt uppstår mellan ytor för friyta och parkering ska i första hand friyta ordnas.¹⁸

6.3.2 Naturmiljö

En omfattande naturvärdes- och artinventering genomfördes vid Ludvika bangård år 2009 varvid 1700 arter noterades. I den karga miljön trivs växter som är konkurrenssvaga ruderväxter och med dem kommer också en unik insektsfauna. Flera rödlistade arter bland bin, fjärilar och steklar har hittats i området. Bekant för många insektkännare är förekomsten av silvergråvecklare *Eana argentana*. Arten har få lokaler i landet och i Europa. Silvergråvecklare är klassad som Sårbar (VU). Det finns också fler rödlistade arter på bangården.

I detaljplanen för Väsmanstrand visas hänsyn till de ovanliga arter som finns inom en del av området. Detta sker genom att denna yta får bli ängsmark (NATUR1). Platsen är en viktig yta för fjärilarna som komplement till bangårdens vegetation. Tanken med ytan som planläggs som natur är att den ska bibehållas så som den ser ut idag, d.v.s. med rikliga förekomster av växter som är nödvändiga för alla fjärilar och bin inom området. Området som det gäller är en triangelformad yta, i planens nordöstra hörn, med största bredden på cirka 20 meter och en längd av 80 meter.

Byggnationen av Kajvägsbron har och kommer att påverka ytan negativt. Ett restaureringsarbete måste därför göras efter att Kajvägsbron är klar. En del av Kajvägsbrons slänter, utanför planområdet, kommer att utformas så att de gynnar insekterna.

I övrigt finns inga naturvärden inom planområdet då marken till största delen består av gammal industrimark och/eller är uppbyggd av utfyllnadsmaterial.

6.4 Vattenområden

Planområdet begränsas i väster av Väsman vilket innebär att det från hela planområdet erbjuds utsikt över och nära kontakt med vattnet. Vattnets kvaliteter ska tas i beaktande och bevaras vid planering av bostäder och parkområde.

¹⁸ Plan- och bygglagen (2010:900) 8 kap 9 §

Planområdets västra halva består av vattenområden. Den största delen av vattenområdet utgörs av en småbåtshamn. Vattenområdet för småbåtshamn har utökats västerut och norrut jämfört med befintliga förhållanden. Detta för att möjliggöra utbyggnad av vågbrytare i väster och gästbrygga intill restaurangen i norr. Direkt norr och söder om småbåtshamnen gäller öppet vattenområde.

Inom vattenområdet längst i söder tillåts allmänna bryggor för bad, strandpromenad och kallbadhus. Bryggor får byggas som del av strandpromenaden, fyra meter bred ut från strandlinjen. Utöver detta får badbrygga eller kallbadhus byggas till en maximal area av 500 kvm och maximal höjd på fyra meter (för kallbadhus). Inom området finns också en lägningsplats för räddningstjänstens båtar som ska hållas tillgänglig.

Längst norrut finns en kanal som har fått användningen W₂, vattenområde, där får även en bro byggas över för att koppla ihop de två landytorna. Hänsyn ska dock tas till att båtar ska kunna åka under bron för att ta sig till båthuset i kanalens ände. Båthuset bör bevaras och underhållas.

6.5 Strandskydd

Huvuddelen av planområdet ligger mindre än 100 m från Väsmans strandlinje och omfattas därmed av generellt strandskydd. Området är dock sedan lång tid ianspråktaget. Även vattendelen av planen är till stor del ianspråktagen i form av en småbåtshamn med pir och bryggor. Det har tidigare funnits flertalet olika verksamheter som förorenat marken inom planområdet och även fyllt ut den. Detta gör att det i dagsläget saknas naturvärden i större delen av planområdet. En liten del i nordöstra delen av planen har höga naturvärden och planläggs därför som NATUR₁ – Naturområde, ruderatmark och äng som sköts för att bevara biologisk mångfald av fjärilar och örtartade växter, läs mer i avsnitt 6.3.2. Detta område ligger mer än 100 meter från strandlinjen, det vill säga inte inom generellt strandskydd.

Planområdet är ett unikt område i Ludvika kommun. Redan i översiktsplanen ÖP2030 är Väsmanstrand angett som ett utvecklingsområde. År 2013 gjordes en medborgardialog som visade att medborgarna vill att Väsmanstrand ska utvecklas till en ny stadsdel med ett levande rekreativområde där människor kan röra sig tryggt under dygnets alla timmar, där människor vill stanna och umgås och njuta av omgivningarna. En vision om Väsmanstrand har tagits fram med medborgardialogen som underlag och antagits av kommunfullmäktige. Vissa åtgärder har redan vidtagits på platsen för att nå närmare visionen. Denna detaljplan är ett steg på vägen för att kunna fortsätta att utveckla Väsmanstrand i linje med medborgarnas önskemål och kommunens politiskt antagna vision.

För att utvecklingen av området ska kunna fortsätta i den riktning som önskas av medborgarna i Ludvika kommun behöver strandskyddet upphävas inom större delen av planområdet. Eftersom önskemålen och investeringarna som redan gjorts gäller just denna plats vore det orimligt att lägga verksamheterna och aktiviteterna någon annanstans.

Detaljplanens syfte är förenligt med strandskyddssyftet att långsiktigt trygga allmänhetens tillträde till strandområdet. Eftersom naturvärdena inom planområdet är mycket låga bedöms detaljplanens syfte väga tyngre än strandskyddets andra syfte- att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv.

Strandlinjen (PARK, PARK₁, W₂ och W₃):

Strandskyddet behöver upphävas för att kunna anlägga bryggor och promenadvägar som del av en strandpromenad. Strandpromenaden löper längs strandlinjen, utom vid ett ställe där marken redan är privat och ianspråktagen, och utgör därmed en tydlig fri passage. För vatten- och parkområden åberopas skäl 5 i miljöbalkens 7e kap. 18c § för upphävande av strandskydd ”områden som behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området”. En strandpromenad kan inte anläggas någon annanstans än vid stranden, detta läge är dessutom extra viktigt då det har en stark koppling till centrala Ludvika och används av många människor. Detaljplanen avser alltså förstärka strandskyddssyftet att säkerställa allmänhetens tillgänglighet till området.

Kvartersmark bostäder:

Den del av området som planläggs som bostadsmark består i dagsläget av en grusplan som bland annat används som upplagsplats och ibland för tillfälliga evenemang. Grusplanen är avskild från det egentliga strandområdet av en större gång- och cykelväg (tidigare även för fordonstrafik). Strandskyddet upphävs här med hänvisning till skäl 1 i MB 7 kap. 18c § ”Området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets intressen”, och skäl 5 ”området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området”. I Ludvika kommun råder bostadsbrist, främst i centrala lägen som detta, i och med de många sjöar och den kuperade mark som omger staden är det svårt att hitta lämpliga centrala lägen för en bostadsutveckling av denna storlek någon annanstans. Att bygga bostäder centralt och nära kollektivtrafikens stationer gynnar en långsiktigt hållbar hushållning med mark och energi. Bostäderna bidrar även till att skapa en tryggare miljö i området genom att platsen befolkas dygnet runt.

Kvartersmark handelsområden:

Inom planområdet finns tre handelsområden, varav ett utgörs av en befintlig anläggning, restaurang. För denna finns en gällande strandskyddsdispens från år 2006¹⁹ och för de övriga ytorna finns en dispens från år 2018²⁰. De två övriga ligger intill befintligt torg och har tillkommit utifrån upprepade önskemål från allmänheten om att fler restauranger/kiosker behövs i området. Den större av de två nya handelsområdena ligger dessutom intill bostadsområdet på ovan nämnda grusplan vilken saknar betydelse för strandskyddsintressena. Inom handelsområdena upphävs strandskyddet med hänvisning till MB 7 kap. 18c §

¹⁹ Beslut om strandskyddsdispens (för restaurang Piren, numera Kajkrogen), fastighet Ludvika 6:1, delegationsbeslut 2006-11-13 Byggnadsnämnden.

²⁰ Beslut om strandskyddsdispens för två områden för handelsverksamhet på Väsmanstranden på fastigheten Ludvika 6:1, Myndighetsnämnden miljö och bygg 2018-02-21

punkt 5 ”området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan genomföras utanför området”.

Kvartersmark friluftsområde:

De ytor som planläggs som friluftsområden består alla av sådan mark som i dagsläget arrenderas ut till olika verksamheter och som beräknas fortsätta vara utarrenderade i överskådlig framtid. Marken är redan ianspråktagen och på flera platser bebyggd, det större av friluftsområdena är även inhägnat utan tillträde för allmänheten. För friluftsområden åberopas skäl 1 i MB 7 kap. 18c § för upphävande av strandskydd ”området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften”.

Kvartersmark besöksanläggning:

De områden som planläggs som besöksanläggning är tänkt som bangolfområde respektive skatepark/teknikexperimenthus, båda som en del av den aktivitetspark som kommit till med grund i medborgardialogen. Det finns även specifika önskemål från allmänheten, inkommet under samrådet för detaljplanen, att bangolf och skatemöjligheter ska finnas inom planområdet. Marken inom användningsområdena är förorenad och ska saneras. Det finns inga höga naturvärden. Verksamheterna bedöms inte heller hindra allmänhetens tillträde till planområdet utan kan istället locka fler människor till Väsmanstrand och området upplevs på så sätt tryggare.

Det norra området är idag snårigt och oinbjudande och upplevs lätt som en baksida då den avskärmas från vattnet genom motorbåtsklubbens inhägnade båthusområde. Fri passage närmast vattnet anordnas som en ny strandpromenad väster om båthusen, dvs. närmare strandlinjen. Det södra området för besöksanläggning är en del av den större grusplan som även bebyggs med bostäder och handelsverksamhet.

För besöksanläggningarna åberopas, för upphävande av strandskydd, skäl 5 i MB 7 kap. 18c § ”områden som behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området”. Dessa anläggningar är en del av aktivitetsparken och bygger på allmänhetens önskemål om vilka aktiviteter som ska finnas vid Väsmanstrand.

Övriga vattenområden (W_1):

Området W_1 omfattar en befintlig småbåtshamn, bryggorna är försedda med låsta grindar som hindrar allmänhetens tillträde. Här har vattenområdet redan tagits i anspråk och strandskyddet har prövats genom ett anmälningsärende för vattenverksamhet hos länsstyrelsen Dalarnas län. Området är utarrenderat till Ludvika motorbåtsklubb. För hamnområdet åberopas skäl 1 i MB 7 kap. 18c § för upphävande av strandskydd ”området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften”.

Aktivitetspark ($PARK_1$, R_1):

Parkområdena är en viktig del i den fortsatta utvecklingen av Väsmanstrand och syftar till att öka allmänhetens tillgänglighet till området. Aktiviteter som ryms inom benämningen aktivitetspark är också det absolut största önskemålet, gällande vad som ska finnas vid Väsmanstrand, som kommit in från allmänheten under bland annat medborgardialogen. Aktivitetsparken betraktas därför som ett angeläget allmänt intresse. MB 7 kap. 18c § punkt 5 ”området behöver tas i

anspråk för ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför planområdet”. Eftersom önskemålen gäller just denna plats är det orimligt att lägga det någon annanstans. Strandskyddet behöver upphävas inom parkområdet för att möjliggöra att större anläggningar som till exempel lekplats, bangolfbana och skatepark kan uppföras.

Gator, cykelvägar, parkeringar, torg och gångfartsområde:

Dessa ytor är allmän platsmark som behövs för att området ska vara tillgängligt och kunna utnyttjas av alla. Till största delen är det redan befintliga ytor som planläggs som vad det redan är. För dessa ytor åberopas skäl 5 i MB 7 kap. 18§ ”området behöver tas i anspråk för ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför planområdet”. Dessa ytor stärker strandskyddssyftet att strandområdet ska vara tillgängligt för allmänheten.

För områdena W (öppet vattenområde) och SKYDD behöver strandskyddet inte upphävas. Användningsområdet NATUR₁ berörs inte av strandskydd.

De verksamheter, bostäder och aktiviteter som föreslås i detaljplaneförslaget kan inte placeras på annat ställe då de framförallt ska förstärka värdena på just denna plats. Att kunna gå ner till stranden sommartid och köpa en kopp kaffe eller en glass bör ses som en självklarhet på en plats med dessa kvaliteter. Framförallt stärker dessa verksamheter, bostäder och aktiviteter områdets attraktivitet och trygghet. Någon form av social kontroll behöver finnas i detta område för att det ska vara tillgängligt för alla, därför är verksamhetsområdena, aktivitetsytor och bostäderna viktiga för Väsmanstrand.

6.6 Gator och trafik

6.6.1 Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik

I planområdets östra del finns Kajvägen som sträcker sig mellan Ludvika centrum och industriområdet söder om planområdet. Från Kajvägen sker infart till de aktiviteter och bostäder som planeras.

Genom hela planområdet i norrsydlig riktning stäcker sig en gång- och cykelväg. Denna är en del av cykelstråket Väsman runt och kopplas därmed samman med flera mindre tätorter utanför centrala Ludvika.

Via gång- och cykelbron som invigdes år 2014 finns goda kommunikationer för gående och cyklister från Väsmanstrand till Ludvika stadskärna och stationsområdet. Alternativa vägar till Väsmanstrand är norrifrån via Kajvägsbron och söderifrån via Lyviksvägen, dessa stråk är även viktiga för att få en genomströmning genom hela området och bör utformas med tanke på säkerheten för gående och cyklister.

Längs strandlinjen i planens västra kant har en strandpromenad med bryggor börjat anläggas. Denna planeras att utökas genom hela planområdet och vidare koppla ihop Väsmanstrand med badplatserna vid Skuthamn och Hällarna, norr respektive söder om planområdet.

6.6.2 Kollektivtrafik

Planområdet ligger precis intill resecentrum, därifrån finns goda kommunikationer med både bussar och tåg till destinationer inom kommunen likväl som övriga Dalarna och Mellansverige.

6.6.3 Parkering, varumottag, utfarter

I planområdets norra del finns idag två större parkeringsplatser om sammanlagt ca 160 platser som sällan är fulla. Den ena parkeringen i mitten av planområdet (60 platser) föreslås tas bort för att få en större sammanhängande parkyta i de centrala delarna av planområdet. Platserna ersätts med en mindre parkering i den norra delen av planområdet tillsammans med en utökning av den befintliga ”pendlarparkeringen” i planens östra del. Parkeringsplatserna kan då användas av besökande till handelsområden, hamnen, besöksanläggningen och parken samt som långtidsparkering vid stationen. Antalet parkeringsplatser, exklusive parkering för boende, beräknas bli det samma som i dagsläget, vilket bedöms vara tillräckligt även för tillkommande aktiviteter.

Det finns också en större parkering i planens södra ände som ägs av ABB.

Planen möjliggör även ett nytt parkeringsgarage sydost om bostadshuset, garage bör utformas så att det även fungerar som skydd mellan järnvägsområdet och bostäderna. Alternativt kan parkering anordnas i bottenplan under bostäderna.

Transporter till handelsområdena i planens centrala del sker via gång- och cykelvägen från söder. Där finns även plats för en vändplan för att undvika trafik på torgytan. In- och utfart till den befintliga restaurangen sker via nuvarande infart som planläggs som gångfartsområde för att inte hindra aktiviteterna i parken.

Infart till det planerade bostadsområdet föreslås vara norrifrån via Kajvägen, då korsningen Lyviksvägen/RV 50 kommer att stängas.

Transporter till och från industriområdet söder om planområdet hänvisas att angöra söderifrån, dvs inte genom planområdet via Kajvägen.

6.7 Trygghet

Den upplevda tryggheten är beroende av långa siktlinjer i ett sammanhängande system som ger god orienterbarhet, samt god belysning av såväl gator som gång- och cykelstråk. Belysning av stråk där människor rör sig bör utformas så att den även lyser upp områden vid sidan om stråken. Bebyggelse med entréer och/eller fönster vända mot gator och gångstråk ökar känslan av trygghet.²¹

I dagsläget är platsen befolkad vissa tider och mer öde andra tider. Belysning finns längs gång- och cykelvägen men stora delar av planområdet är inte upplysta. Platsen har en öppen karaktär med långa siktlinjer, något som ökar tryggheten.

²¹ Stadsrumspotential för upplevd trygghet i Ludvika, Spacescape 2009-10-15)

De planerade bostäderna och handelsområdena bidrar till att platsen befolkas av fler och används dygnet runt vilket ökar tryggheten på en plats. Planförslaget innebär även att en större del av området får belysning.

Parkeringsytorna bör utformas så att de upplevs som trygga. Detta kan göras med ljus färgsättning, dagsljusinsläpp (om garage/parkeringsdäck), god belysning och utformning för god orienterbarhet och god estetik gärna med gröna inslag.

6.8 Störningar

6.8.1 Buller

Planområdet ligger i direkt anslutning till järnvägen och Ludvika station samt mindre än 70 meter från riksväg 50 och är därmed utsatt för trafikbuller. Under samrådet framkom att den bullerberäkning som använts initialt inte var tillräckligt detaljerad för att användas som underlag till bostadsbyggnation vid Väsmanstrand. Därför har ytterligare en bullerutredning²² tagits fram, som ska säkerställa att bostadsbyggande i området uppfyller riktvärden i trafikbullerförordningen 2015:216 och även minst uppfyller zon B²³ gällande exponering av industribuller. Den nya bullerutredningen innehåller detaljerade beräkningar och ljudmätningar för flera punkter på varje tillåtet våningsplan. Beräkningen redovisar också de störningar som kan uppstå från långsamtgående och stillastående tåg och bangårdsarbete. Den nya bullerutredningen visar att samtliga fasader klarar riktvärdena för ekvivalent ljudnivå och att det finns goda möjligheter för placering av gemensamma uteplatser på innegården där huskropparna ger skydd mot trafikbullret.

För att klara riktvärdena som gäller för uteplatser finns en planbestämmelse som anger att bebyggelsen ska vara så sammanhängande att det blir en skyddad gård med en ljuddämpad sida²⁴. Vid utformning av byggnader för bostäder ska hörnlägenheter särskilt beaktas, så att även de får rum vända mot den ljuddämpade sidan, om ekvivalent bullernivå är över 60 dBA. För smålägenheter på max 35 m² gäller dock att ekvivalent bullernivå från väg- och spårtrafik får vara upp till 65 dBA utvändigt vid fasaden utan att något rum är vänt mot ljuddämpad sida.

Buller från industri redovisas i en miljörapport²⁵ som sammanställs årligen av ABB. Rapporten grundas på både mätningar och beräkningar av bullernivåer vilka båda ligger under gällande riktvärden för bostäder för den beräknings-/mät punkt som berör planområdet.

²² Trafikbullerutredning för detaljplan Väsmanstrand, Ludvika kommun – SWECO Environment AB, Falun, 2018

²³ Industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder – en vägledning – Boverket, 2015

²⁴ 50 dBA ekvivalent nivå, eller mindre, utomhus vid de flesta av lägenheterna

²⁵ Miljörapport för ABB AB i Ludvika (2085-101) år 2017, Miljörapport – Textdel, bilaga 3. ABB 2018.

I rapporten står det även att ABB vid varje förändring av verksamheten som kan innebära påverkan på den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder, kommer att utvärdera behovet av bullerreducerande åtgärder.

Om industrin byggs ut norrut med en bullrande verksamhet bör ett bullerplank sättas upp nära ljudkällan för bästa verkan.

6.8.2 Luft

Inga miljökvalitetsnormer för luft kommer att överskridas inom planområdet.

6.8.3 Sanitära förhållanden

Vatten och avlopp finns i de norra delarna av planområdet. Tomrör finns lagda under Charlie Normans torg för att kunna utöka till den södra delen. Eventuellt kan ledningar även dras in till bostadsområdet söderifrån.

6.8.4 Skyddsanordningar

I planens sydöstra kant mellan det planerade bostadsområdet och järnvägen finns en befintlig vall med anslutande gång- och cykelväg upp till bron. Vallen skyddar bostadsområdet från buller och farligt gods men behöver i den södra lägre delen kompletteras med parkeringsdäck/garage eller plank.

En planbestämmelse reglerar att ett staket ska finnas längs bangårdsområdets västra kant inom hela planområdet för att hindra passage över järnvägsspåren.

6.8.5 Farligt gods

Planområdet ligger i direkt anslutning till järnvägen och mindre än 70 meter från riksväg 50 som båda är transportleder för farligt gods. Därför har en kvalitativ riskanalys för farligt gods¹⁷ upprättats i april 2014. Enligt Länsstyrelsens vägledning²⁶ ska en kvalitativ riskanalys göras om bostäder/centrum planeras närmare en led för farligt gods än 150 m. Bostäder planeras i detta fall som närmast ca 70 meter ifrån ett järnvägsspår för högre hastigheter.

Resultatet av analysen visar att användningsområdet för bostäder i befintlig situation klarar en byggnadshöjd på fyra våningar i den norra halvan, respektive 2 våningar i den södra. Om vallen kompletteras i den lägre, södra delen kan fyra våningshus byggas inom hela användningsområdet för bostäder. Vallen kan t.ex. kompletteras med parkeringsdäck/garagelänga eller plank minst 2 meter högt. En planbestämmelse reglerar att ett sådant skydd ska uppföras.

Besöksanläggningarna, i planområdets södra och norra delar, får inte utformas för att hysa ett större personantal det vill säga max 150 personer.

6.8.6 Räddningstjänstens insatstid

Det aktuella området ligger nära räddningstjänstens station i Ludvika och utryckningsfordon kan vara på plats inom 10 minuter vid en eventuell olycka²⁷. Räddningstjänstens fordon kan nå Väsmanstrand både norrifrån och söderifrån.

²⁶ ”Farligt gods, riskhantering i fysisk planering” – Länsstyrelsen Dalarnas län 2012-06

²⁷ Riskanalys för Väsmanstrand. Ludvika kommun 2014

Åtkomligheten för räddningstjänsten ska beaktas i samband med framtida nybyggnationer.²⁸ Bland annat bör bostadsområdet planeras så att det inte uppstår hinder för räddningstjänstens framkomlighet och hårdgjorda ytor kring bostadshus bör planeras i ett tidigt skede för att medge uppställning av räddningstjänstens stegar om de ska användas som utrymningsväg.

6.9 Teknisk försörjning

6.9.1 Vatten och avlopp

Kommunalt vatten och avlopp anläggs i samband med bostadsbebyggelse.

6.9.2 Dagvatten

Det kan finnas icke kartlagda oljeavskiljare och dagvattenledningar inom planområdet. En utredning behövs för att bestämma hur dagvatten från järnvägsområdet ska hanteras på bästa sätt.

6.9.3 Brandvatten

Brandvattenförsörjning ska utökas och anpassas till den nya planen enligt gällande riktlinjer. Rekommenderad minsta kapacitet i markbrandposter är 1200 liter per minut med ett maximalt inbördes avstånd av 150 meter. Alternativt kan vatten tas från Väsman vid utryckning inom planområdet.

6.9.4 Värme

Inget gemensamt uppvärmningssystem planeras. Bostadshus bör istället utföras som så kallade passivhus eller lågenergihus. Det är olämpligt att basera uppvärmningssystem på fossila bränslen eller direktverkande el. Planområdets byggnader kan med fördel anslutas till fjärrvärmnätet i Ludvika. Höga krav bör ställas på låg energiförbrukning.

6.9.5 El

El är framdraget inom planområdet. Gatubelysning finns längsmed gång- och cykelvägarna och vid torget. Bostadshusen har ett sådant läge att taken kan vara lämpliga för solceller.

6.9.6 Bredband

Fiber för bredband, eller åtminstone tomrör för fiber, bör läggas i samband med annan ledningsdragning.

6.9.7 Avfall

Bostadsområdet får kommunal sophämtning. Utrymme kan även behövas för framtida fastighetsnära insamling för återvinning. Körvägar för sopbil ska utformas så att backning undviks. Sopbilar som används vid fastighetsnära insamling är cirka 2 m längre än vanliga.

²⁸ Regler om detta finns i Boverkets byggregler (BBR)

Närmaste återvinningsstation finns idag vid sporthallen cirka 1 km från planområdet. Återvinningscentral finns i Björnhyttan. Eventuellt kan en mindre återvinningsstation komma att anordnas inom planområdet.

6.10 Barnperspektiv

En stor del av området riktar sig framför allt till barn och unga. Där finns stora ytor planlagda för park med lek- och aktivitets möjligheter. Hela området är relativt bilfritt.

En medborgardialog har även gjorts vid uppstarten av arbetet med att utreda vad platsen skulle användas till. Medborgardialogen riktade sig framförallt till barn i skolåldern, men även brett mot allmänheten för att få in så mycket idéer som möjligt.

Från planområdet är det nära till förskolor (Pluto och Freden, ca 800 m), lågstadium (Vasaskolan 1 km), mellan- och högstadium (Kyrkskolan, 1 km) och gymnasieskolor (ABB-gymnasiet, 800 m och Högbergsskolan, 1,4 km).

Under samrådstiden har även en representant från kultur- och fritidsförvaltningen varit ute och träffat elever på Högbergsskolan och Lorensbergsskolan (årsk. 7-9) för att visa upp detaljplaneförslaget och ta emot synpunkter. Dialogen resulterade i en mängd förslag på aktiviteter som skulle kunna anläggas inom planområdet. Det framkom också önskemål om att glassbaren och pop-up restaurangen ska vara kvar. Några tyckte inte att man ska bygga bostäder på grund av risken att de boende störs av närheten till pop-up restaurangen inom handelsområdet söder om torget. Ett annat önskemål var bevara men renovera båthusen.

6.11 Konsekvenser av planens genomförande – sammanfattning

Huvudsyftet med planen är att främja lek och rekreation i centrumnära läge, genom att tillgängliggöra strandområdet och utveckla det till en attraktiv plats, samt att tillgodose Ludvika kommuns behov av bostäder.

Planförslaget är förenligt med miljöbalkens grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. De förändringar som detaljplanen medför bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan.

Idag oanvända ytor tas i anspråk, de gröna ytorna används främst till parkområden med aktiviteter för allmänheten medan en del av grusplanen kommer att bebyggas med bostadshus i upp till 4 våningar. Tre mindre ytor planläggs för handel och antas hysa restauranger/caféer. Ett garage eller plank krävs som skydd mellan bostäder och järnväg (farligt gods led).

Detaljplanen möjliggör nya bostäder i Ludvika tätort, vilket är ett led i att bygga ett hållbart samhälle. Placeringen i tätorten ger minskat bilberoende, genom att det är gångavstånd till centrum och till flera stora arbetsplatser. Goda möjligheter finns även till cykling, genom nära anslutning till viktiga cykelstråk, och till kollektivtrafiken från resecentrum. Närheten till resecentrum, med järnvägs- och busstation, gör att kollektivtrafik kan vara ett bra alternativ till bilen även vid längre resor. Allt detta bidrar till att minska klimatpåverkan, föroreningar

och buller från bilar. Bostäderna bidrar även till att platsen befolkas dygnet runt vilket är en viktig aspekt trygghetsmässigt.

Bebyggelsen kan bli ett viktigt bidrag till Ludvikas behov av bostäder. Det finns efterfrågan på bostäder i Ludvika och planområdet har ett attraktivt läge med utsikt över Väsman och närhet till stationen och stadskärnan. Bostadshusen kan dock komma att delvis skymma utsikten från andra bostäder på östra sidan av riksväg 50.

I samband med byggnation av bostäder behöver marken saneras från föroreningar. Marken behöver även höjas upp till en nivå där bostäderna inte riskeras att översvämmas vid höga vattenflöden.

Två av de ytor som planläggs för handel förmodas främst användas till säsongsbetonade verksamheter som café och servering under sommarmånaderna. Inom det tredje handelsområdet, längst i norr, finns en befintlig restaurang. Fler caféer och restauranger är något som efterfrågats av medborgarna i Ludvika och därför möjliggörs det i planen. Handelsområdena kommer förhoppningsvis att öka användningen av Väsmanstrand, då det bidrar till att det finns fler olika saker att göra. Fler människor som rör sig inom planområdet gör också att platsen upplevs tryggare.

I planens nordöstra del finns ett markområde med höga naturvärden. Den biologiska mångfalden värnas genom att ytan planläggs som NATUR₁ och ska skötas för att bevara den biologiska mångfalden. Ytan utgör habitat för ett antal fjärrarter (men även växter) som är hotade och behöver därför skyddas. Inom samma område finns också ett vattentorn med högt kulturhistoriskt värde. Vattentornet bevaras och skyddas med bestämmelsen q-skydd, byggnad får ej förvanskas.

Inom större delen av planområdet upphävs strandskyddet som en förutsättning för att kunna genomföra de förändringar som planen visar på. Strandskyddet finns till för att säkra allmänhetens tillgång till strandlinjen samt att bevara naturvärden i strandzonen och detaljplanen hindrar inte något av detta.

Planen medför en del omflyttningar i parkeringssituationen i området. Det totala antalet parkeringsplatser avses dock bli minst det samma som tidigare, exklusive boendeparkeringar.

7 Fastighetsrättsliga frågor

7.1 Ingående fastigheter och markägoförhållande

Planområdet utgörs till största delen av den kommunägda fastigheten Ludvika 6:1. Planområdet innefattar även fastigheten Ludvika 6:5 som ägs av Badhusudden AB och del av Ludvika 4:44 som ägs av ABB. En liten del i planens sydöstra hörn berör fastigheten Ludvika 7:2 som ägs av Trafikverket och en del av vattenområdet i planens västra del berör Ludvika 3:19 som ägs av Svenska fastighetsaktiebolaget.

Genom planområdet går ledningsrätt för gasledning till förmån för Västerbergslagens Energi AB.

Inom planområdet finns dels en arrendeupplåtelse för samnyttjande av parkering samt ett arrende för motorbåtsklubbens verksamhet.

Fastigheten Ludvika 6:5 har servitut över planområdet för tillfartsväg.

7.2 Fastighetsbildning

Planen möjliggör en fastighetsreglering mellan kommunens fastighet Ludvika 6:1 och Trafikverkets fastighet Ludvika 7:2. En fastighetsreglering mellan dessa fastigheter i den sydöstra delen av planområdet skulle innebära att del av Kajvägen som idag ligger på Trafikverkets fastighet istället skulle ingå i kommunens fastighet medan området T₁ något längre norrut kan regleras till Ludvika 7:2.

Planen möjliggör även avstyckning av fastigheter för bostads- och handelsändamål. För de områden som är planlagda för endast handelsändamål är det möjligt för kommunen att sälja marken eller att upplåta den genom arrende.

Det servitut som finns inom planområdet till förmån för Ludvika 6:5 för utfart samt varuleveranser föreslås upphävas. Servitutsområdet i detaljplanen är utlagt som allmän plats- gångfartsområde vilket tryggar fastighetens rätt till utfart samt för varutransporter utan servitut.

Fastighetsbildning söks av sakägare och prövas av lantmäterimyndigheten efter ansökan.

7.3 Upphävande av fastighetsplaner

Inga gällande fastighetsplaner finns inom planområdet.

8 Genomförandefrågor

8.1 Kvartersmark

Byggande och iordningställande av anläggningar och hus inom kvartersmark åvilar den enskilde fastighetsägaren.

Det arrendeavtal som finns för samnyttjande av parkering mellan Ludvika kommun och ägarna till Ludvika 6:5 måste ändras då arrendeområdet är planlagt som allmän plats- park. I planen finns två andra parkeringsområden som kan nyttjas som ersättningsområden till arrendeavtalet, med beteckning P. Dessa två ersättningsområden motsvarar minst samma antal platser som nuvarande arrendeavtal har.

Ägarna av Ludvika 6:5 har även genom ett arrendeavtal rätt till ett område för kompletterande mark till restaurangbyggnad. I plankartan är detta område utlagt som handelsmark vilket gör att rättigheten kan bestå. Det möjliggör även en fastighetsreglering där marken kan regleras till Ludvika 6:5. För att trygga en passage för gångtrafik längs strandlinjen finns det i plankartan ett parti som ska vara tillgänglig för allmännyttig gångtrafik men som vid tillfälliga evenemang får nyttjas som komplementmark till handelsverksamhet.

För den mark i planområdets norra del som är planlagd som besöksanläggning är intentionen att den befintliga bangolfanläggning som finns vid Mossplan flyttas till detta område. I och med att område är planlagt som kvartersmark har

kommunen möjlighet att upplåta denna mark till föreningen genom ett arrendeavtal. Även det södra området för besöksanläggning kan arrenderas ut.

Inom planområdet finns mark med beteckningen N₁. De N-områden som finns i planens norra del ingår i motorbåtsklubbens arrendeavtal.

8.2 Allmän platsmark

Kommunen ansvarar för iordningställande och skötsel av allmän platsmark. För denna plan ska ett större parkområde mellan Charlie Normans torg och besöksområdet iordningställas. Den befintliga strandpromenaden som löper längs del av Väsmanstrand förlängs i planens sydvästra del.

8.3 Strandskydd

Strandskydd avses upphävas inom större delen av detaljplaneområdet, se även 6.5.

9 Organisatoriska frågor

9.1 Planförfarande

Planarbetet genomförs med utökat förfarande då det anses vara av stort allmänt intresse.

9.2 Huvudmannaskap, ansvarsfördelning

Kommunen är huvudman för i detaljplanen ingående allmän platsmark.

9.3 Genomförandetid

Enligt 5 kap 5§ plan- och bygglagen (PBL) ska anges en genomförandetid inom vilken detaljplanen ska vara genomförd.

För denna plan föreslås en genomförandetid av femton (15) år.

10 Ekonomiska frågor

Ett genomförande av detaljplanen innebär för kommunens del kostnader för anläggning av parkområden samt de nya parkeringarna som ska ersätta befintlig parkering. Planen möjliggör utbyggnad av strandpromenad vilken även det är en kostnad som tillfaller kommunen.

Utöver detta tillkommer plankostnad samt kostnad för fastighetsbildning.

De intäkter som för kommunens del erhålls vid ett genomförande är från försäljning av mark för bostads- och handelsändamål samt anslutningsavgift till kommunalt vatten och avlopp.

Inför eventuella byggnationer bör ytterligare geotekniska undersökningar göras med avseende på fyllnadsmassornas sammansättning, stabilitet och mäktighet. Detta bekostas av exploitören.

11 Tidplan

Tidplan för detaljplanens fortsatta hantering bedöms enligt följande:

- Granskning våren/sommaren 2018
- Antagande hösten 2018

12 Medverkande tjänstemän

Detaljplanen har upprättats av planeringsenheten. Kontakter har under planarbetets gång tagits med övriga kommunala förvaltningar och enheter.

Patricia Magnell
Tf. planeringschef

Torkel Berg
planarkitekt

Kajsa Holmqvist
landskapsarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela området.

GRÄNSER

	PBL 4 kap. 5 § 1 p.
	Detailplane gräns
	Användningsgräns
	Egenskapsgräns
	Administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser	PBL 4 kap. 5 § 2 p.
GATA	Lokaltrafik
GATA	Gång- och cykelväg. Fordonstrafik endast tillåten för transporter till handelsområden och lilla piren
GÅNGFARTSOMRÅDE	Gångfartsområde, trafik sker på gåendes villkor
P-PLATS	Parkering
PARK	Anlagd park
PARK	Anlagd park med områden för lek- och sportaktiviteter
NATUR	Naturområde. Ruderatmark och äng som sköts för att bevara biologisk mångfald av fjärlar och örtartade växter
SKYDD	Område som skyddas mot störning
TORG	Gångfartstrafik, handel och publik verksamhet
GÅNG CYKEL	Gång- och cykelväg

Kvartersmark

BH/POK	PBL 4 kap. 5 § 3 p.
BH/POK	Bostäder, hotell. Handel eller parkering får finnas i bottenplan. Kontor får byggas till 50% av den totala exploateringen om bostäder eller hotell uppförs till resterande del
H	Handel, teknisk anläggning, besöksanläggning
HER	Handel, teknisk anläggning, besöksanläggning
N	Friluftsområde
R	Besöksanläggning, ej för större personal
T	Bangårdsområde
P	Parkering

Vattenområde

W	PBL 4 kap. 5 § 3 p.
W	Öppet vattenområde
W ₁	Småbåtshamn
W ₂	Vattenområde, gångbro får byggas till en maximal bredd av 5 meter, fri höjd under bron anpassas så att båtar kan passera till båtshuset
W ₃	Vattenområde, byggro som del av strandpromenad får anläggas längsmed strandlinjen till en bredd av maximalt 4 meter. Utöver detta får badbrygga eller kallbadhus anläggas till en maximal area av 500 m ² och en maximal höjd på 4 meter. Inom området finns en befintlig lägningsplats för räddningstjänstens båtar som ska hållas tillgänglig.

UTNYTTJANDEGRAD/FASTIGHETSINDELNING

e: 45	Högsta exploateringsgrad i procent av användningsområdets area	PBL 4 kap. 11 § 1 p.
e: 100	Största byggnadsarea i kvadratmeter	PBL 4 kap. 11 § 1 p.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

	Byggnad får inte uppföras	PBL 4 kap. 11 § 1 p.
	Marken får med undantag av uthus och garage inte förses med byggnader	PBL 4 kap. 11 § 1 p.
x:	Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig gångtrafik men får vid tillfälliga evenemang användas som komplementmark till handelsverksamhet	PBL 4 kap. 6 §

MARKENS ANORDNANDE

Föreskriven lägsta markhöjd är för bostäder 157,4 m ö.h., handel 157,2 m ö.h. och uthus/garage 156,4 m ö.h. Underkant på bostäders golvbjälklag ska inte understiga 158,5 m ö.h. Inga byggnadsdelar som kan ta skada av översvämningar får finnas under en nivå av 157,4 m ö.h. för handel och 157,2 m ö.h. för uthus/garage.	Höjdsystem RH 2000.	PBL 4 kap. 10 §
+00,00	Befintlig markhöjd, meter över havet	PBL 4 kap. 10 §
grönt	Ytan får inte användas till parkering utan ska utformas som en buffertzon mellan parkering och parkområden	PBL 4 kap. 10 §
Mark och vegetation		PBL 4 kap. 10 §
plantering	Planteringsytor för träd och buskar ska finnas till en yta av minst 50 m ²	PBL 4 kap. 10 §

Skyddsbestämmelser

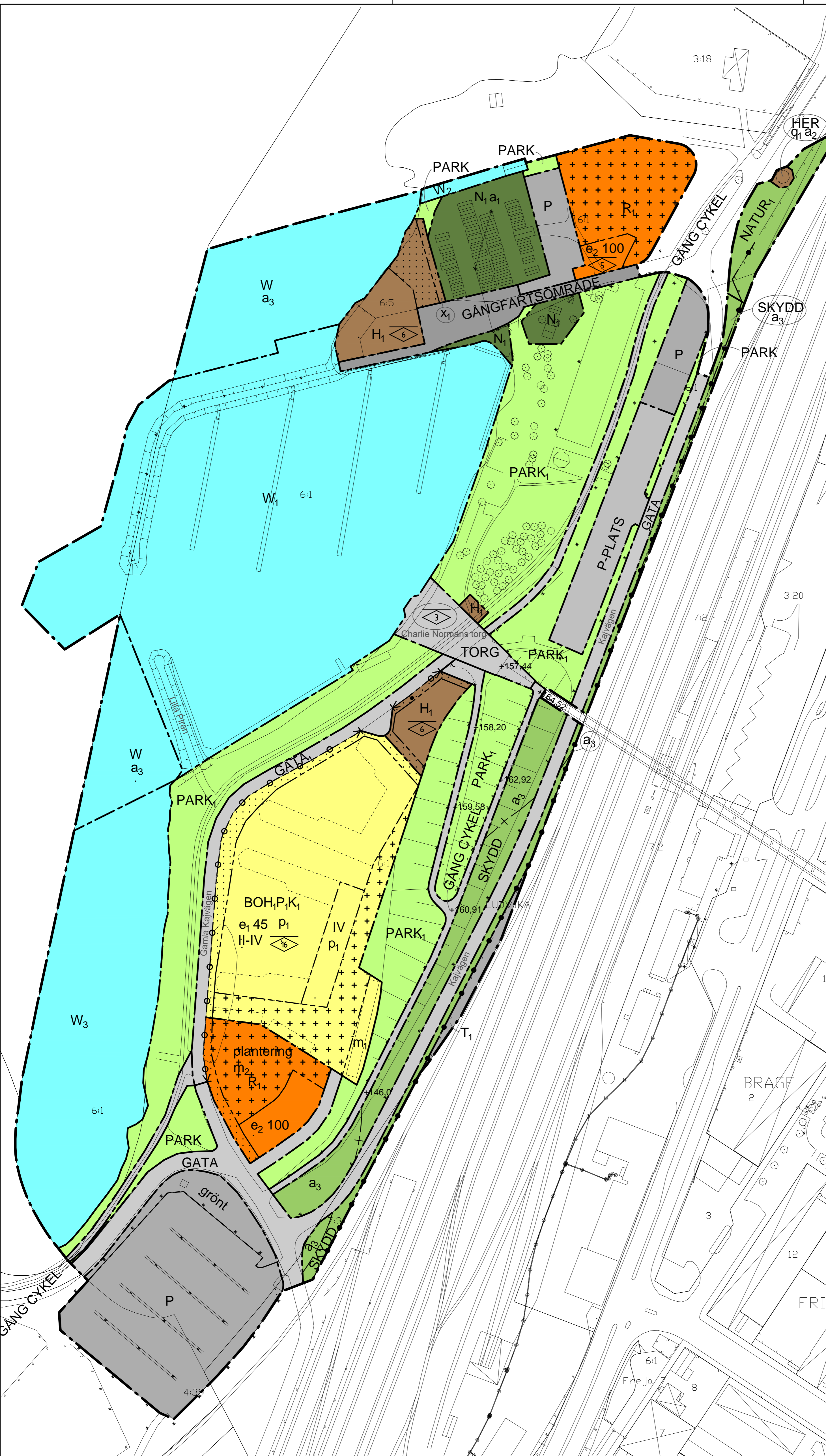
q:	Befintlig byggnad får ej försvankas. Skyddet gäller exteriörer enligt avsnitt 6.2.5 i planbeskrivningen	PBL 4 kap. 16 § 3 p.
Utfart och stängsel		PBL 4 kap. 9 §
	Utfartsförbud med Användningsgräns	PBL 4 kap. 9 §
	Stängsel ska finnas	PBL 4 kap. 9 §

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Placering		PBL 4 kap. 16 § 1 p.
p:	Byggnader ska placeras sammanhängande så att bostadsgården ljuddämpas	PBL 4 kap. 16 § 1 p.
Utformning och omfattning		PBL 4 kap. 11 § 2 p.
IV	Föreskrivet antal våningar	PBL 4 kap. 11 § 2 p.
II-IV	Föreskrivet antal våningar	PBL 4 kap. 11 § 2 p.
	Högsta nockhöjd i meter	PBL 4 kap. 11 § 2 p.

SKYDD MOT STÖRNINGAR

m:	Byggnadsverk ska finnas som skydd mellan bostäder och järnväg till följd av farligt gods transporter, se avsnitt 6.1.3 i planbeskrivningen	PBL 4 kap. 12 § 2 p.
m:	Verksamheter får inte vara störande för omgivningen dvs. gällande riktvärden för buller får ej överskridas	PBL 4 kap. 12 § 3 p.

Grundkarta för detaljplan Väsmanstrand
Skala 1:1000 (A1-Format)
Mätningssvindelningen i februari 2016

Kajsa Holmqvist
Landskapsarkitekt

Mätklass III
Koordinatsystem: SWEREF 99 15 00
Höjdsystem RH 2000

Grundkartans beteckningar:

- Fastighetsgräns
- Kvartersgräns
- Staket
- Häck
- Väggkant
- Kraftledning/Teleledning
- Slänt
- Befintliga byggnader
- Rutnät
- Kvartersnamn
- Traktnamn
- Fastighetsbeteckning
- Transformator
- Ledning med ledningsrätt

ILLUSTRATIONER

Illustrationslinje

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

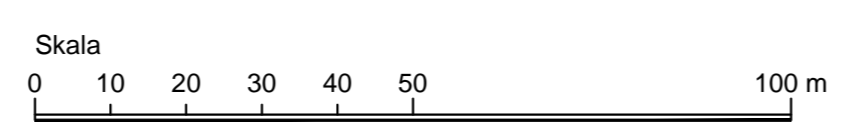
Genomförandetid
Genomförandetiden är 15 år från den dag planen vinner laga kraft PBL 4 kap. 21 §

Ändrad lovplikt, lov med villkor

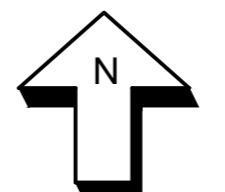
a ₁	Bygglov krävs inte för uppförande av båtshus som byggs enligt avsnitt 6.2.2 i planbeskrivningen	PBL 4 kap. 15 § 1 p.
a ₂	Utökad lovplikt gäller för förändringar av befintlig byggnads exteriör enligt planbeskrivningens avsnitt 6.2.5	PBL 4 kap. 14 § 4 p.
	Bygglov får inte ges för byggnation av bostäder förrän markens lämplighet för byggande har säkerställts genom att markförloren avhjälpas	PBL 4 kap. 14 § 4 p.
	Bygglov får inte ges för byggnation av bostäder förrän byggnadsverk som skydd mot farligt gods har uppförts	

Strandskydd

Strandskydd gäller fortsatt inom område betecknat med a₃, i övrigt upphävs strandskyddet inom planområdet PBL 4 kap. 17 §

PLANKARTA

Till planen hör:	Planbeskrivning	Fastighetsförteckning	Samrådsredogörelse
Del av Ludvika 6:1 "Väsmanstrand"	Granskningshandling		
Ludvika kommun	Utökad förfarande	Beslutsdatum	Instans
Upprättad i april 2018		Godkännande	SBN
		Antagande	KF
		Laga kraft	
Patricia Magnell Tf. planeringschef	Kajsa Holmqvist Landskapsarkitekt		
SKALA 1:1000 A1, 1:2000 A3			

Anmälan av extra ärenden

Vägen till egen försörjning, "Ludvikamodellen"

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar Vägen till egen försörjning, "Ludvikamodellen".
2. Kommunstyrelsen uppdrar till kommunchefen att fortsätta utvecklingen och samverkan inom "Ludvikamodellen".
3. Kommunstyrelsen uppdrar till stöd- och styrningschef att återrapportera till kommunstyrelsen vid två tillfällen per år, under kvartal 2 och 4.

Beskrivning av ärendet

Stöd- och styrningschef på kommunstyrelsens förvaltning har fått i uppdrag av kommunstyrelsens ordförande att ta fram en modell/arbetsätt för samverkan mellan kommunens arbetsmarknadsenhet, integrationsenhet, individ- och familjeomsorg och Västerbergslagens utbildningsförbund (VBU). Målet för samverkansmodellen är att Ludvika kommuns medborgare som har behov av samverkande insatser ska få stöd i att snabbare komma i egen försörjning eller sysselsättning.

Kostnaderna för det ekonomiska biståndet ökar för varje år och fler medborgare än tidigare får ekonomiskt bistånd för sin försörjning enbart på grund av arbetslöshet.

Modellen bygger på ett samverkande arbetsätt utan att behöva omorganisera och slå ihop enheter och förvaltningar.

Arbetsättet innebär att medborgaren som har behov av ekonomiskt bistånd får vid ett första möte träffa en handläggare från arbetsmarknadsenheten, integrationsenheten samt en socialsekreterare från individ- och familjeomsorgen för en gemensam kartläggning och förslag på insats.

Finansiering av det nya arbetsättet kommer till största delen att kunna göras via statliga ersättningar för nyanlända, statliga bidrag för arbetsmarknadsåtgärder och statsbidrag för utbildning.

Målet är att 200 medborgare per år ska komma i egen försörjning under perioden 1 januari 2019 till 31 december 2020.

De cirka 200 personerna per år är inte i behov av insatser från social välfärd utan uppbär egen försörjning, vilket medför en utebliven kostnad på 9,3 miljoner kronor per år med start 2019.

Beräkningen grundar sig på att snittet per person i försörjningsstöd per månad är 7 700 kronor under 6 månader.

Margareta Karlsson
T.f kommunchef

Jan Sinclair
Stöd- och styrningschef

Bilaga

Powerpointpresentation: Vägen till egen försörjning, ”Ludvikamodellen”

Beslut skickas till

Kommunchef för verkställighet
Stöd-och styrningschef för verkställighet och återrapport
Akten

**LUDVIKA
KOMMUN**

**Vägen till egen försörjning
Ludvikamodellen**

Bakgrund

- Bristande möjligheter till reguljär sysselsättning, många kommunmedborgare sysslösa länge.
- Det behövs en kedja av drivkrafter för att lyckas med etableringen av kommunmedborgare på arbetsmarknaden.
- Samordna insatserna kring individen där målet alltid är egen försörjning.
- Kartläggning och analys av kompetensförsörjningsbehov och målgruppens sammansättning och behov.
- Jobbspår i kombination med SFI/ eller annan vuxenutbildning.
- Förutsättning, start höst 2018

Ludvikamodellens åtaganden

- Arbetslinje för alla Ludvikabor
 - Tydliga krav på förväntningar vid försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.
- Arbetsmarknad för alla
 - Personlig kontakt för arbetsgivare, flexibelt stöd och förbättrad matchning.
- Sysselsättning för alla
 - Anpassade verksamheter och arbetsmarknadsinsatser med fokus på kompetensförsörjning och utbildning

Arbetsförmedlingen i Ludvika

- Inflödet av nya arbetssökande inom etableringsprogrammet fortsätter på stabil nivå cirka 10 stycken/månad.
- I dagsläget cirka 450 inskrivna sökande varav cirka 25 stycken i det nya etableringsprogrammet.
- Cirka 270 sökande kommer att träda ur etableringsreformen under 2018, cirka hälften kommer att träda in i jobb och utvecklings garantin och övriga kommer att aktualiseras vid kommunens försörjningsstöd.

Syfte och mål med Ludvikamodellen

- **Syfte**

Genom nära samarbete mellan olika enheter/förvaltningar, externa partners samt lokala Näringslivet, fokusera på konkreta, effektiva tidiga insatser för kommunmedborgare som är i behov av:

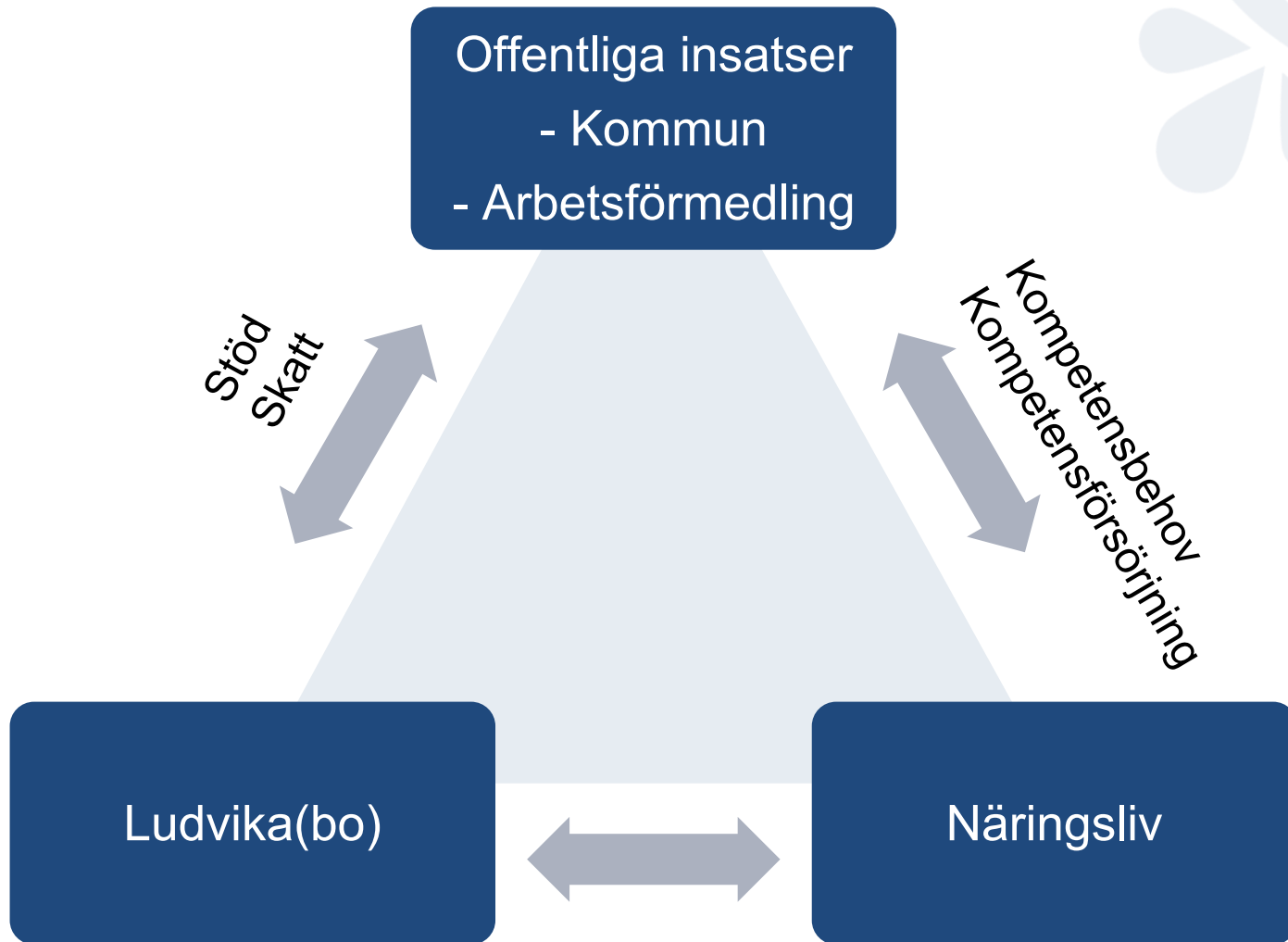
1. SFI/SAS
2. Annan vuxenutbildning
3. Arbetsmarknadsinriktade insatser

vilket ska bidra till ökade möjligheter till arbete och egen försörjning.

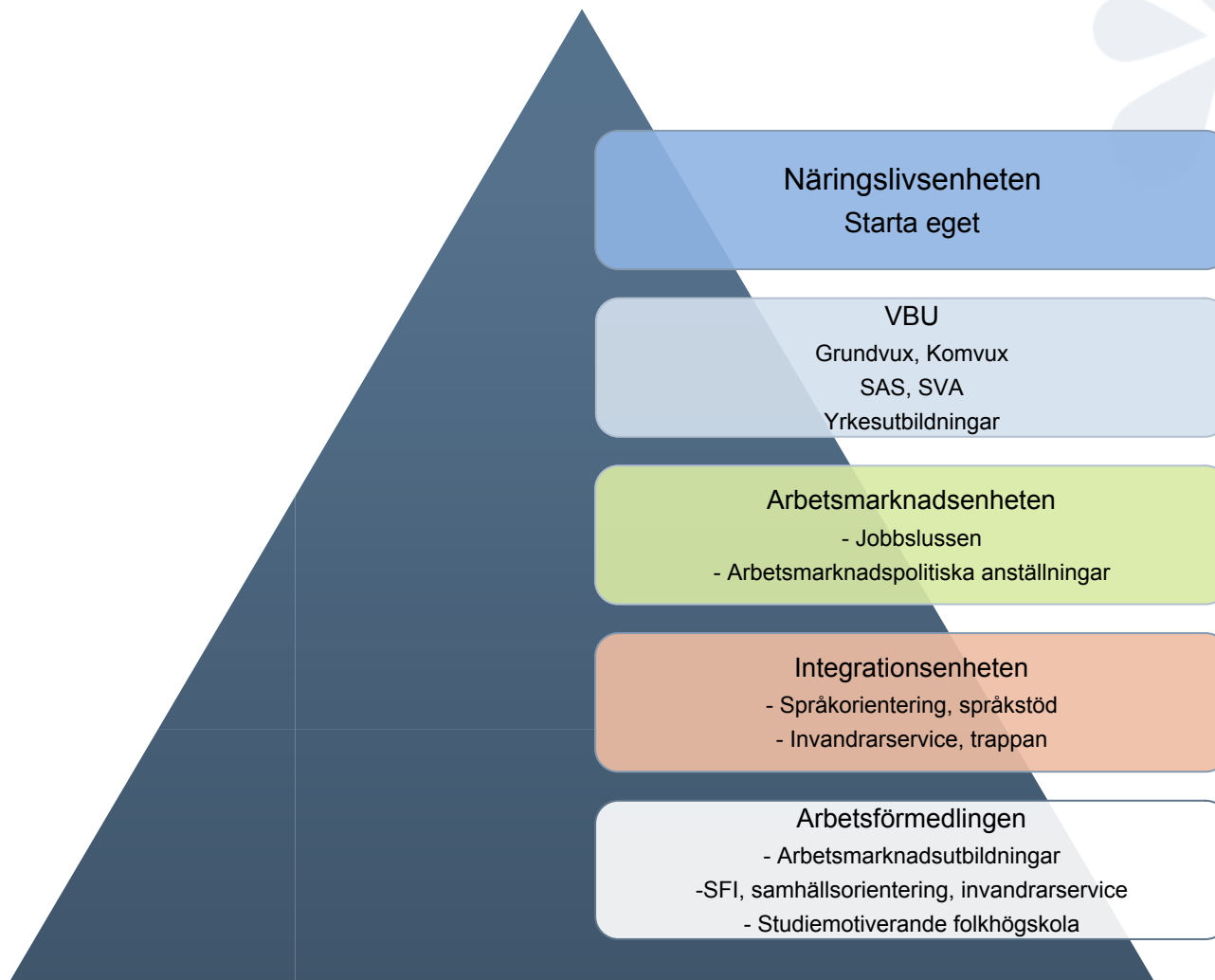
- **Mål**

Att skapa förutsättningar för så många kommunmedborgare som möjligt till eget arbete och därmed egen försörjning som leder till minskat försörjningsstöd och ökat tillväxt i kommunen.

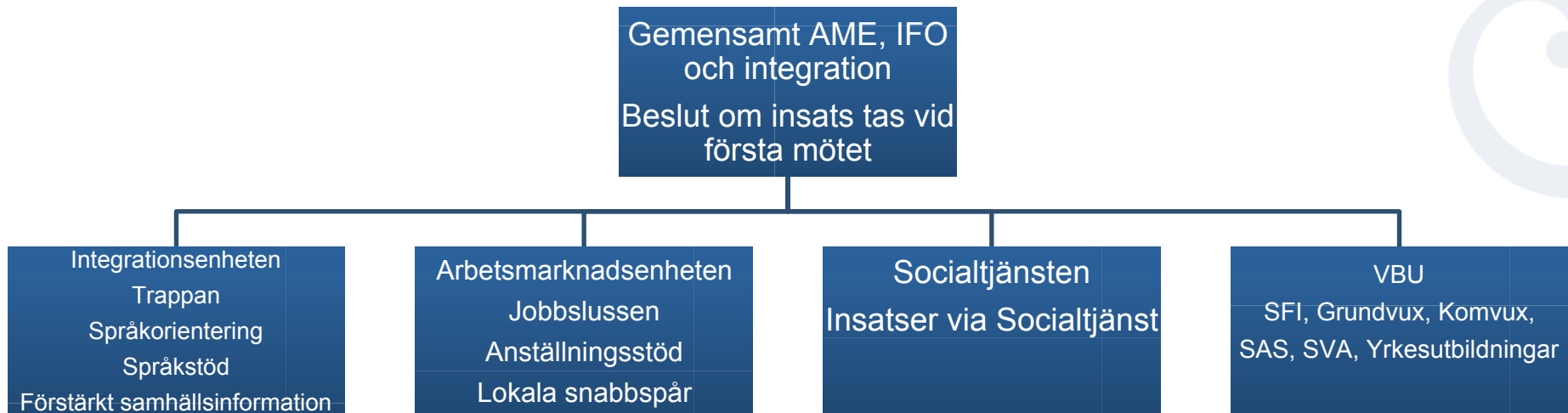
Ludvikamodellen

Olika vägar till egen försörjning enligt Ludvikamodellen

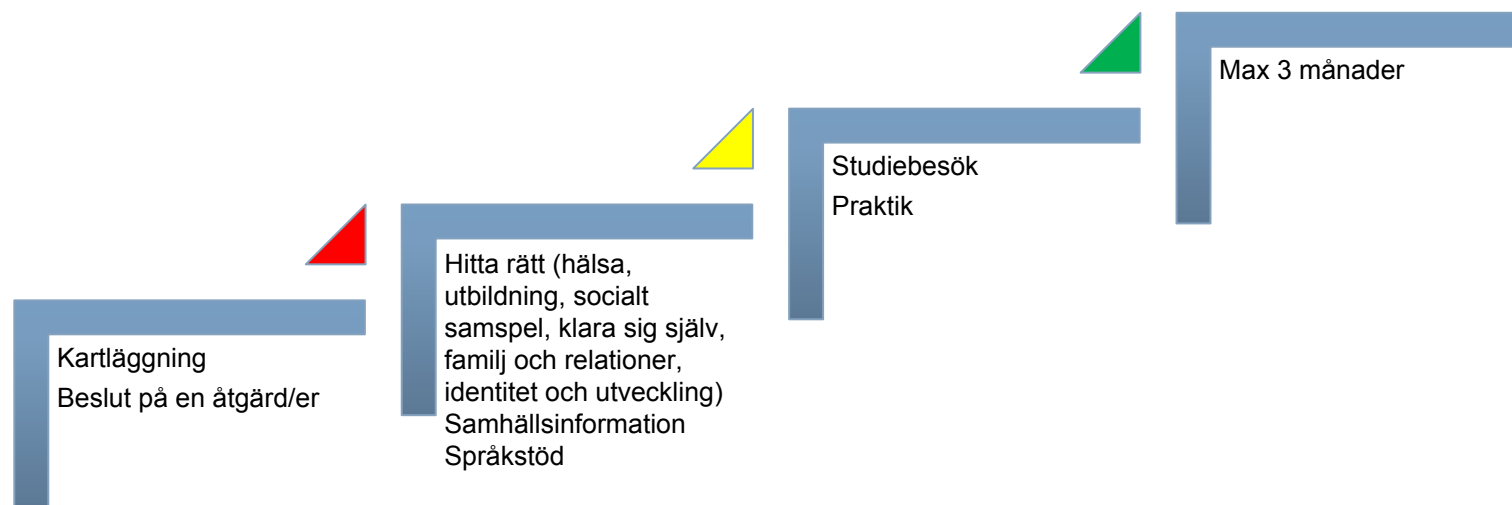

Ett nytt sätt att arbeta

Trappan

Trappan riktar sig till vuxna individer som är arbetslösa och erhåller försörjningsstöd.
Kontinuerlig intag av deltagare.

Målsättning, arbetsmetodik

- Gemensamt möte med arbetsmarknadshandläggare, socialsekreterare och integration senast 3 arbetsdagar efter första kontakt
- Rätt insats tidigt
- Minska antalet kartläggningar
- Effektivisering av arbetssätt

Kalkyl för genomförande av Ludvikamodellen

AME

- **Jobbslussen**, 2 tjänster, hanterar 500 personer/år. 200 personer ska gå till egen försörjning, 1,2 milj. kr
- **Etableringen** 2 tjänster, arbeta med personer som riskerar att avföras från AF därmed uppbära fullt försörjningsstöd, 1,2 milj. kr
- **Anställningsstöd**, 1 tjänst + 0,4 från AF, 130 stycken anställningar inom den kommunala förvaltningen , 1,5 milj. kr (Handledare samt täckning anställningar)
- **Totalt, 3,9 milj. kr/år**

VBU

- **SFI**, c:a 100 elever. (många som tidigare avbrutit återkommer och för dem har vi redan fått ersättning), motsvarar 5 tjänster i befintlig organisation, 2,500 milj. kr
- **Grundvux**, c:a 50 elever, utbyggnad för att möta ökad efterfrågan (rätten till Komvux, utbildningskontrakt och studiestartstöd), 1 tjänst, 500 tkr
- **Gymnasievux**, c:a 50 elever, utbyggnad för att möta ökad efterfrågan (rätten till Komvux, utbildningskontrakt och studiestartstöd), 1 tjänst, 550 tkr
- **Interkommunalt**, c:a 10 elever, utbyggnad för att möta ökad efterfrågan (rätten till Komvux, utbildningskontrakt och studiestartstöd), 700 tkr
- **Yrkesvux**, c:a 60 elever, utbyggnad för att möta ökad efterfrågan (utbildningskontrakt, studiestartstöd), 3 tjänster, 1,5 milj. kr
- **Totalt, 5,750 milj. kr/år**

Integration

- **Språkstöd**, 100 deltagare/år, 25 deltagare/grupp/26 veckor. 400 kr/deltagare/v, 2 tjänster, 1,040 milj. kr
- **Trappan**, kontinuerlig intag av deltagare, c:a 300 deltagare/år, 25-30 deltagare/grupp, 700 kr/deltagare/v, Max 3 månader per individ, 3 tjänster, 2,520 milj. kr
- **Totalt, 3,560 milj. kr/år**

Finansiering

- Statliga ersättningar för mottagande av nyanlända genom Migrationsverket.
- Statliga bidrag för extra tjänster, praktik och nystartsjobb genom Arbetsförmedlingen.
- Kommunala driftmedel.
- Statsbidrag för yrkesutbildning inom yrkesvux.

Nuläge 2018

Ingångsvärdet

- 1000 individer på årsbasis som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet

Måltal 1/1-2019 - 31/12-2020

- c:a 200 individer till egenförsörjning/år

Uteblivna kostnader för försörjningsstöd

- c:a 200 individer/år till egen försörjning bidrar till
- 2019 utebliven kostnad på 9,3 milj. kr
- 2020 utebliven kostnad på 9,3 milj. Kr
- $(7700 \text{ krx}200 \text{ individer} \times 6 \text{ månader} = 9,240 \text{ milj. Kr (c:a 9,3 milj. Kr)}$

Förslag på olika insatser

Arbete inom t.ex.

- Barnomsorg
- Skola
- Måltidsverksamhet
- Vården
- Gatu- och park
- Röjarlag
- Invandrarservice
- Kommunala bolag

Privata näringslivet

- Byggbransch
- Industrin
- Åkeri/kollektivtrafik

Utbildning inom t.ex.

- Yrkesinriktad utbildning
- Språkinriktad utbildning
- Arbetsmarknadsinriktad utbildning
- Trappan

Kontakt:

Samverkansgruppen för
insatser mot arbetslöshet

**LUDVIKA
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Mikael Müller, 0240-860 49
mikael.muller@ludvika.se

Kommunstyrelsen

Rapportering till kommunstyrelsen av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2, år 2018

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner periodens rapportering.

Sammanfattning

Tre gånger under pågående verksamhetsår ska förvaltningarna och ekonomienheten rapportera till kommunstyrelsen hur det går med arbetet med de övergripande verksamhetsmålen och med ekonomin. Denna rapportering avser perioden januari–maj 2018.

Under perioden följde 123 av förvaltningarnas 153 målaktiviteter sin plan (80 procent). För 111 av de 153 aktiviteterna var det planerat att något skulle ske under årets fem första månader, och av dessa genomfördes 85 i tänkt omfattning (77 procent). Ju större andel genomförda aktiviteter, i desto högre grad indikeras att målen kan uppnås. Störst andel genomförda aktiviteter finns för målen *En miljövänlig kommun* och *En av landets bästa skolkommuner*. Det stora flertalet av de 153 aktiviteterna väntas genomföras planenligt under året.

Under perioden hade förvaltningarna sammantaget 2,4 mnkr högre driftskostnader netto än budgeterade 674,3 mnkr. De enskilda förvaltningarna rapporterar positiva eller negativa avvikelser, som i varierande grad väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle. Bland annat hade social- och utbildningsförvaltningen 13,1 mnkr i högre nettokostnad för Social välfärd, och ett kraftigt överskridande väntas även vid nästa uppföljning.

Av årets totala investeringsanslag på 385,1 mnkr har endast 45,6 mnkr upparbetats och bokförts under årets fem första månader. Merparten av investeringarna görs under andra halvåret, men fortfarande väntas bara en mindre del av årets anslag vara bokfört till nästa uppföljningstillfälle.

Trots den negativa avvikelsen för förvaltningarnas samlade driftskostnad (-2,4 mnkr) gjorde kommunen ett positivt ekonomiskt resultat för perioden på 10,2 mnkr, vilket är 2,0 mnkr bättre än budget. Resultatposterna utanför driftverksamheten hade således sammantaget en positiv avvikelse med 4,4 mnkr. Visserligen var skatteintäkterna lägre än budget, men samtidigt var statsbidragen högre, avskrivningarna lägre till följd av den låga investeringstakten, övriga driftskostnader lägre och därtill finns en reavinst efter försäljning av fastigheter.

Beskrivning av ärendet

Avvikelsesrapportering för målaktiviteter och ekonomi

Enligt verksamhetsplaneringen ska förvaltningarna tre gånger under pågående år rapportera till kommunstyrelsen hur det går med arbetet med verksamhetsmålen och med ekonomin (KF 26 maj 2014 § 54). Vid samma tillfällen ska ekonomichefen rapportera periodens ekonomiska resultat. Efter årets slut ska förvaltningarna också göra en fjärde och avslutande rapportering av genomförda målaktiviteter för helåret.

Verksamhetsplaneringen är en styrprocess för att kommunorganisationen ska närma sig den vision och nå de övergripande *mål för verksamheten* som fullmäktige har fastställt. Detta ska ske med den drifts- och investeringsbudget som fullmäktige har tilldelat. Budgetbeslutet bygger i sin tur på att också kommunens *finansiella mål* ska nås. Verksamhetsplaneringen som helhet är därmed det centrala verktyget för politisk prioritering i kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktiges övergripande mål år 2018

Verksamhetsmål^{*)}	En av landets bästa skolkommuner En bra kommun att växa upp i En tillväxtkommun En bra kommun att leva i En miljövänlig kommun
Finansiella mål^{**)}	Resultat 2,0 % av skatteintäkter och statsbidrag

*) KF 25 maj 2015, § 192

***) KF 6 november 2017 § 221

Rapporteringen ger kommunstyrelsen tidiga signaler på eventuella negativa avvikelser i organisationens samlade arbete för att dels verksamhetsmålen ska nås, dels budgeten ska hållas så att de finansiella målen kan nås.

Förvaltningarnas målaktiviteter perioden januari–maj år 2018

Förvaltningarna har angivit målaktiviteter som de ska jobba med under året. Aktiviteterna ska bidra till att resultatmåttens målvärden ska uppnås, vilket i sin tur ska bidra till att verksamhetsmålen uppnås.

Förvaltningarna har angivit en startmånad för varje aktivitet samt i vilken takt den ska genomföras månad för månad. Denna uppföljning avser om aktiviteterna under perioden januari–maj har genomförts enligt denna plan. Ju större andel genomförda aktiviteter, i desto högre grad indikeras att målen kan nås.

Under perioden följde 123 av förvaltningarnas totalt 153 målaktiviteter sin plan (80 procent). För 111 av de 153 aktiviteterna var det planerat att något skulle ske under årets fem första månader, och av dessa genomfördes 85 i tänkt omfattning (77 procent). För resterande 42 fall var det alltså inte tänkt att något skulle ske januari–maj. Graden av genomförande är förhållandevis jämn både mellan målen och mellan förvaltningarna, och med störst andel genomförda aktiviteter för målen *En miljövänlig kommun* och *En av landets bästa skolkommuner*.

Förvaltningarna rapporterar att det stora flertalet aktiviteter väntas följa sin plan även till nästa uppföljningstillfälle perioden januari–augusti. Ett fåtal aktiviteter bedöms dock behöva förskjutas framåt i tiden och genomföras först i slutet av året. Några enstaka planerade aktiviteter kommer inte alls genomföras under året.

Förvaltningarnas intäkter och kostnader perioden januari–maj år 2018

Under perioden hade förvaltningarna sammantaget 2,4 miljoner kronor (mnkr) högre driftskostnader netto än budgeterade 674,3 mnkr. Visserligen var intäkterna högre (positiv budgetavvikelse +4,9 mnkr), men även bruttokostnaderna var högre jämfört med budget (negativ budgetavvikelse -7,3 mnkr).

De enskilda förvaltningarna rapporterar positiva eller negativa avvikelser för perioden, som i varierande grad väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle.

Kultur- och fritidsförvaltningen hade 4,7 mnkr lägre driftskostnader netto än budgeterat. Den positiva avvikelsen utgörs till större del av intäkter till integrations- och etableringsområdet som inte har arbetas upp under perioden, i avvaktan på det pågående arbetet med att ta fram en ny intern fördelning av dessa statliga medel. Om ingen ny fördelning mellan nämnderna börjar tillämpas kommer överskottet att växa ytterligare under året.

Räddningstjänsten Västerbergslagen hade 0,4 mnkr högre driftskostnader netto än budgeterat. Den negativa avvikelsen beror främst på övertidskostnader och konsultkostnader på grund av personalvakanser på ledningsnivå. Enligt förvaltningen finns risk för ett visst negativt ekonomiskt utfall även framöver.

Samhällsbyggnadsförvaltningen hade 1,6 mnkr högre driftskostnader netto än budgeterat. Den negativa avvikelsen kan i huvudsak hänföras till underskott inom vinterväghållning samt VA. Efter den snörika vintern är kostnadsöverskridandet för vinterväghållningen så stort (5,2 mnkr för helåret) att det enligt förvaltningen kommer krävas drastiska besparingar för att hålla budget. Därför har nämnden hos fullmäktige begärt ekonomisk kompensation.

Kommunstyrelsens förvaltning hade 5,1 mnkr lägre driftskostnader netto än budgeterat. Den positiva avvikelsen är resultatet av 10,2 mnkr i lägre kostnader än budget (huvudsakligen på kansli-, arbetsmarknads- och IT-enheten) men samtidigt 5,1 mnkr i lägre intäkter (framför allt på kansli- och IT-enheten). Avvikelserna bedöms till övervägande del komma att rättas till under året.

Social- och utbildningsförvaltningen hade totalt 10,5 mnkr högre driftskostnader netto än budgeterat. Den negativa avvikelsen består av 13,1 mnkr i högre nettokostnad för verksamhetsområde Social välfärd, men samtidigt 2,5 mnkr lägre nettokostnad för Utbildning. Överskridandet för Social välfärd kan hänföras till både ekonomiskt bistånd, placeringar och HVB/nyanlända. Trots att nämnden har antagit en åtgärdsplan för att minska kostnaderna, väntas ett kraftigt överskridande även till nästa uppföljning. Den positiva avvikelsen för Utbildning bedöms närma sig noll ju längre året går.

Vård- och omsorgsförvaltningen hade i stort sett en ekonomi i balans, med 0,4 mnkr lägre driftskostnader netto än budgeterade drygt 230 mnkr (positiv avvikelse). Det bedöms att budgeten hålls även till nästa uppföljningstillfälle.

Förvaltningarnas personalkostnader perioden januari–maj år 2018

Förvaltningarnas totala personalkostnader uppgick till 459,5 mnkr under perioden, vilket är 14,1 mnkr (+3,2 procent) mer än samma period förra året.

Förvaltningarnas investeringar perioden januari–maj år 2018

Investeringstakten har varit förhållandevis låg under perioden. Av årets totala investeringsanslag på 385,1 mnkr har 45,6 mnkr upparbetats och bokförts under årets fem första månader. Merparten av investeringarna görs under andra halvåret, men fortfarande väntas endast en mindre del av årets anslag vara bokfört till nästa uppföljningstillfälle.

Den 28 maj 2018 § 99 beslutade fullmäktige att föra över totalt 98,5 mnkr av ej förbrukade investeringsmedel från 2017 till 2018. Det förklarar varför årets totala investeringsanslag nu är 98,5 mnkr högre än vid årets första rapportering avseende perioden januari-februari (KS 10 april 2018 § 74). Beslutet berör samhällsbyggnadsnämnden (94,9 mnkr), kommunstyrelsen (2,0 mnkr), räddningsnämnden (1,4 mnkr) och kultur- och fritidsnämnden (0,1 mnkr).

Ekonomiskt resultat perioden januari–maj år 2018

För helåret 2018 är det budgeterat ett positivt resultat på 31,3 mnkr (32,3 mnkr exklusive taxefinansierad verksamhet), motsvarande 1,9 procent (2,0 procent) av budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag på drygt 1,65 miljarder kronor. För perioden januari–maj är det budgeterat ett positivt resultat på 8,2 mnkr.

Kommunen gjorde ett positivt ekonomiskt resultat för perioden på 10,2 mnkr, alltså 2,0 mnkr bättre än budget. Detta trots den negativa avvikelser för förvaltningarnas samlade driftskostnad (-2,4 mnkr).

Resultatposterna utanför driftverksamheten hade således sammantaget en positiv budgetavvikelse med 4,4 mnkr. Denna avvikelse består av främst lägre skatteintäkter (-12,9 mnkr), högre statsbidrag (+3,4 mnkr), lägre avskrivningar till följd av den låga investeringstakten (+3,1 mnkr) samt lägre övriga driftskostnader huvudsakligen i form av utbetalda pensioner till tidigare anställda och förändringen i personalskulder till nuvarande anställda (+6,8 mnkr). Det finns även en jämförelsestörande post i form av en obudgeterad reavinst efter försäljning av fastigheter (+7,9 mnkr).

Skatter och bidrag väntas totalt sett ge en negativ avvikelse även till nästa uppföljningstillfälle. Avskrivningarna väntas fortsatt vara lägre än budget, till följd av en förväntad eftersläpning i investeringstakt. Reavinsten kommer bestå året ut, vilket däremot inte gäller för avvikelser för övriga driftskostnader. Finansiella intäkter väntas bli högre än budget, genom en större utdelning från VB-gruppen.

Förvaltningarnas kommentarer och förslag till åtgärder vid negativa avvikelser

Förvaltningarna och ekonomienheten har lämnat skriftliga kommentarer till sin rapportering (bilaga 2–11). Bland annat har förvaltningarna bedömt hur

målaktiviteter, intäkter, kostnader och investeringar kommer utvecklas till nästa uppföljningstillfälle avseende januari–augusti 2018.

Bilagor

I bilagor finns de rapporteringar som förvaltningarna och ekonomienheten har lämnat för perioden (bilaga 2–11). Det finns även en inledande bilaga med en sammanställning totalt för hela kommunorganisationen (bilaga 1).

Avslutningsvis finns en bilaga som visar förvaltningarnas rapportering av hur det har gått med varje enskild målaktivitet (bilaga 12).

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Mikael Müller
Verksamhetscontroller

Bilagor

1. Kommunorganisationens samlade rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
2. Kultur- och fritidsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
3. Räddningstjänsten Västerbergslagens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
4. Samhällsbyggnadsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
5. Social- och utbildningsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
6. Kommunstyrelsens förvaltnings rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
7. Vård- och omsorgsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
8. Västerbergslagens kulturskolas rapportering av ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
9. Västerbergslagens utbildningsförbunds rapportering av ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
10. Revisionens rapportering av ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018
11. Ekonomienhetens rapportering av periodens ekonomiska resultat, uppföljningstillfälle 2 år 2018
12. Förvaltningarnas rapportering av varje enskild målaktivitet, uppföljningstillfälle 2 år 2018

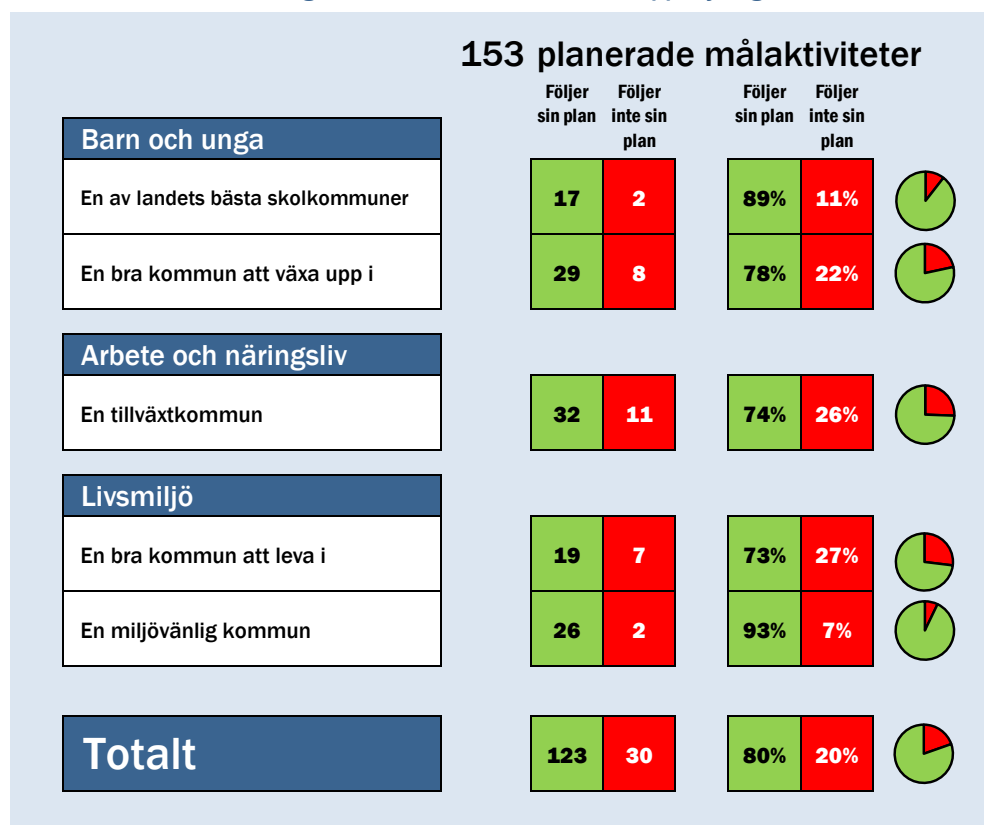
Beslut skickas till

Samtliga förvaltningar för kännedom
Kommunchefen för kännedom
Verksamhetscontrollern för kännedom
Akten

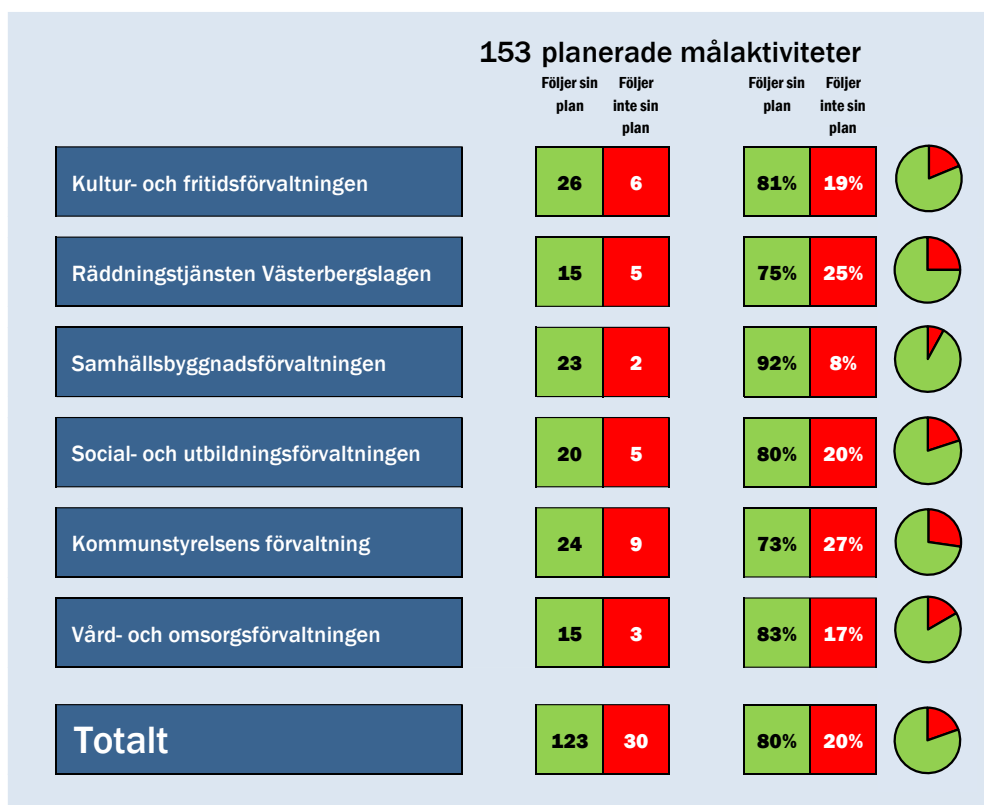
Kommunorganisationens samlade rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt B. Genomförda målaktiviteter

Totalt för hela kommunorganisationen, målaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader och investeringar

Totalt för hela kommunorganisationen, intäkter och kostnader tkr,
uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	637 518	257 745	262 657	-4 912
Kostnader	2 266 718	932 024	939 292	-7 268
Netto	1 629 200	674 279	676 635	-2 356

Intäkter tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Kultur- och fritids- förvaltningen	26 910	11 432	16 413	-4 981
Räddningstjänsten Västerbergslagen	7 135	2 744	2 498	245
Samhällsbyggnads- förvaltningen	325 818	123 709	121 042	2 667
Social- och utbildnings- förvaltningen, Utbildning	90 293	46 359	45 763	596
Social- och utbildnings- förvaltningen, Soc välfärd	29 293	10 965	15 686	-4 721
Kommunstyrelsens förvaltning	84 956	32 093	27 024	5 069
Vård- och omsorgs- förvaltningen	68 860	28 597	32 513	-3 916
Västerbergslagens kulturskola	4 253	1 846	1 718	128
Västerbergslagens utbildningsförbund (VBU)	0	0	0	0
Revisionen	0	0	0	0
Totalt	637 518	257 745	262 657	-4 912

Kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Kultur- och fritids- förvaltningen	91 910	41 080	41 346	-266
Räddningstjänsten Västerbergslagen	37 135	15 500	15 677	-177
Samhällsbyggnads- förvaltningen	412 767	170 723	169 661	1 062
Social- och utbildnings- förvaltningen, Utbildning	529 293	215 438	212 294	3 144
Social- och utbildnings- förvaltningen, Soc välfärd	162 793	68 276	86 071	-17 795
Kommunstyrelsens förvaltning	210 507	86 916	76 787	10 129
Vård- och omsorgs- förvaltningen	641 060	258 799	262 364	-3 565
Västerbergslagens kulturskola	13 253	5 538	5 427	111
Västerbergslagens utbildningsförbund (VBU)	166 800	69 500	69 500	0
Revisionen	1 200	254	166	88
Totalt	2 266 718	932 024	939 292	-7 268

Netto tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Kultur- och fritids- förvaltningen	65 000	29 648	24 933	4 715
Räddningstjänsten Västerbergslagen	30 000	12 757	13 179	-422
Samhällsbyggnads- förvaltningen	86 949	47 014	48 619	-1 605
Social- och utbildnings- förvaltningen, Utbildning	439 000	169 079	166 530	2 549
Social- och utbildnings- förvaltningen, Soc välfärd	133 500	57 311	70 385	-13 074
Kommunstyrelsens förvaltning	125 551	54 822	49 763	5 060
Vård- och omsorgs- förvaltningen	572 200	230 202	229 851	351
Västerbergslagens kulturskola	9 000	3 692	3 709	-17
Västerbergslagens utbildningsförbund (VBU)	166 800	69 500	69 500	0
Revisionen	1 200	254	166	88
Totalt	1 629 200	674 279	676 635	-2 356

**Totalt för hela kommunorganisationen, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2
år 2018**

2018			Januari-februari 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
286 593	98 463	385 056	45 583	339 473

Investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	2018			Januari-februari 2018	
	Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
Kultur- och fritids- förvaltningen	2 315	119	2 434	635	1 799
Räddningstjänsten Västerbergslagen	4 120	1 374	5 494	167	5 327
Samhällsbyggnads- förvaltningen	253 858	94 942	348 800	39 324	309 476
Social- och utbildnings- förvaltningen, Utbildning	7 150	0	7 150	923	6 227
Social- och utbildnings- förvaltningen, Soc. välfärd	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsens förvaltning	17 350	2 028	19 378	4 320	15 058
Vård- och omsorgs- förvaltningen	1 700	0	1 700	199	1 501
Västerbergslagens kulturskola	100	0	100	15	85
Totalt	286 593	98 463	385 056	45 583	339 473

Punkt C2. Personalkostnader

Personalkostnader tkr, totalt för hela kommunorganisationen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	261 368	264 985	3 617
Timlön	15 959	17 475	1 517
OB-tillägg	14 828	15 289	461
Övertid/mertid	3 854	4 387	533
Jour/beredskap	797	590	-206
Semester	17 471	18 609	1 138
Sjuklön	7 519	8 775	1 256
Totalt exkl PO-pålägg	321 796	330 111	8 315
PO-pålägg	123 666	129 403	5 737
Totalt inkl PO-pålägg	445 462	459 514	14 053

Personalkostnader inkl. PO-pålägg tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Kultur- och fritidsförvaltningen	13 367	14 614	1 247
Räddningstjänsten Västerbergslagen	9 556	9 333	-223
Samhällsbyggnads- förvaltningen	18 913	20 920	2 006
Social- och utbildnings- förvaltningen, Utbildning	167 702	172 351	4 649
Social- och utbildnings- förvaltningen, Social välfärd	13 968	13 486	-482
Kommunstyrelsens förvaltning	33 812	35 744	1 932
Vård- och omsorgs- förvaltningen	183 497	188 428	4 931
Västerbergslagens kulturskola	4 646	4 638	-8
Totalt	445 462	459 514	14 053

Punkt C3. Resultaträkning**Resultaträkning, uppföljningstillfälle 2 år 2018**

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Förvaltningarnas driftkostnad netto	-1 629,2	-674,3	-676,6	-2,4
2017 års resultat- reserv integration	5,0	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnader	100,5	41,9	37,8	-4,1
Avskrivningar	-79,0	-32,9	-29,8	3,1
Övriga driftskostnader (pension, PO, sem, tim)	-42,7	-17,8	-11,0	6,8
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	7,9	7,9
Skatteintäkter	1 250,1	520,9	508,0	-12,9
Generella statsbidrag och utjämning	402,1	167,6	171,0	3,4
Finansiella intäkter	35,0	7,1	7,1	0,0
Finansiella kostnader	-10,5	-4,2	-4,2	0,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	31,3	8,2	10,2	2,0
Resultat (exkl taxefinansierad verksamhet)	32,3

Resultat före extraord. poster, % av skatte- intäkter och generella statsbidrag	1,9%	1,2%	1,5%	0,3%
Resultat (exkl taxefinansierad verksamhet) före extraordinära poster, % av skatteintäkter och generella statsbidrag	2,0%

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Mikael Müller
Verksamhetscontroller

Kultur- och fritidsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B–F

Kultur- och fritidsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

Fler målaktiviteter än beräknat avviker från planen och fler målaktiviteter kommer inte att genomföras beroende på både inre och yttre omständigheter.

Intäkter och kostnader

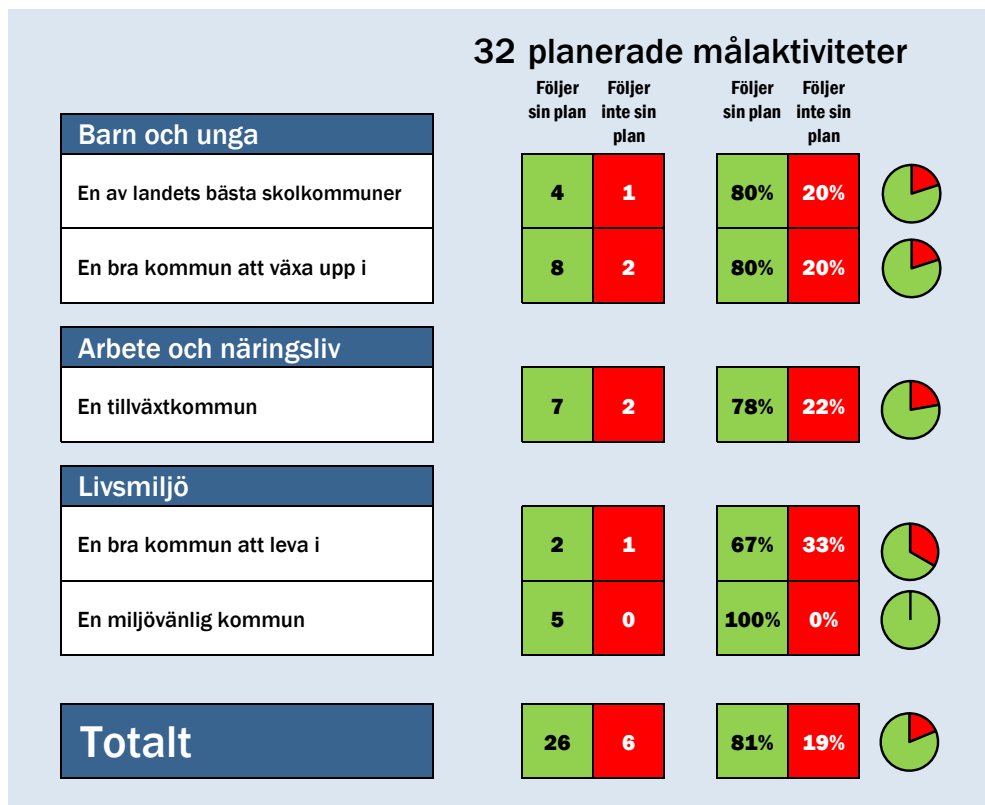
Förvaltningen visar ett nettoöverskott på 4 715 tkr för perioden januari–maj. Större delen av överskottet 4 547 tkr avser integrations- och etableringscenter. Enheterna inom fritid och idrott visar ett minusresultat på kostnadssidan om 538 tkr vilket främst avser lönekostnader för inomhushallar, dessa kostnader kommer att utjämnas under året då de balanseras med åtgärder som vidtagits i form av minskning av personal. Intäkterna för integrations- och etableringscenter har inte arbetats upp under första delen av året eftersom det pågår ett arbete med en ny fördelning av dessa statliga medel. Om ingen ny fördelning görs kommer överskottet att sluta på ca 7 000 tkr vid årets slut.

Investeringar

–

Punkt B. Genomförda målaktiviteter

Kultur- och fritidsförvaltningen, målaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Kultur- och fritidsförvaltningen, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	norrvik		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	26 910	11 432	16 413	-4 981
Kostnader	91 910	41 080	41 346	-266
Netto	65 000	29 648	24 933	4 715

Kultur- och fritidsförvaltningen, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
2 315	119	2 434	635	1 799

Punkt C2. Personalkostnader

Kultur- och fritidsförvaltningen, personalkostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	8 208	9 144	935
Timlön	382	278	-104
OB-tillägg	253	295	42
Övertid/mertid	90	68	-22
Jour/beredskap	0	0	0
Semester	556	504	-52
Sjuklön	168	211	43
Totalt exkl PO-pålägg	9 656	10 499	843
PO-pålägg	3 711	4 116	405
Totalt inkl PO-pålägg	13 367	14 614	1 247

Punkt D. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkterna B och C

Kultur- och fritidsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

Flera målaktiviteter avviker från planen. Mått 3 med föreläsning om integration i skolorna vill VBU avvakta till hösten för att hinna diskutera med elevråden om innehållet på föreläsningarna. Mått 5 med issäkerhet har inte genomförts på grund av personalbrist. För aktiviteten att trygga miljön med lärarledda aktiviteter vid ABB-arena inväntas rekryteringar och kommer att genomföras under hösten. Mått 7 med utvidgad samhällsinformation pågår men med färre deltagare än beräknat. En utökad marknadsföring kommer att starta. Mått 10 med information på företagsråd är inte möjlig eftersom rådet endast består av företagare. Mått 14 med workshop kommer att genomföras i oktober 2018.

Intäkter och kostnader

Förvaltningen undantaget integrations- och etableringscenter har en budget i balans per sista maj. Integrations- och etableringscenter uppvisar ett överskott vilket är som beräknat då det inväntas en ny fördelningsmodell för statliga medel gällande integration.

Investeringar

Investeringar följer planen.

Punkt E. Förvaltningschefens bedömning av punkterna B–D till nästa uppföljningstillfälle**Kultur- och fritidsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018****Målaktiviteter**

Några målaktiviteter kommer att senareläggas och därmed uppfyllas vid årets slut. Dock kommer inte mått 5 med issäkerhet och mått 10 med information på företagsråd att genomföras och kommer att bli en avvikelse året ut.

Intäkter och kostnader

Förvaltningen förväntas ha en budget i balans vid nästa rapporteringstillfälle om de fortsatta planerade åtgärderna med minskning av personal genomförs. Vad gäller integrations- och etableringscenter så är en kostnadsbudget om 13 811 tkr (inkl. SFI) lagd och ett matchande belopp för intäkter för att nå en 0 budget. Detta belopp är däremot lägre än förväntade intäkter och därför uppkommer det ett överskott på intäktssidan. Intäkterna baseras på antalet kommunmottagna individer. Under 2017 bosatte sig 250 personer i Ludvika kommun. Vid rapporteringstillfället har 66 personer (varav 5 ensamkommande) bosatt sig i Ludvika kommun vilket medför att intäktsbudgeten för integrations- och etableringscenter kan komma att revideras under året. Vid nästa uppföljningstillfälle tillhör enheterna kultur- ungdom samt fritid- och idrott samhällsbyggnadsförvaltningen och personalkostnader redovisas under samhällsbyggnadsnämnden medan verksamhetskostnader redovisas under kultur- och fritidsnämnden. Integrations- och etableringscenter byter namn till integrationsenheten och redovisas vid nästa uppföljningstillfälle under kommunstyrelsen.

Investeringar

Investeringarna förväntas hålla planen.

Punkt F. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkterna B och C som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle**Kultur- och fritidsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018****Målaktiviteter**

Gällande målaktiviteterna krävs att planen följs för samtliga ansvariga.

Intäkter och kostnader

Enheterna inom kultur- och fritid bör se över bemanning och personalbehov och titta på nya organisationslösningar tillsammans med enheterna inom samhällsbyggnadsförvaltningen för att nå en budget i balans. Integrations- och etableringscenters budget revideras vid behov.

Investeringar

-

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Laila Dufström
Tf förvaltningschef, kultur- och
fritidsförvaltningen

Räddningstjänsten Västerbergslagens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B-F

Räddningstjänsten Västerbergslagen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

Av förvaltningens totalt 20 målaktiviteter för 2018, är det tio där det var planerat att något skulle ske under perioden januari-maj. Av dessa tio aktiviteter har sex genomförts enligt plan under årets första fem månader.

Intäkter och kostnader

För helåret har förvaltningen en nettobudget på 30 mnkr, varav 12,8 mnkr perioden januari-maj. För perioden finns en negativ budgetavvikelse med 422 tkr netto, varav 245 tkr i lägre intäkter än budgeterat och 177 tkr i högre kostnader.

Investeringar

Av årets investeringsanslag på 5 494 tkr har endast 167 tkr upparbetas och bokförts under perioden. Investeringstakten kommer behöva höjas under den kvarvarande delen av året.

Punkt B. Genomförda målkaktiviteter

Räddningstjänsten Västerbergslagen, målkaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

		20 planerade målkaktiviteter			
		Följer sin plan	Följer inte sin plan	Följer sin plan	Följer inte sin plan
Barn och unga					
En av landets bästa skolkommuner		2	0	100%	0%
En bra kommun att växa upp i		3	2	60%	40%
Arbete och näringsliv					
En tillväxtkommun		3	2	60%	40%
Livsmiljö					
En bra kommun att leva i		3	1	75%	25%
En miljövänlig kommun		4	0	100%	0%
Totalt		15	5	75%	25%

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Räddningstjänsten Västerbergslagen, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	7 135	2 744	2 498	245
Kostnader	37 135	15 500	15 677	-177
Netto	30 000	12 757	13 179	-422

Räddningstjänsten Västerbergslagen, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
4 120	1 374	5 494	167	5 327

Punkt C2. Personalkostnader

Räddningstjänsten Västerbergslagen, personalkostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	5 260	4 818	-443
Timlön	241	304	63
OB-tillägg	576	600	23
Övertid/mertid	252	376	124
Jour/beredskap	131	124	-8
Semester	337	335	-2
Sjuklön	105	150	44
Totalt exkl PO-pålägg	6 903	6 705	-198
PO-pålägg	2 653	2 628	-25
Totalt inkl PO-pålägg	9 556	9 333	-223

Punkt D. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkterna B och C

Räddningstjänsten Västerbergslagen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

16 av 20 målaktiviteter följer sin plan, medan fyra inte har genomförts. Med ett starkt fokus på den kommande anslutningen av Ludvika kommun till Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) har vissa aktiviteter fått stå tillbaka under perioden.

Intäkter och kostnader

Det ekonomiska nettoutfallet är 422 tkr sämre än budget främst beroende på övertidskostnader och konsultkostnader på grund av personalvakanser. Bland annat avsaknaden av de fyra tjänster ovanför brandmästarnivån har inneburit att brandmästare tvingats till tjänstgöring som räddningschef i beredskap (RCB) med kvalificerad övertidsersättning.

Under perioden har sotningsavdelningen haft en mindre verksamhet än planerat, både beroende på frånvaro hos personalen och den snörika vintern. Den mindre verksamhetsvolymen har inneburit mindre intäkter och motsvarande mindre kostnader än budgeterat, så det ekonomiska nettot har inte påverkats.

Investeringar

Investeringstakten har varit låg under årets första fem månader. Under våren pausades vissa investeringar i avvaktan på ett slutgiltigt beslut om anslutning av Ludvika kommun till RDM. Men i och med fullmäktiges beslut den 28 maj 2018 om anslutning till RDM kommer nu investeringstakten att öka och hela årets investeringsanslag förväntas upparbetas planenligt innan året är slut. Investeringarna kommer ske på ett sådant sätt att optimal resursanvändning för det utökade RDM försäkras.

Punkt E. Förvaltningschefens bedömning av punkterna B–D till nästa uppföljningstillfälle

Räddningstjänsten Västerbergslagen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

-

Intäkter och kostnader

Det finns risk för ett visst negativt ekonomiskt utfall även vid nästa uppföljningstillfälle, till följd av övertidskostnader och konsultkostnader på grund av personalvakanser.

Investeringar

Investeringstakten kommer öka betydligt under årets kvarvarande månader.

Punkt F. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkterna B och C som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle

Räddningstjänsten Västerbergslagen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

-

Intäkter och kostnader

-

Investeringar

-

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Leif Andersson
Tf förvaltningschef, räddningstjänsten
Västerbergslagen

Samhällsbyggnadsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B-F

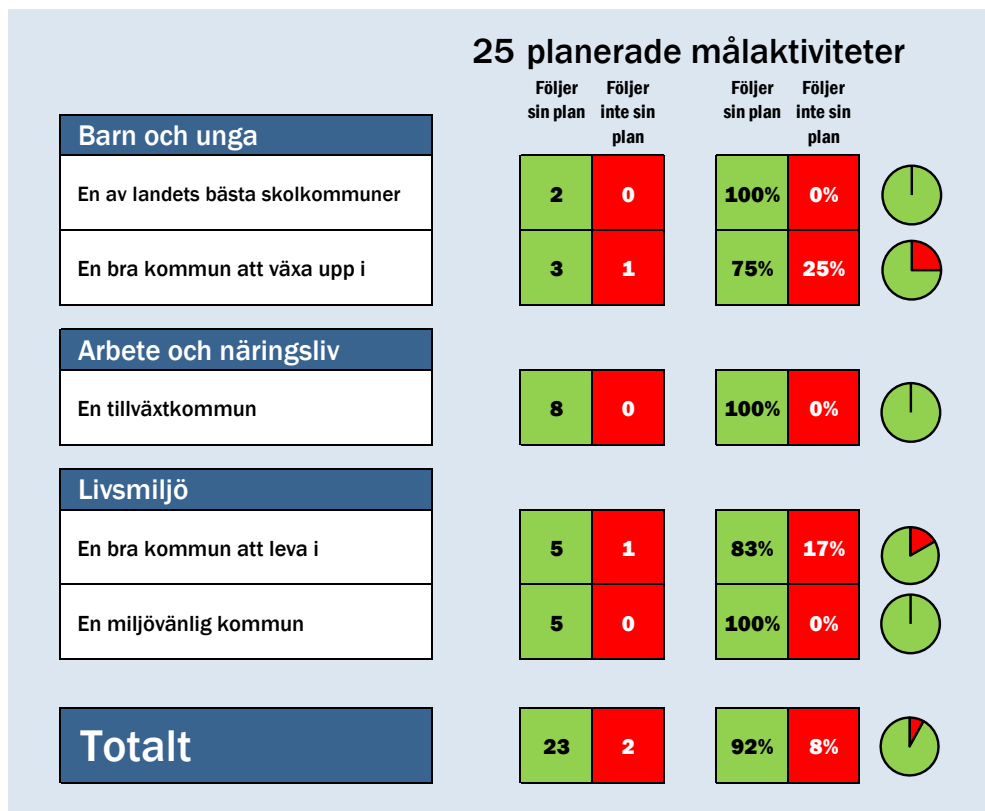
Samhällsbyggnadsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Vintern har gjort att kostnaderna för vinterväghållning har spräckt budgeten. Kostnaderna beräknas till 5,2 mnkr över tilldelade (7,5 mnkr) budgetmedel. Samhällsbyggnadsnämnden har tillskrivit kommunfullmäktige för att få kompensation för oförutsedda kostnader för vinterväghållningen. Ska budget för verksamhetsområdet gata och park hållas kommer stora neddragningar behövas på driften för resten av året, som kommer att få stora effekter på skötseln av kommunens gator och parker. Första steget är att inte lägga någon asfalt under 2018 på driften, vilket sparar cirka 1,2 mnkr. Prognosen för drift helåret är att samhällsbyggnadsförvaltningens skattefinansierade del kommer att visa ett underskott med 2,5 mnkr, efter stora neddragningar av driften inom gata och parkverksamheten. Denna neddragning kommer även att påverka den allmänna standarden för 2019.

En mycket tidig prognos för investeringarna för den skattefinansierade delen, inkl. inte beslutade ombudgeteringar (inte lagakraft), är att av totalt 190 mnkr beräknas 134 mnkr upparbetas under året. Detta under förutsättningar att de beställningar som har lagts hinner utföras under 2018. När det gäller den taxefinansierade delen kommer 26 mnkr upparbetas av 158 mnkr. Budgeten inkluderar medhavda underskottet för vattenledningen till Grängesberg med 30 mnkr. Medel för investeringar i fastigheter som ligger på andra nämnder har medfört att utgifter har överförts till respektive nämnd, förutom för VBU.

Punkt B. Genomförda måltaktiviteter

Samhällsbyggnadsförvaltningen, måltaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Samhällsbyggnadsförvaltningen, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	325 818	123 709	121 042	2 667
Kostnader	412 767	170 723	169 661	1 062
Netto	86 949	47 014	48 619	-1 605

Samhällsbyggnadsförvaltningen, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
253 858	94 942	348 800	39 324	309 476

Punkt C2. Personalkostnader

Samhällsbyggnadsförvaltningen, personalkostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	11 973	12 756	783
Timlön	30	180	150
OB-tillägg	10	61	51
Övertid/mertid	490	804	314
Jour/beredskap	241	205	-36
Semester	748	767	18
Sjuklön	171	256	85
Totalt exkl PO-pålägg	13 663	15 028	1 366
PO-pålägg	5 251	5 891	641
Totalt inkl PO-pålägg	18 913	20 920	2 006

Punkt D. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkterna B och C

Samhällsbyggnadsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteterna som är uppsatta för året pågår med mindre avvikelser. Det ekonomiska utfallet för de fem första månaderna visar på ett underskott med totalt 1,6 mnkr, vilket i huvudsak kan hänföras till underskottet på gata och park på grund av vinterväghållningen samt VA. För de fem första månaderna har förvaltningen debiterats 1,1 mnkr mer i kapitaltjänst än budget för den skattefinansierade verksamheten, exklusive fastigheter. Detta kompenseras sedan vid bokslutet men kommer att medföra att samhällsbyggnadsnämnden kommer att visa underskott som sedan kompenseras i bokslut. Med kompensation för kapitaltjänst och avdraget överskott för fastigheter så återstår det ett behov av en besparing på 2,1 mnkr för resten av året. Förvaltningen har inte lyckats integrera det nya tidredovisningssystemet för verksamhetsområdet gata och park till ekonomisystemet, på grund av bristande stöd både internt i kommunen och från externt företag. Detta gör att en intern fördelning av verksamhetskostnader har gjorts översiktligt till den aktuella uppföljningen.

Punkt E. Förvaltningschefens bedömning av punkterna B–D till nästa uppföljningstillfälle

Samhällsbyggnadsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Utfallet för vinterväghållningen visar på ett prognostiserat underskott på 5,2 mnkr för helåret. Detta är en omöjlighet att spara på övriga verksamheter, utan att det ska få oerhörda konsekvenser för medborgarna. De åtgärder som vidtagits i år är att ingen beläggning på driften kommer att göras, bidragen till föreningsägda lokaler minskas, samt en allmän återhållsamhet med projekt. Alla dessa åtgärder får negativa konsekvenser på både kort och lång sikt. Förvaltningen väntar svar från kommunfullmäktige angående samhällsbyggnadsnämndens skrivelse till kommunfullmäktige angående mer medel som kompensation för ökade kostnader för vinterväghållningen under 2018.

Investeringsstakten ökar andra halvåret varför mer investeringsmedel kommer att vara upparbetade till nästa uppföljning, eftersom huvuddelen av investeringsverksamheten görs andra halvåret. Vissa projekt pågår under vintern/våren, men det är framför allt de administrativa, såsom köp av fastigheter för genomfartsprojektet samt några fastighetsinvesteringar såsom ventilation Lorensberga skola och färdigställande av Råfsnäs ridhus.

Punkt F. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkterna B och C som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle

Samhällsbyggnadsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade att begära mer medel för underskottet för vinterväghållningen hos kommunfullmäktige. Inget beslut har kommit förvaltningen till kännedom till denna uppföljning. Vid arbetet med detaljbudget 2018 efter kommunfullmäktiges beslut har övriga verksamheter dragit ner på sin verksamhet, där bland annat stadsarkitektstjänst och exploateringsingenjör inte har tillsatts. Det gör att övrig verksamhet inom förvaltningen bara i mindre omfattning kan kompensera upp det stora underskottet som vinterväghållningen kommer att generera.

Investeringsmedlen för den skattefinansierade verksamheten beräknas i stora delar att förbrukas, förutom medel för parkeringsgaraget på Kv. Orren (32 mnkr) samt den osäkerhet som finns i samband med tidplanerna för genomfart Ludvika. För investeringar på den taxefinansierade verksamheten kommer medel för FNI inte att förbrukas i år. Huvuddelen av utgifterna kommer under 2019 på grund av upphandling. Fordonen kommer att finansieras via finansiell leasing. Inom VA kommer bland annat investeringar i Gonäs reningsverk upphandlas under året och huvuddelen av utgifterna kommer under 2019.

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Göran Andersson
Förvaltningschef,
sambälsbyggnadsförvaltningen

Social- och utbildningsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B–F

Social- och utbildningsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Förvaltningen har några målaktiviteter vi inte når upp till målsättningen på. Ett gediget arbete har hittills skett inom de övriga målmåttens aktiviteter.

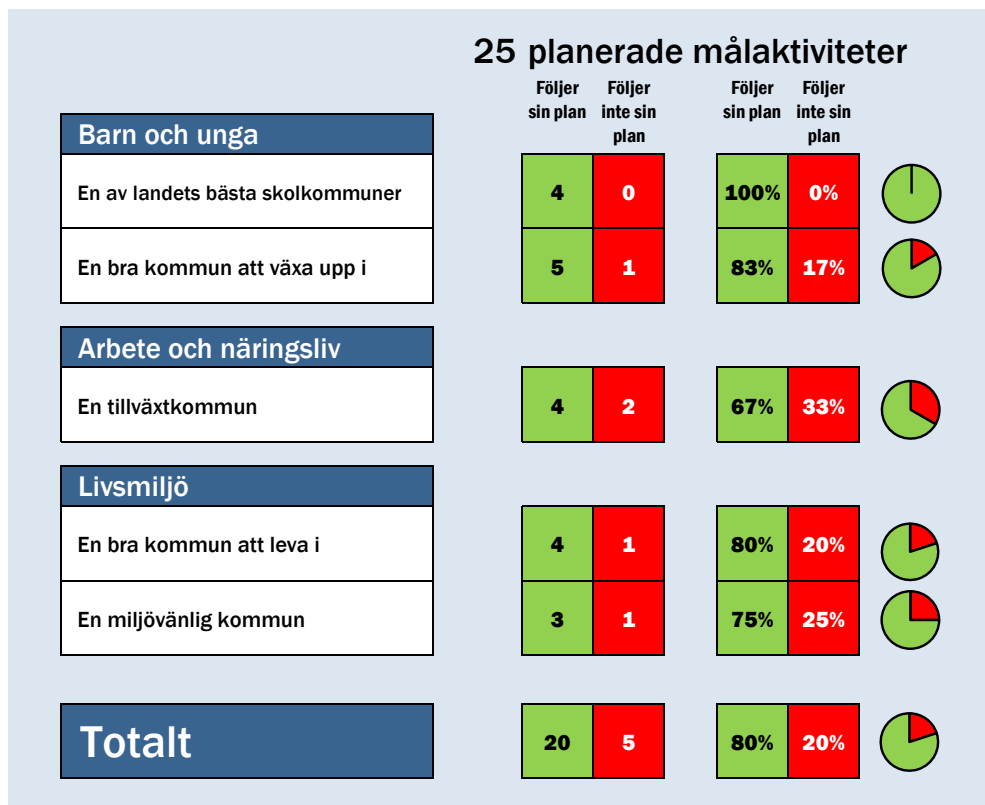
Ekonomiskt har utbildningssidan dvs förskola och skola ett underskridande på både intäkter och kostnader men detta kan hänföras till att periodiseringen av budgetarna ännu inte är i fas med hur det ser ut. Ekonomiskt visar Social välfärd ett oroväckande stort överskridande mot budget, och det inom samtliga områden undantaget löner o administration. Orsakerna till överskridandet ligger bl a hos ekonomiskt bistånd där antalet nya hushåll som ansöker om försörjningsstöd ökar. Placeringar av barn och unga i familjehem och på institution har blivit flera. Då detta är lagstadgad verksamhet så finns det mycket små möjligheter att hålla nere kostnaderna. Verksamheten för hvb/nyanlända dras fortfarande med för höga lönekostnader men då de lyckats spara in på annat så räknar vi med att snart kunna skriva ner underskottsprognosen för denna verksamhet.

Investeringsmässigt har upparbetningen av medel inte hunnit igångsättas men planering pågår.

Den ekonomiska redovisningen av personalsituationen påvisar jämfört med 2017 en ökning som relaterar väl till den verksamhetsutökning för utbildningssidan respektive verksamhetsminskning för socialvälfärd som genomfördes under 2017.

Punkt B. Genomförda målaktiviteter

Social- och utbildningsförvaltningen, målaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Social- och utbildningsförvaltningen Utbildning, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	90 293	46 359	45 763	596
Kostnader	529 293	215 438	212 294	3 144
Netto	439 000	169 079	166 530	2 549

Social- och utbildningsförvaltningen Social välfärd, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	29 293	10 965	15 686	-4 721
Kostnader	162 793	68 276	86 071	-17 795
Netto	133 500	57 311	70 385	-13 074

Social- och utbildningsförvaltningen Totalt, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	119 586	57 324	61 449	-4 125
Kostnader	692 086	283 714	298 365	-14 651
Netto	572 500	226 390	236 916	-10 526

Social- och utbildningsförvaltningen Utbildning, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
7 150	0	7 150	923	6 227

Social- och utbildningsförvaltningen Social välfärd, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
0	0	0	0	0

Punkt C2. Personalkostnader

Social- och utbildningsförvaltningen Utbildning, personalkostnader tkr,
uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	107 127	108 574	1 446
Timlön	5 371	5 471	100
OB-tillägg	900	722	-178
Övertid/mertid	494	373	-121
Jour/beredskap	0	0	0
Semester	4 662	5 435	773
Sjuklön	2 591	3 241	650
Totalt exkl PO-pålägg	121 146	123 815	2 670
PO-pålägg	46 556	48 536	1 979
Totalt inkl PO-pålägg	167 702	172 351	4 649

Social- och utbildningsförvaltningen Social välfärd, personalkostnader tkr,
uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	8 932	8 767	-166
Timlön	97	70	-27
OB-tillägg	0	20	20
Övertid/mertid	121	109	-12
Jour/beredskap	0	0	0
Semester	728	546	-182
Sjuklön	213	177	-36
Totalt exkl PO-pålägg	10 090	9 688	-402
PO-pålägg	3 878	3 798	-80
Totalt inkl PO-pålägg	13 968	13 486	-482

Social- och utbildningsförvaltningen Totalt, personalkostnader inkl politikerarvoden tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	116 060	117 341	1 281
Timlön	5 468	5 540	72
OB-tillägg	900	742	-159
Övertid/mertid	615	483	-133
Jour/beredskap	0	0	0
Semester	5 389	5 981	592
Sjuklön	2 803	3 417	614
Totalt exkl PO-pålägg	131 236	133 504	2 267
PO-pålägg	50 434	52 333	1 899
Totalt inkl PO-pålägg	181 670	185 837	4 167

Punkt D. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkterna B och C

Social- och utbildningsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteterna som fortfarande inte är helt uppfyllda dvs mått 4 och 11 som har samma aktivitet om att "Öppet arbetslösa vuxna som har försörjningsstöd ska ha en åtgärdsplan för att bli självförsörjande" och mått 10 om "Barnomsorg inom angivna lagkrav " kommer förvaltningen att ha svårt att uppnå.

Ekonomisk prognos på utbildningsdelen är ett nollresultat. Det ekonomiska resultatet inom social välfärd ser i nuläget betydligt dystrare ut.

Investeringsmedlen kommer vi att upparbeta.

Punkt E. Förvaltningschefens bedömning av punkterna B–D till nästa uppföljningstillfälle

Social- och utbildningsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteternas resultat kommer att se ungefär likadana ut vid nästa uppföljningstillfälle.

Ekonomiskt kommer periodiseringen av budgeten inom utbildningsdelen att ge ett resultat med mindre överskridande. Inom social välfärd kommer olika aktiviteter att startas men effekterna kommer inte att ses förrän under hösten. Bedömningen är att Social Välfärd även vid nästa uppföljning kommer att visa ett kraftigt överskridande av budget.

Investeringsmedlen kommer att upparbetas delvis till nästa tillfälle.

Punkt F. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkterna B och C som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle

Social- och utbildningsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målmåttet om barnomsorg inom angivna lagkrav kommer att förbättras under året då nya förskoleplatser färdigställs och planering pågår tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen och LKFAB. Målmått 6/11 om åtgärdsplaner kommer att förbättras under året.

Utifrån social välfärds överskridande av budget och verksamhetens prognos har en åtgärdsplan fastslagits av nämnden per den 13 juni 2018 och den ska följas upp vid varje arbetsutskott och nämnd under hösten 2018.

Bland annat är ett tätt samarbete initierat mellan social välfärd, arbetsmarknadsenheten, arbetsförmedlingen och integrationsenheten med syfte att arbetat gemensamt få personer till egen sysselsättning. För HVB/Nyanlända kommer en genomlysning att göras på behovet av platser för att få ned kostnaderna.

Vidare finns ett uppdrag att se förbättra samverkan mellan IFO-förskola och skola för att undvika nya placeringar av barn.

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Barbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef, social- och
utbildningsförvaltningen

Kommunstyrelsens förvaltnings rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B-F

Kommunstyrelsens förvaltning, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteterna följer hyggligt liggande planering. 24 av 33 är enligt plan (73 %).

Driftens nettokostnad. Förvaltningen uppvisar ett ackumulerat nettoöverskott med 5,1 mkr (exklusive balansering av kapitalkostnader på 1,4 mkr) vilket beror på lägre kostnader än lagd periodisering. Till nästa rapporttillfälle tre, bedömer vi att vi kommer ha en bättre balans i periodiseringen med förhoppning om förbättring redan i augusti/september.

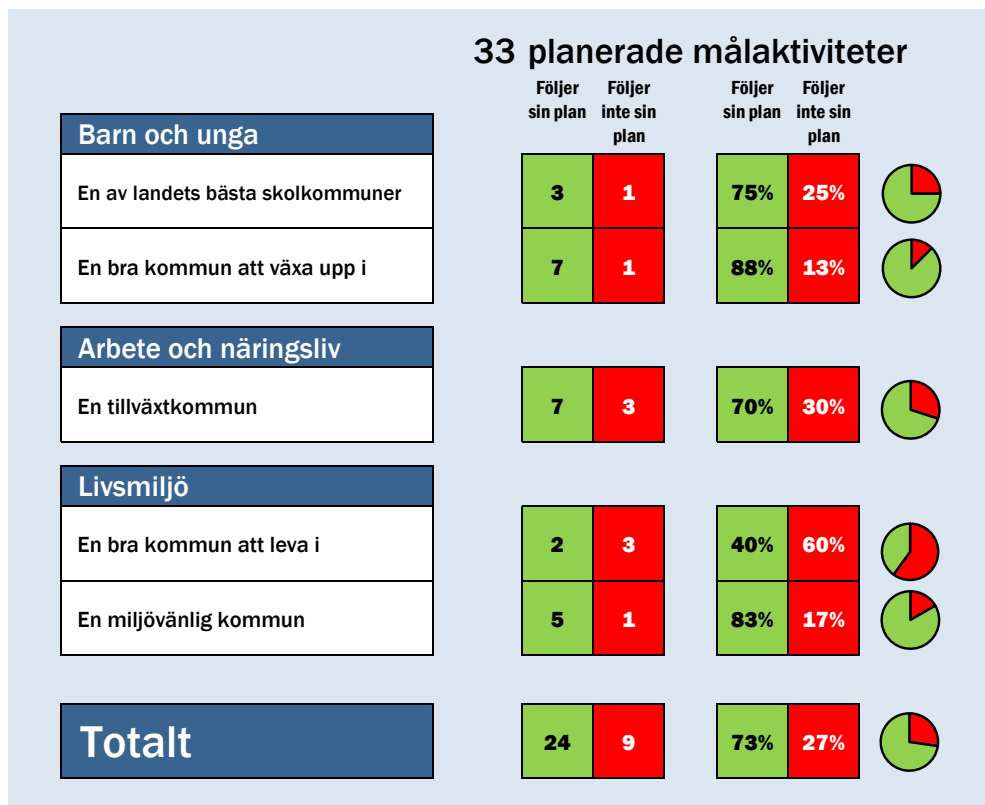
Intäkterna har ett underskott på ca 5,1 mkr på grund av främst lägre intäkter från överförmyndarverksamheten hos kansliet från gode män beroende på eftersläpning i återsökande av medel, lägre anslag till det finska förvaltningsområdet inom kansliet, lägre försäkringsintäkter inom kansliet än lagd periodisering på grund av släpande fakturering, lägre intäkter från förtroendevalda, sammantaget ca 2,7 mkr. Inkluderat är även lägre intäkter hos IT mot lagd periodisering på grund av eftersläpning i fakturering på totalt ca 2,1 mkr.

Kostnaderna är ca 10,3 mkr lägre än budget främst beroende på lägre kostnader hos kansliet på ca 4,8 mkr för i huvudsak överförmyndarverksamheten, förtroendevalda, samhällsbetalda resor som kollektivtrafik, skolskjutsar samt färdtjänst än lagd periodisering. AME ca 2 mkr som avser främst lägre lönekostnader än lagd periodisering. IT på ca 1,7 mkr som i huvudsak består av släpande kostnader för både externa konsultkostnader och vakanta tjänster. Ingår gör även lägre lönekostnader hos HR på ca 500 tkr än lagd periodisering, samt Staben lägre kostnader på ca 1,8 mkr främst i form av diverse ej utbetalda bidrag.

Investeringsprojekten är projektsatta och upparbetningen av investeringsmedlen fortlöper.

Punkt B. Genomförda målaktiviteter

Kommunstyrelsens förvaltning, målaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Kommunstyrelsens förvaltning, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	84 956	32 093	27 024	5 069
Kostnader	210 507	86 916	76 787	10 129
Netto	125 551	54 822	49 763	5 060

Kommunstyrelsens förvaltning, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
17 350	2 028	19 378	4 320	15 058

Punkt C2. Personalkostnader

Kommunstyrelsens förvaltning, personalkostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	22 412	23 414	1 002
Timlön	14	96	82
OB-tillägg	62	139	77
Övertid/mertid	137	113	-24
Jour/beredskap	80	36	-44
Semester	1 325	1 350	26
Sjuklön	396	532	135
Totalt exkl PO-pålägg	24 426	25 678	1 253
PO-pålägg	9 387	10 066	679
Totalt inkl PO-pålägg	33 812	35 744	1 932

Punkt D. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkterna B och C

Kommunstyrelsens förvaltning, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Av våra totalt 33 aktiviteter på årsbasis är bedömningen att vi kommer att nå ca 90 % måluppfyllelse.

Budgetmässigt gör vi bedömningen att de avvikelser som nu finns till övervägande delen kommer rättas till under året. Dock finns det en osäkerhet för ekonomin kring samhällsbetalda resor och skolskjutsar trots minskad finansiell risk på grund av skatteväxling gällande kollektivtrafiken 2018. Detsamma gäller även ekonomin kring överförmyndarverksamheten.

Telias kontraktsförslag om förlängning fram till vi byter leverantör till Telenor, kan medföra en ökad kostnad på årsbasis med ca 0,5-1,2 mkr beroende på en förhöjd prisbild. Dock avhängigt beroende på när vi under året går över till Telenor.

En extra kostnad på 300 tkr månad (ev från v 46 i oktober) kan dessutom uppkomma då inomhustäckning saknas på ett flertal ställen i Ludvika kommun. Tillsammans med Avesta arbetar IT med ett koncept i syfte att försöka lösa detta själva för att se om vi kan undvika aviserad kostnad.

Fortsatt upparbetning av investeringsmedlen i investeringsprojekten.

Punkt E. Förvaltningschefens bedömning av punkterna B–D till nästa uppföljningstillfälle**Kommunstyrelsens förvaltning, uppföljningstillfälle 2 år 2018**

Bedömningen är att merparten av målaktiviteterna följer minst nuvarande utveckling.

Gällande ekonomin är vi i bättre fas med våra faktureringar och därmed även i stort vad gäller periodiseringarna, men har förmodligen fortsatta avvikelser på samhällsbetalda resor (skolskjutsar) samt kollektivtrafiken både vad gäller intäkter och kostnader. Kostnaderna kommer förmodligen även till nästa rapporttillfälle vara lägre än budget.

Investeringsmedlen fortsätter att upparbetas i investeringsprojekten.

Punkt F. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkterna B och C som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle**Kommunstyrelsens förvaltning, uppföljningstillfälle 2 år 2018**

Förvaltningen fortsätter löpande att jobba hårt med ökad kontroll av både kostnader och intäkter bland annat genom regelbundna uppföljningar av budgeten av ledningsgrupp var 14: dag, månadsuppföljningar med controller på varje enhet.

Förutom ovanstående har vi startat upp tät kontakt med uppföljningsmöten och samtal med Dalatrafik i syfte att gemensamt säkra bättre kvalitet i fakturering och prognos kopplat till samhällsbetalda resor. Gemensamt med Dalatrafik följer vi noga den löpande utvecklingen av både intäkter och kostnader.

Samma modell som för Dalatrafik för uppföljning och ökad kontroll av både intäkter och kostnader, har vi även lagt fast tillsammans med överförmyndarverksamheten.

Löpande följer vi mycket noga i nära samarbete mellan IT och ekonomienheten, enhetens utveckling av intäkter och kostnader.

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Vård- och omsorgsförvaltningens rapportering av målaktiviteter och ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B-F

Vård- och omsorgsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Målaktiviteter

Målaktiviteterna kommer att genomföras i de 15 mått där vi har aktiviteter.

Intäkter och kostnader

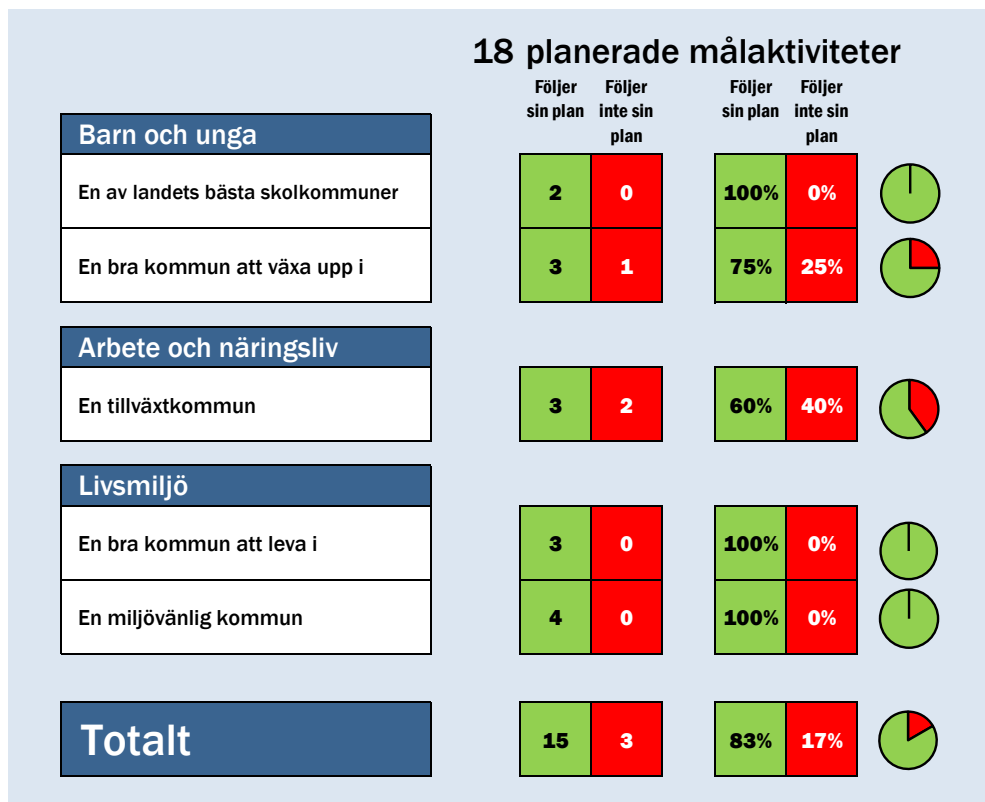
Min bedömning är att intäkter och kostnader är i balans.

Investeringar

Investeringarna kommer att genomföras under året.

Punkt B. Genomförda målaktiviteter

Vård- och omsorgsförvaltningen, målaktiviteter, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt C1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Vård- och omsorgsförvaltningen, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	68 860	28 597	32 513	-3 916
Kostnader	641 060	258 799	262 364	-3 565
Netto	572 200	230 202	229 851	351

Vård- och omsorgsförvaltningen, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
1 700	0	1 700	199	1 501

Punkt C2. Personalkostnader

Vård- och omsorgsförvaltningen, personalkostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	94 172	94 290	118
Timlön	9 822	11 055	1 232
OB-tillägg	12 996	13 416	419
Övertid/mertid	2 271	2 545	274
Jour/beredskap	344	226	-119
Semester	9 097	9 653	556
Sjuklön	3 853	4 181	328
Totalt exkl PO-pålägg	132 556	135 365	2 809
PO-pålägg	50 941	53 063	2 122
Totalt inkl PO-pålägg	183 497	188 428	4 931

Punkt D. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkterna B och C

Vård- och omsorgsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

<p>Målaktiviteter På alla de 15 målaktiviteter som förvaltningen har aktiviteter rapporterar vi grönt. De som är röda är de tre där vi inte har några aktiviteter.</p> <p>Intäkter De intäkter som saknas från Försäkringskassan (sammanlagt 5,4 miljoner) är uppbokade och finns därför med denna gång i redovisningen.</p> <p>Kostnader Periodiseringen av budgeten är omgjord från februari månad och stämmer nu bättre överens med verkliga kostnaderna.</p> <p>Investeringar Följer plan.</p>
--

Punkt E. Förvaltningschefens bedömning av punkterna B–D till nästa uppföljningstillfälle

Vård- och omsorgsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

<p>Målaktiviteter, intäkter, kostnader och investeringar Följer plan och budget.</p>

**Punkt F. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser
i punkterna B och C som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle**

Vård- och omsorgsförvaltningen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

–

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Västerbergslagens kulturskolas rapportering av ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B–E

Västerbergslagens kulturskola, uppföljningstillfälle 2 år 2018

–

Punkt B1. Budgetavvikelse för intäkter, kostnader respektive investeringar

Västerbergslagens kulturskola, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	4 253	1 846	1 718	128
Kostnader	13 253	5 538	5 427	111
Netto	9 000	3 692	3 709	-17

Västerbergslagens kulturskola, investeringar tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

2018			Januari-maj 2018	
Årsbudget	Extra beviljat + överfört	Totalt anslag	Utfall	Avvikelse, totalt anslag mot utfall
100	0	100	15	85

Punkt B2. Personalkostnader

Västerbergslagens kulturskola, personalkostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Januari-maj		
	2017	2018	Förändring
Månadslön och ersättningar	3 283	3 223	-60
Timlön	2	24	21
OB-tillägg	31	37	6
Övertid/mertid	0	0	0
Jour/beredskap	0	0	0
Semester	18	19	1
Sjuklön	22	29	7
Totalt exkl PO-pålägg	3 356	3 332	-24
PO-pålägg	1 290	1 306	16
Totalt inkl PO-pålägg	4 646	4 638	-8

Punkt C. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkt B

Västerbergslagens kulturskola, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Investeringar

–

Punkt D. Förvaltningschefens bedömning av punkt B till nästa uppföljningstillfälle

Västerbergslagens kulturskola, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Investeringar

–

Punkt E. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkt B som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle

Västerbergslagens kulturskola, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Investeringar

–

Margareta Karlsson
Tf kommunchefBarbro Forsberg Nystedt
Tf förvaltningschef, social- och
utbildningsförvaltningen

Kommunstyrelsens förvaltning

Västerbergslagens utbildningsförbunds rapportering av ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B–E

Västerbergslagens utbildningsförbund, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Punkt B. Budgetavvikelse för intäkter och kostnader

Västerbergslagens utbildningsförbund, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	166 800	69 500	69 500	0
Netto	166 800	69 500	69 500	0

Punkt C. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkt B

Västerbergslagens utbildningsförbund, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Punkt D. Förvaltningschefens bedömning av punkt B till nästa uppföljningstillfälle

Västerbergslagens utbildningsförbund, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

**Punkt E. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser
i punkt B som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle**

Västerbergslagens utbildningsförbund, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Revisionens rapportering av ekonomi, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Förvaltningschefens syn på helheten av punkterna B–E

Revisionen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Punkt B. Budgetavvikelse för intäkter och kostnader

Revisionen, intäkter och kostnader tkr, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	1 200	254	166	88
Netto	1 200	254	166	88

Punkt C. Förvaltningschefens analys och slutsatser av punkt B

Revisionen, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Intäkter och kostnader

–

Punkt D. Förvaltningschefens bedömning av punkt B till nästa uppföljningstillfälle**Revisionen, uppföljningstillfälle 2 år 2018****Intäkter och kostnader**

–

Punkt E. Förvaltningschefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkt B som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle**Revisionen, uppföljningstillfälle 2 år 2018****Intäkter och kostnader**

–

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Kommunstyrelsens förvaltning

Ekonomienhetens rapportering av periodens ekonomiska resultat, uppföljningstillfälle 2 år 2018

Punkt A. Ekonomichefens syn på helheten av punkterna B–E

Uppföljningstillfälle 2 år 2018

-

Punkt B. Periodens resultaträkning

Uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Årsbudget 2018	Januari-maj 2018		
		Budget	Utfall	Avvikelse
Förvaltningarnas driftkostnad netto	-1 629,2	-674,3	-676,6	-2,4
2017 års resultat- reserv integration	5,0	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnader	100,5	41,9	37,8	-4,1
Avskrivningar	-79,0	-32,9	-29,8	3,1
Övriga driftskostnader (pension, PO, sem, tim)	-42,7	-17,8	-11,0	6,8
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	7,9	7,9
Skatteintäkter	1 250,1	520,9	508,0	-12,9
Generella statsbidrag och utjämning	402,1	167,6	171,0	3,4
Finansiella intäkter	35,0	7,1	7,1	0,0
Finansiella kostnader	-10,5	-4,2	-4,2	0,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	31,3	8,2	10,2	2,0
Resultat (exkl taxefinansierad verksamhet)	32,3

Resultat före extraord. poster, % av skatte- intäkter och generella statsbidrag	1,9%	1,2%	1,5%	0,3%
Resultat (exkl taxefinansierad verksamhet) före extraordinära poster, % av skatteintäkter och generella statsbidrag	2,0%

Punkt C. Ekonomichefens analys och slutsatser av punkt B**Uppföljningstillfälle 2 år 2018**

Reservation av migrationsmedel gjordes 20171231 på 5 mnkr och är ännu ej resultatfört 2018. Investeringsstakten har inte varit som förväntat, vilket innebär att avskrivningarna vid rapporttillfälle 2 är lägre än förväntat.

Övriga driftskostnader är i huvudsak utbetalda pensioner samt personalskulder. Personalskulder stäms av i delårsbokslutet per 31 augusti. Den avvikelser som finns på +6,8 mnkr kommer inte att vara bestående vid årets slut. Prognosen på pensionskostnadspremier ser ut att hålla enligt budget.

Avvikelsen på skatteintäkter och bidrag är per 31 maj -9,5 mnkr men på helårsbasis är prognosen -7,7 mnkr. Ny skatteprognos presenteras i mitten av augusti.

På jämförelsestörande poster är det bokfört 7,9 mnkr i reavinst vid försäljning av fastigheter.

Punkt D. Ekonomichefens bedömning av punkt C till nästa uppföljningstillfälle**Uppföljningstillfälle 2 år 2018**

Tveksamt om investeringsstakten har nått fas per 31 augusti, vilket innebär att avskrivningarna fortfarande kommer att vara lägre än budget.

I augusti kommer förändring av personalskulder i form av semesterlöneskuld att bokas. I dagsläget ser övriga personalkostnader ut att hålla budget. En mer genomarbetad prognos kommer att presenteras vid rapporttillfälle 3.

Nuvarande prognos på skatteintäkter och bidrag är -7,7 mnkr, inklusive regeringens flyktningmiljarder. Ny prognos kommer i augusti.

Det tillfälliga lån som togs för att klara av VB Krafts lån har ännu inte återbetalats. Detta beroende på att likviditeten minskat trots att lån upptagits för de taxefinansierade och från egenfinansierade undantagna investeringar under 2017 gjordes.

Utdelning från VB-gruppen kommer att ske med ca 41 mnkr kr vilket är 11 mnkr mer än budget.

Punkt E. Ekonomichefens förslag på åtgärder vid negativa avvikelser i punkt B som väntas kvarstå till nästa uppföljningstillfälle

Uppföljningstillfälle 2 år 2018

I de senaste skatteprognoserna och enligt SKL:s ekonomirapport kommer skatteintäkterna att fortsätta öka men inte i den takt som våra kostnader ökar. Därför kommer kommunen (enligt KF beslut 28 maj) att upprätta en långsiktig strukturplan för att på sikt sänka kostnadsnivån.

I och med framtidens kompetensförsörjningsproblematik bör en omställning från sysselsättningstimmar till produktionstimmar eftersträvas.

Margareta Karlsson
Tf kommunchef

Åsa Grans
Ekonomichef

Förvaltningarnas rapportering av varje enskild målaktivitet, uppföljningstillfälle 2 år 2018

	Mål En av landets bästa skolkommuner	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Vattengymnastik och utökad simundervisning för skolelever i samarbete med Social- och utbildningsförvaltningen	Antal tillfällen	2	5	6	10	0	6		
	Erbjuda program för varje lov för att stimulera till egenvald fritidssysselsättning samt stärka individens självkänsla i samarbete med föreningar.	Antal lov	1	2	3	5	1	2		
RTJ	Erbjuda praktik för årskurs 8 eller 9. Teori och praktiska övningar under en vecka.	antal elever	0	0	0	8	0	0		
SBF	Åtgärda skolgård och gård för förskola	Antal	0	0	0	2	0	0		
KSF	Provkörning av skolturer innan skolstart	gång	0	0	1	1	0	0		
	Åka med skolbussen en gång per termin	ggr	1	1	1	2	2	1		
SOU	Alla 12 fritidshem har pedagogiska utvecklingsområden kopplade till läroplanen.	Antal	2	6	8	12	10	12		
	I våra förskolor stimulerar och utmanar personalen barnens språk-, kommunikations- och matematiska utveckling samt barnens intresse för naturvetenskap och teknik. (Självvärdering).	Skala 1-4	2	2	3	3	2	2		
	Alla rektorer, biträdande rektorer och chefen för barn- och elevhälsan (16 st) använder aktivt beslutsstödsystemet Hypergene för att analysera data och nyckeltal, och utifrån analysen genomföra löpande åtgärder inom sina enheter.	Antal	8	10	14	16	15	15		
VOO	Starta upp och genomföra en plan för enkätundersökning eller liknande riktad till barn och unga om skolmaten	aktiviteter	0	0	1	1	0	0		

	Mål En av landets bästa skolkommuner	Mål- värdets enhet	Periodiserat mätvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Grundutbildning (plattformen) i ledarskap i samarbete med SISU idrottsutbildarna	Antal tillfällen	0	0	0	1	0	0		
	Besök i skolor för att informera om fritidsaktiviteter	Antal tillfällen	0	3	3	6	2	3		
	Föreläsning till skolorna om aktuella frågor inom integration	Antal tillfällen	0	1	1	2	0	0		
RTJ	Erbjuda medverkan och stöd när gymnasieskolan genomför livräddningsövningar	tillfällen	0	1	1	2	1	1		
SBF	Erbjuda kurser för föräldrastöd, COPE.	Antal	1	1	1	2	1	1		
KSF	Skapa rutiner tillsammans med ansvariga för Kommunala Aktivitetsansvaret så ungdomar som riskerar att ej slutföra sina gymnasiestudier erbjuds aktivitet via AME.	ungdomar	0	10	15	30	0	0		
	Erbjuda Grundskolorna Hög kapacitets Internet och bättre täckning på det trådlösa nätet för att bättre stödja 1 till 1 satsningen	skolor	1	2	3	4	1	4		
SOU	I sociala utredningar inom individ- och familjeomsorgen ska barnets skolsituation uppmärksammas.	Andel i %	85	90	90	95	85	90		
VOO	Göra en utvärdering av Solstråleverksamheten för att kunna utveckla denna	utvärderingar	0	0	1	1	0	0		

	Mål En bra kommun att växa upp i Mått 3 Andel ungdomar med framtidstro	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Måbra-dagarna - prova på aktiviteter i samarbete med föreningar och hälsoföretag för att inspirera till en rikare fritid.	Antal tillfällen	0	0	1	1	0	0		
	Presentera framtida utvecklingsplaner i samarbetet med Samhällsbyggnadsförvaltningen för föreningarna	Antal tillfällen	0	1	1	2	1	2		
	Besök fritidsgårdar för att berätta om integration	Antal tillfällen	1	3	3	6	0	3		
RTJ	Min Stora Dag. Erbjud sex grundskoleelever med allvarliga sjukdomar/diagnoser en dag på brandstationen	tillfällen	0	1	1	1	0	0		
SBF	Ge en positiv bild av kommunen. Antal egna positiva producerade inlägg mot unga på Facebook och/eller Instagram.	inlägg	0	2	3	5	3	3		
KSF	Erbjud möjlighet till studerande att göra sitt examensarbete inom förvaltningen.	Antal	1	1	1	2	1	1		
	Erbjud ungdomar enligt riktlinjer i arbetsmarknadsprogrammet feriejobb.	ungdomar	0	125	125	125	185	185		
SOU	I samverkan med Region Dalarna erbjuda elever i åk 9, samt deras vårdnadshavare, Arbetsmarknadskunskap.	Andel i %	0	0	0	100	0	0		
	Alla 16 skolenheter följer förvaltningens riktlinjer i "Plan för skola och omvärld".	Antal	8	10	12	16	8	10		
VOO										

	Mål En bra kommun att växa upp i Mått 4 Andel ungdomar med möjl. att påverka dem som bestämmer i kommunen	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Genomföra anläggningsråd i samarbete med föreningslivet där ungdomarna har inflytande och är delaktiga	Antal tillfällen	0	8	8	17	0	16		
	Mötesplats för att skapa delaktighet och inflytande i fritidsutbudet inom omsorgsfritiden	Antal tillfällen	1	2	3	4	1	2		
	Workshop där ungdomar får träffa politiker och tjänstemän	Antal tillfällen	0	1	1	1	0	1		
RTJ										
SBF	Medborgardialog till unga i frågor som berör. Kan vara allt från planfrågor till belysning.	Antal	0	1	1	2	0	1		
KSF	Studiebesök stadshuset åk 7	samtliga åk 7	0	1	1	1	1	1		
	Samverkansmöte med ungdomskonsulenterna. Säkerhet och demokratifrågor	möten	0	1	1	2	0	1		
	Erbjuda praktikantplatser för VBU elever	antal	0	2	2	4	0	0		
SOU	Politikerna bjuds in till elevråd i åk 4-9. Politikerna besöker minst sex elevråd under ett läsår.	Antal	1	4	5	6	1	4		
VOO	Avsätta tid för att göra genomförandeplaner där unga funktionshindrade brukare är delaktiga. Målvärde för aktiviteten: Minst 90% av de unga funktionshindrade anser att de får bestämma över sin vardag.	%	20	50	60	90	81	81		

	Mål En bra kommun att växa upp i Mått 5 Andel ungdomar som har upplevt otrygga situationer	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Trygga miljön vid ABB-arena och sporthallen i samarbete med föreningslivet. Ledarledda aktiviteter för barn och unga. Kompletteras med trygghetsvandringar i april och oktober	Antal tillfällen	0	4	10	18	0	0		
	Issäkerhet under isens dag	Antal tillfällen	1	1	1	1	0	0		
	Framtagande av diskussionsspel omkring mångfald	Antal spel	0	0	0	1	0	0		
RTJ	Skolprojekt för årskurs 2 som handlar om brandsäkerhet, HLR m.m. Alla grundskolor i kommunen	klasser	0	0	0	14	0	14		
	Skolprojekt för årskurs 5 som handlar om brandsäkerhet, HLR m.m. Alla grundskolor i kommunen	klasser	0	0	0	13	0	13		
SBF	Trygghetsvandringar	Antal	0	0	1	2	1	3		
KSF	Deltagande i trygghetsvandring med fokus på ungdomars situation	antal	0	1	1	2	0	1		
SOU	Citygruppen ska vid riskkvällar och -helger vara aktivt närvarande i prioriterade områden i Ludvika kommun.	Antal tillfällen	0	3	6	10	0	3		
	Trygghetskartläggningar genomförs på alla förskole-, fritids- och skolenheter.	Antal enheter	0	0	15	58	0	0		
VOO	Avsätta tid för att göra genomförandeplaner där unga funktionshindrade brukare är delaktiga. Målvärde för aktiviteten: Minst 90% av de unga funktionshindrade brukarna känner sig trygga i verksamheterna.	%	20	50	60	90	69	69		

	Mål En bra kommun att växa upp i	Mått 6 Andel öppet arbetslösa unga vuxna	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Tillhandahålla 6 praktikplatser inom förvaltningen		Antal platser	6	6	6	6	6	6		
RTJ	Prova-på-dag för att väcka intresse för att eventuellt göra ett yrkesval inom räddningstjänstverksamheten		tillfällen	0	0	0	1	0	1		
SBF	Ta emot fullt finansierade unga arbetslösa i verksamheten. Antal arbetsmånader i verksamheten.		manmånader	0	1	4	5	0	0		
KSF	Ungdomar (18-24 år) som går till Jobb eller studier efter tagit del av instas via Arbetsmarknadsenheten.		procent	80	80	80	80	82	82		
	Arbetsmarknadsenheten ska genom samverkan med VBU och Arbetsförmedlingen bidra till att ungdomar återupptar sina gymnasiestudier.		st	0	0	20	20	2	2		
SOU	Öppet arbetslösa unga vuxna som erhåller försörjningsstöd ska ha en åtgärdsplan för att bli självförsörjande.		Andel i %	85	90	90	95	55	60		
VOO	Genom BUI-avtalet provanställa ungdomar under ett år som kan övergå i en tv anställning. Målvärde för aktiviteten; 3 tv anställda ungdomar		ungdomar	0	0	1	3	0	0		

	Mål En tillväxtkommun	Mått 7 Antal invånare	Mål- värdets enhet	Periodiserat mätvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Presentera fritidsutbudet inom kommunen i samarbete med Samarkand, SBG och Ludvikahem		Antal tillfällen	0	1	1	2	1	2		
	Utvidgad samhällsinformation för nyanlända och invandrare		Antal tillfällen	1	2	2	4	1	1		
RTJ	Arbeta för bra kommuniaktion mellan kommuninvånarna och räddningstjänsten genom att finnas i utvalda bostadsområden		tillfällen	0	1	1	2	0	0		
	Kampanj för att bygga bostäder		Antal	0	0	0	1	0	0		
KSF	Busstur för nyinflyttade		antal	0	0	0	1	0	0		
	Delta i mässor för att sprida information och rekrytera personal till kommunen.		antal	0	1	1	3	0	1		
SOU	Programmering genomförs på försök vid kommunens 16 grundskolenheter.		Antal	7	11	12	16	7	11		
	Samtliga avdelningar med barn i åldern 4-5 år har jobbat med minst en NTA-låda under året.		Andel i %	50	60	80	100	50	60		
VOO											

	Mål En tillväxtkommun	Mått 8 Antal nybyggda bostäder 2016–2020	Mål- värdets enhet	Periodiserat mätvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Informationstillfällen i samverkan med Ludvikahem och LKFAB angående befolkningsprognos inom området nyanlända		Antal tillfällen	1	1	1	2	1	1		
RTJ	Räddningstjänsten har regelbundna träffar med miljö- och byggenheten för att förbättra samarbetet mellan förvaltningarna		träffar	0	1	1	4	0	2		
SBF	Aktivt delta på i arbete/projekt med bostäder tillsammans med FBR och Region Dalarna utifrån förutsättningarna.		Antal projekt/verksamhet	0	2	2	2	2	2		
	Antagande av nya eller reviderade detaljplaner som möjliggör bostadsbyggande. (ej lagakraft)		Antal detaljplaner	0	1	2	4	1	1		
KSF	Leverera befolkningsprognos och planeringstal till Sbf		st	0	1	1	1	0	1		
SOU	Social- och utbildningsförvaltningen samverkar med berörda aktörer vid projektering av nya bostäder.		Andel erbjudna tillfällen i	100	100	100	100	100	100		
VOO	Delta i arbetet med att genomföra bostadsförsörjningsplanen och särskilt bevaka bostäder för äldre och funktionshindrade		deltaganden	1	1	1	1	1	1		

	Mål En tillväxtkommun	Mått 9 Andel hushåll med tillgång till snabbt bredband	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF		Information till nyanlända företagare och blivande företagare om satsningen av kommunens bredband på olika språk	Antal tillfällen	0	0	0	1	0	0		
		Fem anläggningar inom kultur- och fritids verksamhetsområde erhåller wifi	Antal anläggningar	0	0	1	5	3	3		
RTJ		Omvärldsbevaka hur räddningstjänsten nyttjar ex. installationen för brandskydd via fiberöverföring	tillfällen	1	1	1	1	0	0		
SBF		Grävsamordnar möten för ledningsägare	Antal möten	0	1	1	2	1	1		
KSF		Möjliggöra fler fiberanslutningar inom tätorten	%	65	65	65	70	65	65		
		Möjliggöra fler fiberanslutningar på landsbygden	%	25	25	25	30	25	25		
SOU		Förskola, skola och social välfärd synliggör och uppmärksammar beslutsfattare och aktörer på behovet av snabbt bredband för att kunna nyttja förvaltningens e-tjänster full ut.	Andel mögliga till- fällen i %	100	100	100	100	100	100		
VOO		Delta i arbetet med att minst 100% av de som bor i särskilt boende har tillgång till snabbt bredband. Målvärde för aktiviteten; antal brukare av 480.	brukare	450	450	460	480	453	453		

	Mål En tillväxtkommun	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Företagsråd där vi pratar gemensamt om den service vi erbjuder inom förvaltningens enheter	Antal tillfällen	0	1	1	1	0	0		
	Presentera förvaltningens utbud på företagsfrukost	Antal tillfällen	0	0	1	1	0	1		
RTJ	Internutbilda räddningstjänstpersonal i bemötande, kunskap och bra service	tillfällen	0	0	0	1	0	0		
SBF	Riktad information till specifik bransch	Antal	0	1	1	1	0	1		
	Marknadsföra SBF service med hjälp av en informationskampanj	Antal	0	0	0	1	0	0		
	Informationskampanj om upplåtelse av allmän platsmark	Antal	1	1	1	1	0	1		
KSF	Arbetsmarknadsenheten ska kontakta 200 företag i syfte att undersöka behovet av arbetskraft samt vilka kompetenser som efterfrågas.	antal	25	100	100	200	5	35		
	Upphandlingscenter medverkar vid näringslivsfrukost för att informera om sin verksamhet	Antal	0	1	1	1	0	0		
SOU	Garanterna barnomsorgsplats inom angivna lagkrav.	Andel i %	96	98	100	100	75	75		
VOO										

	Mål En tillväxtkommun	Mått 11 Andel öppet arbetslösa vuxna	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF		Träff med föreningar angående trygghetsanställningar i samarbete med arbetsförmedlingen	Antal tillfällen	1	1	1	1	1	1		
		Nystartsjobb för nyanlända	Antal platser	10	10	10	10	10	10		
RTJ		Prova-på-dag för att väcka intresse för att arbeta inom räddningstjänsten	tillfällen	0	0	0	1	0	0		
SBF		Ta emot fullt finansierade vuxna arbetslösa i verksamheten. Antal arbetsmånader i verksamheten.	Antal manmånader	0	1	4	5	2	9		
KSF		I samverkan med AF erbjuda personer inom etableringen praktik i kommunen	Antal	0	10	20	30	4	6		
		Ta emot studiebesök inom förvaltningen	Antal	1	2	2	4	2	2		
		Implementering av Jobbslussen.	antal	1	1	1	1	1	1		
SOU		Öppet arbetslösa unga vuxna som erhåller försörjningsstöd ska ha en åtgärdsplan för att bli självförsörjande.	Andel i %	85	90	90	95	55	60		
VOO		Bemanningsenheten besöker arbetsförmedlingen, AF och deras samarbetspartners, presenterar vår verksamhet och behovet av personal. Målvärde för aktiviteten: 4 besök/år	besök	1	2	2	4	2	3		

	Mål En bra kommun att leva i Mått 12 Invånarnas nöjdhet med att bo och leva i kommunen (0–100, där 100=max)	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Ett besöksmål för alla åldrar i samarbete med andra aktörer	Antal besöksmål	0	1	1	1	0	1		
RTJ	Erbjuda informationsträffar hos byalag och liknande	tillfällen	0	2	2	2	0	2		
SBF	Belysa kommunala gång- och cykelvägar (GC) som är skolväg.	Antal	0	0	0	2	0	0		
	Utveckla en handlingsplan för slyröjning i tätortsnära i Ludvika för att främja utsikt och andra upplevelser.	Antal	0	1	1	1	0	0		
	Vägunderhåll och reinvesteringar. Andel nybelagd asfaltsyta kvm asfalt av 1,3 milj kvm (SCB A4:4)	Antal kvm tusental	0	0	0	15	0	0		
KSF	En ökning av användandet av kollektivtrafik. Bra kollektivtrafik på rätt tider	%	0	0	0	10	0	0		
	Populärversion - sammanfattning i korthet - av kommunens årsredovisning. Digital version på hemsidan samt ett antal tryckta exemplar.	st	0	1	1	1	0	0		
SOU	Samtliga 25 förskoleenheter är utifrån frisknivå och smittrisk ute med barnen minst 5 timmar per vecka.	Antal	12	18	24	25	20	20		
	Utveckla och förbättra arbets-/utbildningsmiljön för barn, elever, personal inom utbildningssektorn inom kommunen genom att uppdatera inventarier och tekniska verktyg.	Antal enheter	0	6	10	14	0	6		
VOO	Avsätta tid för att göra genomförandeplaner där brukarna är delaktiga. Målvärde för aktiviteten: Minst 85 % av brukarna är delaktiga i sin genomförandeplan.	%	50	70	70	85	72	75		

	Mål En bra kommun att leva i Mått 13 Invånarnas nöjdhet med kommunens bemötande och tillgänglighet (0–100, där 100=max)	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för måaktiviteten				Rapporterat utfall för måaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Lyfta fram besöksmål och olika aktiviteter på webben	Antal besöksmål	2	5	8	12	10	15		
RTJ	Tillgänglighet - utbilda medarbetare i baskunskap kring frågor som allmänheten har. (Måste vara tydligt vad räddningstjänsten ska svara på olika frågor t.ex. majbrasa.) Internutbildning/information	tillfällen	0	1	1	2	0	0		
SBF	Samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp ska vara ute på allmänna platser för dialog med medborgarna i olika kommundelar. (SCB B15:4)	Antal tillfällen	0	1	1	2	0	1		
KSF	Uppföljningskurs i bemötande	st	0	1	1	1	0	0		
	Rollspel på APT inom kundbemötande	enhet	2	4	4	6	1	1		
SOU	Vårdnadshavarna är nöjda med bemötandet inom barnomsorgen.	Andel i %	95	95	96	96	95	99		
	Vårdnadshavare upplever sig nöjda med skolverksamheten.	Andel i %	95	95	96	96	83	83		
VOO	Utse kontaktpersonal till våra brukare. Målvärde för aktiviteten: Minst 87% av brukarna har en kontaktpersonal.	%	50	50	70	87	89	92		

Mål	Mått 14	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten				
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	
KOF	En bra kommun att leva i Invånarnas nöjdhet med kommunen som en trygg och säker plats att bo på (0–100, där 100=max)	Workshop med brandskydd, säkerhet och HLR	Antal tillfällen	0	1	1	1	0	0		
RTJ	En bra kommun att leva i Invånarnas nöjdhet med kommunen som en trygg och säker plats att bo på (0–100, där 100=max)	Revidera och uppdatera de delar av Ludvika kommuns hemsida som berör räddningstjänsten	tillfällen	0	0	0	1	0	0		
		Öppet hus på stationerna	tillfällen	0	0	1	1	0	0		
SBF	En bra kommun att leva i Invånarnas nöjdhet med kommunen som en trygg och säker plats att bo på (0–100, där 100=max)	Åtgärda de mest prioriterade påpekande utifrån ekonomi och säkerhet från trygghetsvandringarna tidigare år och årets. (SCB A7)	Antal åtgärder	0	0	3	5	0	0		
		Åtgärda enkelt avhjälpa hinder på gator och parker	Antal åtgärder	0	0	0	2	0	0		
KSF	En bra kommun att leva i Invånarnas nöjdhet med kommunen som en trygg och säker plats att bo på (0–100, där 100=max)	Trygghetsvandring allmänfokus	antal	0	1	1	1	1	1		
SOU	En bra kommun att leva i Invånarnas nöjdhet med kommunen som en trygg och säker plats att bo på (0–100, där 100=max)	Citygruppen ska vid riskkvällar och -helger vara aktivt närvarande i prioriterade områden i Ludvika kommun.	Antal tillfällen	0	3	6	10	0	3		
VOO	En bra kommun att leva i Invånarnas nöjdhet med kommunen som en trygg och säker plats att bo på (0–100, där 100=max)	Genomföra en aktivitet med tema tryggt och säkert för äldre och funktionshindrade. Målvärde för aktiviteten: 1 tillfälle.	tillfällen	0	0	0	1	0	0		

	Mål En miljövänlig kommun	Mått 15 Andel hushållsavfall som återvinns	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF		Workshop om källsortering	Antal tillfällen	0	0	0	1	0	0		
RTJ		Källsortera plåt, oljefilter, glas och glödlampor	tillfällen	59	151	243	365	59	151		
SBF		Informationskampanj för att minska andelen förpackningar i hushållsavfallet. (WBAB)	Antal kampanje r	0	1	1	2	1	1		
KSF		Fortsätta sopsortera på alla enheter.	enhet	6	6	6	6	6	6		
SOU		Alla 16 skolenheter jobbar med ett uttalat tema om "Hållbar utveckling" i utbildningen.	Antal	7	11	12	16	7	11		
VOO		Utbilda och införa rutiner för hantering av hushållsavfall på Ängsgården. Målvärde för aktiviteten: Utbilda och införa inom 1 verksamhet	verksamh eter	0	0	0	1	0	0		

	Mål En miljövänlig kommun	Mått 16 Andel ekologiska livsmedel i kommunorganisationen	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	Ekologiskt kaffe och te på samtliga arbetsplatser kontrolleras genom stickprov		Antal stickprov	0	1	1	2	0	1		
RTJ	Ekologiskt kaffe och te på stationerna		procent	100	100	100	100	100	100		
SBF	Ekologiska mejeriprodukter till månadsmöten		%	100	100	100	100	100	100		
KSF	Ekologiska livsmedel i Ame caféverksamhet		procent	20	20	20	20	20	20		
	Ekologiskt kaffe och the inom förvaltningens alla enheter.		enhet	6	6	6	6	6	6		
SOU	Vi strävar alltid efter att höja andelen ekologiska livsmedel i förvaltningens verksamheter, och att de tillagas på ett sådan sätt att tilltalar barn/elever och ger en positiv måltid. Andelen ekologiska livsmedel bör öka till 40%.		Andel i %	36	38	40	40	36	36		
VOO	Öka andelen ekologiska livsmedel i verksamheten genom att särskilt beakta avtal- och inköpsregler. Målvärde för aktiviteten: Minst 40 % av alla livsmedel.		%	35	35	40	40	38	38		

	Mål En miljövänlig kommun	Mått 17 Koldioxidutsläpp från kommunorganisationens bilresor, ton CO2 per årsarbetare	Mål- värdets enhet	Periodiserat målvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
				Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF		Utbildning i skype för samtlig personal inom förvaltningen	Antal tillfällen	0	1	1	1	0	1		
		Elbil för resor inom kommunen	Antal tillfällen	0	0	1	1	0	0		
RTJ		När en bil inom räddningstjänsten, som inte är utryckningsfordon, ska bytas ut väljs en miljöbil	antal	0	0	0	1	0	0		
SBF		Ta fram en cykelkarta	Antal	0	1	1	1	0	1		
		Cykelkampanj för allmänheten	Antal	0	1	2	2	0	2		
KSF		Använda företagskort Dalatrafik för buss och tågresor istället för bilresor. Minst 5 resor per månad	resor	10	25	30	50	10	10		
		Köpa ytteligare en elcykel till förvaltningen som placeras på FH för att användas av AME och UhC	antal	0	1	1	1	0	1		
SOU		Alla nya leasingbilar som det tecknas avtal om ska vara hybrider, laddhybrider eller elbilar.	Andel i %	100	100	100	100	100	100		
VOO		Planeringar på sjukhus via videokonferens. Målvärde för aktiviteten: 15 stycken/år	antal	3	6	8	15	21	51		

	Mål En miljövänlig kommun	Mål- värdets enhet	Periodiserat mätvärde för målaktiviteten				Rapporterat utfall för målaktiviteten			
			Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018	Tillfälle 1, jan-febr 2018	Tillfälle 2, jan-maj 2018	Tillfälle 3, jan-aug 2018	Tillfälle 4, jan-dec 2018
KOF	I samtliga fastigheter som kultur- och fritidsförvaltningen bedriver verksamhet i byts den gamla ljuskällan ut mot LED-belysning. Gäller 13 fastigheter.	Antal fastigheter	2	5	8	13	3	5		
RTJ	Rondering på brandstationen i Ludvika innan nattvila	tillfällen	59	151	243	365	59	151		
SBF	Uppdra till förvaltaren av kommunens fastigheter att under året anordna en kampanj som minskar energianvändningen kommunens verksamhetslokaler som ägs av kommunen och som finansieras via förvaltningsanslag.	Antal uppdrag	1	1	1	1	1	1		
KSF	Börja utbytet av adventsljusstakar i Stadshuset till LED ljusstakar	st	0	0	0	10	10	0		
SOU	Andelen förskolor med Grön Flagg ökar med 2 enheter.	Antal	0	1	1	2	1	2		
VOO	Bjuda in kommunens miljösamordare får att få tips om hur vi kan minska energianvändningen i våra verksamheter. Mätvärde 1 tillfälle	aktiviteter	0	0	1	1	0	0		

2018-05-29

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 82

Dnr 2017/399

Förändringar i aktieägaravtalet för Falun Borlänge Regionen AB

Arbetsutskottets förslag till beslut

Fullmäktige antar förslag till ändringar i aktieägaravtalet i Falun Borlänge-regionen AB, under förutsättning att likalydande beslut fattas av alla ägarkommuner.

Beskrivning av ärendet

Enlig gällande avtal för Falun Borlänge-regionen AB ska ordförandeposten cirkulera årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter.

Styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB har ansett att tidsperioden på ett år inte ger tillräcklig kontinuitet i styrningen av bolaget och har därför föreslagit en förändring till längre tidsintervall.

Förslag till ändring är att ordförandeposten cirkulerar i tvåårsintervall i bokstavsordning för ägarkommunerna. Vice ordförandeposten följer efter ordförandeskapet så respektive kommun först är ordförande i två år och sedan vice ordförande i två år. Förändringen kan ske från och med årsstämman 2019.

Kommunstyrelsens förvaltning har inget att erinra förslaget och förordar att förändringarna i aktieägaravtalet för Falun Borlänge-regionen AB antas, under förutsättning att likalydande beslut fattas av alla ägarkommuner.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse från kommunstyrelsens förvaltning daterad 3 maj 2018.
2. Protokollsutdrag från styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB, daterad den 13 december 2017.
3. Reviderat aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB.
4. Aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB, daterad den 22 december 2010.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning
Malin Ekholm, 0240- 861 82
malin.ekholm@ludvika.se

Fullmäktige

Förändringar i aktieägaravtalet för Falun Borlänge regionen AB

Förvaltningens förslag till beslut

Fullmäktige antar förslag till ändringar i aktieägaravtalet i Falun Borlänge-regionen AB, under förutsättning att likalydande beslut fattas av alla ägarkommuner.

Beskrivning av ärendet

Enlig gällande avtal för Falun Borlänge-regionen AB ska ordförandeposten cirkulera årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter.

Styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB har ansett att tidsperioden på ett år inte ger tillräcklig kontinuitet i styrningen av bolaget och har därför föreslagit en förändring till längre tidsintervall.

Förslag till ändring är att ordförandeposten cirkulerar i tvåårsintervall i bokstavsordning för ägarkommunerna. Vice ordförandeposten följer efter ordförandeskapet så respektive kommun först är ordförande i två år och sedan vice ordförande i två år. Förändringen kan ske från och med årsstämman 2019.

Kommunstyrelsens förvaltning har inget att erinra förslaget och förordar att förändringarna i aktieägaravtalet för Falun Borlänge-regionen AB antas, under förutsättning att likalydande beslut fattas av alla ägarkommuner.

Jan Lindström
Kommunchef

Malin Ekholm
Utredare

Bilagor

1. Protokollsutdrag från styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB, daterad den 13 december 2017.
2. Reviderat aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB.
3. Aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB, daterad den 22 december 2010.

Beslut skickas till

Falun Borlänge-regionen AB för verkställighet
Kommunchef för kännedom
Akten

Förslag till beslut:

Förslag till ändringar i aktieägaravtalet i Falun Borlänge-regionen AB godkänns och kan börja gälla från och med årsstämman 2019.

Ärendet:

Enligt gällande avtal ska ordförandeposten cirkulera årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter. Styrelsens ordförande och vice ordförande utses vidare av årsstämman.

Styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB har ansett att tidsperioden på ett år inte ger tillräcklig kontinuitet i styrningen av bolaget och har därför föreslagit en förändring till längre tidsintervall. Förändringen kan ske från och med årsstämman 2019.

Tidigare text i aktieägaravtalet i punkt 5 Styrelse:

Ordförandeposten cirkulerar årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter. Denna ordning kan ändras vid extern styrelseordförande.

Ändras till:

Ordförandeposten cirkulerar i tvåårsintervall i bokstavsordning för ägarkommunerna. Vice ordförandeposten följer efter ordförandeskapet så respektive kommun först är ordförande i två år och sedan vice ordförande i två. Denna ordning kan ändras vid extern styrelseordförande.

Beslutsunderlag

- Styrelsebeslut Falun Borlänge-regionen 2017-12-13
- Aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB 2010-12-22
- Reviderat förslag till aktieägaravtal

Förslag till beslut på sammanträdet

.....

2018-xx-xx

Förslag till nytt

AKTIEÄGARAVTAL

Angående

Falun Borlänge-regionen AB

mellan

Falu kommun

Borlänge kommun

Ludvika kommun

Gagnefs kommun

Smedjebackens kommun

Sätters kommun

Innehållsförteckning

Punkt

1. Parter mm
2. Bakgrund
3. Samverkan och omfattning
4. Bolagsordning mm
5. Styrelse
6. Verkställande direktör
7. Revisorer
8. Beslutsfattande i styrelsen
9. Beslutsfattande vid bolagsstämma
10. Firmateckning
11. Finansiering
12. Vinstdispositioner
13. Ändrade förutsättning
14. Avtalstid
15. Förtida uppsägning
16. Följder av avtalets upphörande
17. Hembud och inlösen
18. Värdering
19. Pantsättning
20. Tvister
21. Ändring av avtalet
22. Villkor

AKTIEÄGARAVTAL

1. Parter mm

Parter i detta avtal (”Parterna”) är

- 1) Falu kommun
- 2) Borlänge kommun
- 3) Ludvika kommun
- 4) Gagnefs kommun
- 5) Smedjebackens kommun
- 6) Sätters kommun

Med ”Bolaget” avses i detta aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB.

Avtalet ersätter tidigare aktieägaravtal från 2010.

Vid bildande av bolaget 2001 tecknade ägarna aktier i en fördelning enligt nedanstående tabell. Ägarandelarna utgick ifrån befolkningens storlek i respektive kommun 2000-12-31.

Kommun	Befolkning	Andel i %	Aktiekapital
Borlänge	47151	31,6	158000
Falun	54387	36,4	182000
Gagnef	10094	6,8	34000
Ludvika	26477	17,7	88500
Säter	11268	7,5	37500
Total	149377	100	500000

Smedjebackens kommun erbjöds under 2010 att via en riktad nyemission ingå som aktieägare i bolaget. Utgångspunkt för priset vid nyteckning var substansvärdet i bolaget vid senast fasställda balansräkning.

Nyteckning skedde med 350 aktier till 200 kr/aktie. Totalt 70 000 kronor. Aktiekapitalet höjdes med 35 000 kronor och 35 000 kronor tillfördes eget kapital som överkursfond.

Ovannämnda värderingsprincip utgör utgångspunkt för eventuellt ytterligare delägare i framtiden.

Sedan Smedjebackens kommun erbjudits delägarskap genom en riktad nyemission med 350 aktier fördelar sig aktiekapital och ägarandel enligt nedan. Ägarandelarna överensstämmer med befolkningsstorleken i respektive kommun 2009-12-31.

Kommun	Befolkning	Andel i %, efter folkmängd	Andel av aktiekapital i % efter emission	Aktiekapital
Borlänge	48681	30,1	29,5	158000
Falun	55 685	34,4	34,0	182000
Gagnef	10 071	6,2	6,4	34000
Ludvika	25 650	15,9	16,5	88500
Säter	10 900	6,7	7,0	37500
Smedjebacken	10 758	6,7	6,6	35000
Total	161 745	100	100	535000

2. Bakgrund

Bolaget skall inom Falun, Borlänge, Ludvika, Gagnef, Smedjebackens och Sätters kommuner arbeta med näringslivs- och regional utveckling, öka attraktionskraften i regionen samt på uppdrag initiera och driva kommunsamverkansprojekt. Bolagets verksamhet framgår av bolagsordningen.

3. Samverkan och omfattning

Parterna skall samverka i öppen anda och utan onödigt dröjsmål informera varandra om förhållanden och förutsättningar för Bolagets verksamhet och som rimligen kan vara av intresse för de andra parterna och förutsättningar för Bolagets verksamhet och som rimligen kan vara av intresse för de andra parterna såsom aktieägare i Bolaget.

4. Bolagsordning mm

Bolaget skall ha en bolagsordning med lydelse enligt Bilaga 1.

Vid bristande överenskommelse mellan innehållet i bolagsordningen och detta aktieägaravtal, skall aktieägaravtalet äga företräde Parterna emellan.

5. Styrelse

De sex ägarna utser vardera en ledamot och en suppleant.

Styrelsen utses för tiden från den ordinarie årsstämman som följer efter det att allmänna val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Ordförandeposten cirkulerar i tvåårsintervall i bokstavsordning för ägarkommunerna. Vice ordförandeposten följer efter ordförandeskapet så respektive kommun först är ordförande i två år och sedan vice ordförande i två. Denna ordning kan ändras vid extern styrelseordförande.

Suppleant får endast träda in för styrelseledamot som nominerats av samma Part som suppleanten.

Styrelsens ordförande och vice ordförande utses av årsstämman.

Suppleanter i styrelsen skall kallas till sammanträden och har närvaro – yttranderätt, men ej förslagsrätt.

Kommundirektörerna/kommuncheferna i samtliga ägarkommuner har närvaro – yttranderätt i styrelsen.

6. Verkställande direktör

Styrelsen äger rätt att utse verkställande direktör. Denne får inte vara styrelseledamot i Bolaget.

Revisorerna väljs av årsstämman efter nominering av Parterna.

Revisorernas och suppleanternas uppdrag gäller till slutet av den ordinarie årsstämman.

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall utses en lekmannarevisor med suppleant.

8. Beslutsfattande i styrelsen

Styrelsen är beslutsför då mer än hälften av ledamöterna eller tjänstgörande suppleanter är närvarande.

Beslut fattas med enkel majoritet.

9. Beslutsfattande vid årsstämma

Vid årsstämma skall Part rösta för de av honom ägda och företrädda aktierna.

Följande beslut erfordrar enighet mellan Parterna på årsstämman:

- Beslut om att bereda ny Part inträde som aktieägare i Bolaget och villkoren härför
- Ändring av Bolagets aktiekapital samt utvidgning av konvertibla skuldebrev förenade med optionsrätt vid nyteckning och vinstandelsbevis
- Beslut om aktieägartillskott
- Fråga som styrelsen hänskjutit till årsstämman för avgörande
- Ändring av detta avtal, bolagsordning till årsstämman för avgörande
- Avyttring eller nedläggning av Bolagets rörelse
- Bolagets trädande i likvidation, såvida inte skyldighet enligt lag föreligger

10. Firmateckning

Bolagets firma skall tecknas av två ordinarie styrelseledamöter i förening. Dessutom äger verkställande direktören teckna firman enligt 8 kap 29 § aktiebolagslagen för löpande förvaltningsåtgärder.

11. Finansiering

I den mån Bolaget behöver tillskott av rörelsekapital förutsätts att Parterna bidrager till erforderlig finansiering i proportion till sina respektive innehav av aktier genom ökning av aktiekapitalet eller aktieägartillskottet. Vid ökning av aktiekapitalet skall tillses att den i § 1 angivna fördelningen av aktiekapitalet iakttagas.

Regelverket och rättsläget avseende avlyft av ingående mervärdesskatt är svårtolkat vad gäller vissa projekt med offentlig finansiering som utförs på uppdrag av ägarna. Motsvarande problematik finns inte om uppdragen genomförs direkt i respektive kommun. Ägarna garanterar att bolaget inte ska drabbas av väsentliga kostnader avseende mervärdesskatt som inte skulle uppstå om berörda projekt genomfördes direkt av någon kommun.

Skyldighet för Part att medverka till finansiering av Bolagets verksamheter föreligger först då Parterna enhälligt beslutar därom.

Om tredje man som säkerhet för någon av Bolagets förpliktelser kräver säkerhet i form av borgen eller dylikt av Parterna skall parternas inbördes ansvar motsvara aktiekapitalets fördelning. Borgensbeslut fattas av respektive kommunfullmäktige.

12. Vinstdispositioner

Överskott i Bolagets verksamhet skall i första hand användas för sådana avskrivningar och nedskrivningar som affärsmässigt motiverade samt för sådana avsättningar till reserver och fonder som antingen är förskrivna i lag eller skäligen bör verkställas enligt bokföringspraxis och god redovisningssed även som täckande av föregående års eventuella balanserade förlust. Därefter återstående överskott skall disponeras i enlighet med årsstämman beslut.

13. Ändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för detta avtal i väsentlig mån skulle ändras eller avtalet till följd av ändring i lag eller annan omständighet utom Parternas kontroll ej kan tillämpas i enlighet med Parternas intentioner skall på begäran av Part förhandlingar inledas i syfte att anpassa avtalet till de ändrade förhållanden som då må råda.

14. Avtalstid

Detta avtal gäller från och med denna dag till och med den 31 december 2015. Om part ej uppsäger detta avtal senast sex (6) månader före avtalstiden utgång, skall detsamma anses vara förlängt på oförändrade villkor för fem(5) år i taget med motsvarande tid för uppsägning.

Uppsägning skall skriftligen och översändas till övriga Parter genom rekommenderat brev.

15. Förtida uppsägning

Utöver vad som anges i § 14 ovan äger envar av Parterna rätt att säga upp avtal i förtid i följande fall:

- A. Om Parterna vid upprepade tillfällen ej lyckas nå enighet i fråga där sådan enighet erfordras enligt § 9 ovan och den bristande enigheten Parterna emellan uppenbarligen äventyrar bolagets fortsatta verksamhet.
- B. Om förutsättningarna för detta avtal väsentligen rubbas och överenskommelse enligt § 13 ovan ej kan åstadkommas.
- C. Om Part bryter mot bestämmelse i detta avtal och avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för de andra Parterna samt den felande parten icke inom (30) dagar efter skriftlig anmälan därom, vidtagit rättelse.

Parterna äger rätt att säga upp avtalet till upphörande en (1) mån efter det att uppsägningen har avsänts.

16. Följder av avtalets upphörande

Skulle detta avtal sägas upp av Part enligt bestämmelserna i § 14 och § 15 A-B ovan skall, om annan överenskommelse mellan samtliga Parter inte träffas, Bolaget träda i likvidation. Part förbinder sig därvid att på årsstämma rösta för beslut om likvidation.

Skulle detta avtal sägas upp av Part enligt bestämmelserna i § 15 C ovan är den avtalsbrytande Parten skyldig att till inlösen av övriga Parter överlämna sina aktier i Bolaget.

Inlösen skall ske enligt vad som anges nedan i detta avtal. Övriga Parter äger rätt att inlösa avtalsbrytande Parts aktier.

Skulle avtalet upphöra på grund av avtalsbrott som avses i § 15 C ovan skall den Part som begått avtalsbrottet – inom en månad från mottagandet av uppsägningen – till de övriga Parterna hembjuda samtliga sina aktier i Bolaget till inlösen enligt vad som anges i §17.

17. Hembud och inlösen

Aktie i Bolaget får inte övergå till annan aktieägare eller person som inte tidigare är aktieägare i Bolaget utan att part först hembjudit samtliga sina aktier i Bolaget till inlösen av övriga Parter.

Hembudsskyldigheten skall fullgöras genom skriftlig anmälan som skickas i rekommenderat brev till Bolagets styrelse.

När anmälan gjorts skall styrelsens ordförande genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad med anmodan till den, som vill begagna sig i lösningsrätten, att skriftligen inom två månader från den dag anmälan gjordes, framställa inlösningsanspråk hos styrelsen.

Inlösningsrätten får inte utövas beträffande mindre antal aktier än de som hembjudits. Om flera lösningsberättigade anmäler sig vilja lösa, skall de hembjudna aktierna fördelas bland dem i förhållande till deras tidigare aktieinnehav i bolaget. Vid inlösen av aktier ska inlösen ske efter ett pris som bestäms enligt § 18 nedan.

Uppkommer mellan parterna tvist om detta värde efter vilken inlösen ska ske, ska detta fastställas av skiljemän enligt lag om skiljemän. Avstår de inlösningsberättigade Parterna från inlösningsrätten eller framställs inte inlösningsanspråk inom föreskriven tid, äger den hembjudande Parten fritt överlåta aktierna inom sex månader från utgången av den tid, inom vilken inlösningsanspråk skulle ha framställs.

Om Part överlåter sina aktier till person som inte förut är aktieägare i Bolaget på sätt anges ovan förbinder som den överlåtande Parten att tillse att förvärvaren övertager samtliga Parters rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal genom påteckning av detsamma. Utträdande Part är inte befriad från sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal förrän tillträdande part anslutit sig till avtalet.

18. Värdering

Parterna är överens om att i anslutning till varje årsbokslut fastställa ett aktievärde för aktierna i Bolaget att tillämpas vid inlösen av aktierna enligt detta avtal. Sådant värde skall tillämpas utom i fall, då det framstår som uppenbart att Bolagets värde avsevärt

förändrats i förhållande till senast värdering.

Värde enligt föregående stycke skall fastställas i samråd med Bolagets revisor. Kan aktieägarna inte enas, fastställs värdet av revisorn. Värdet skall utgöras enligt senast fastställda årsbokslut, med avdrag för schablonskatt vid varje tillfälle gällande skattesats.

Det således fastställda värdet skall tillämpas vid inlösenfall under tiden från tidpunkten från den ordinarie årsstämman varunder bokslutet behandlats fram till dess nästa ordinarie årsstämma hålls, se dock första stycket.

19. Pantsättning av aktie

Part äger inte pantsätta aktie i Bolaget.

21. Tvister

Tvist rörande detta avtals tillkomst, tolkning eller tillämpning såväl som därur härflytande rättsförhållande skall avgöras av allmän domstol.

22. Ändring av avtalet

Ändringar i eller tillägg till detta skall ske skriftligen.

23. Villkor

Detta avtal är villkorat av att kommunfullmäktige i respektive kommun före den 2011 03 31 godkänner detta avtal.

Detta avtal har upprättats i sex exemplar, varav envar av parterna tagit sitt.

Borlänge 2018 - -

.....
För Borlänge kommun

Falun 2018 - -

.....
För Falu kommun

Gagnef 2018 - -

.....
För Gagnefs kommun

Ludvika 2018 - -

.....
För Ludvika kommun

Smedjebacken 2018 - -

.....
För Smedjebackens kommun

Säter 2018 - -

.....
För Sätters kommun

.....

FALUN BORLÄNGE
REGIONEN

Protokoll fört vid styrelsemöte nr 7 med styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB

Plats: Stadshuset, Ludvika kommun
Tid: onsdagen den 13 december 2017, kl. 09.00 – 12.00

Närvarande ledamöter:

Leif Pettersson	Ludvika kommun, ordförande.	Beslutande
Susanne Norberg	Falu kommun, ordinarie.	Beslutande
Fredrik Rönning	Smedjebackens kommun, ordinarie.	Beslutande
Irené Homman	Gagnefs kommun, ordinarie.	Beslutande
Mats Nilsson	Säters kommun	Beslutande
Dan Nygren	Falu kommun, adj. ledamot	Närvarande ej beslutande
Pär Jerfström	Säters kommun, adj. ledamot.	Närvarande ej beslutande
Jan Lindström	Ludvika kommun, adj. ledamot.	Närvarande ej beslutande
Tommy Sandberg	Gagnefs kommun, adj. ledamot.	Närvarande ej beslutande

Föredragande:

Åke Sandberg	Falun Borlänge-regionen AB, VD.
Eva Mikkelsen	Falun Borlänge-regionen AB, protokollförare.

Förhinder:

Jan Bohman	Borlänge kommun, ordinarie.
Agneta Nyvall	Borlänge kommun, suppleant.
Mikael Rosén	Falu kommun, suppleant.
HåGe Persson	Ludvika kommun, suppleant.
Jan Tholerus	Smedjebackens kommun, suppleant
Kerstin Söderlund	Smedjebackens kommun
Tommy Andersson	Säters kommun, suppleant
Fredrik Jarl	Gagnefs kommun, suppleant.
Åsa Granat	Borlänge kommun, adj. ledamot.

- § 59. **Mötets öppnande**
Ordförande Leif Pettersson hälsade samtliga välkomna till Ludvika och förklarade styrelsens sammanträde öppnat.
- § 60. **Godkännande av dagordning och protokollförare**
Beslutades att godkänna föreliggande dagordning, bilaga 1, samt att utse Eva Mikkelsen till protokollförare.
- § 61. **Val av justerare att jämte ordförande justera dagens protokoll**
Beslutades att Irene Homman att jämte ordföranden justera protokollet.
- § 62. **Föregående sammanträdesprotokoll**
Föregående sammanträdesprotokoll nr 5 och 6, 2017-10 -04 och 2017-11-10 är tidigare utsänd, bilaga 2a och 2b.
Styrelsen beslutade:
Att notera och lägga protokoll nr 5 och 6, 2017 till handlingarna.

Falun Borlänge-regionen AB

- § 63. **Information**
Åke Sandberg informerade om dagsläget på bolaget.
- Ägarskiftescentrum kommer att gå över till ALMI. Två medarbetare slutar i samband med detta.
 - Utvecklingsledare: utvecklingsledartjänsterna löses genom omDispositionering av befintlig personal förutom 50% nyrekrytering i samverkan med Rekryteringslots.

Styrelsen beslutade:
Att godkänna och notera informationen.

- § 64. **Ändringen i aktieägaravtalet gällande ordförandeposten**
I bolagsordningen punkt 5 finns reglerat att ordförandeposten ska cirkulera årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter.
Förslaget till förändringen i aktieägaravtalet gällande ordförandeposten med fyra årscykler i FBR fick följande motivering till återremiss från Gagnef kommun:
”Uppdra till Gagnefs kommuns representant i styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB att förorda att varje kommun har ordförandeperiod om 2 år.”

Styrelsen beslutade:
Att uppdra till VD att ta fram ett KF-beslutsunderlag för förslaget med två-års intervaller för ordförande samt vice-ordförande och skicka till respektive kommunchef.
Att ta upp ärendet vid Bolagstämman

- § 65. Strategisk handlingsplan**
Åke Sandberg presenterade den strategiska handlingsplanen. Beslut är redan taget i styrelsen att VD ska genomföra intentionen i handlingsplanen. Den strategiska handlingsplanen har bearbetats utifrån detta tillsammans med kommunchefer och personal. Den omarbetade planen finns i bilaga 3.
Styrelsen beslutade:
Att notera och godkänna planen till protokollet
- § 66. Verksamhetsplan**
Åke Sandberg presenterade verksamhetsplanen för 2018. Verksamhetsplanen är bearbetad i kommunchefsgruppen. Bifogas i bilaga 4.
Styrelsen beslutade:
Att anta verksamhetsplanen för 2018.
- §67. Ekonomisk rapport för november 2017**
Åke Sandberg presenterade den ekonomiska rapporten för perioden januari till och med november. Se bilaga 5.
Styrelsen beslutade:
Att notera och godkänna den ekonomiska rapporten.
- §68. Budget**
Åke Sandberg presenterade budgeten för 2018. Ärendet berett i kommunchefsgruppen. Förslag till budget bifogas i bilaga 6.
Styrelsen beslutade:
Att anta bifogad budget 2018, exklusive Gysam.
- §69. Öppen punkt till styrelsen**
Diskussion kring kompetensförsörjningen 2030 i regionen.
Styrelsen beslutade:
Att uppdra till VD att bjuda in HR-chefer från ägarkommunerna till nästa möte i februari för att fortsätta diskussionerna.
- §70. Kommande möten**
Åke Sandberg presenterade förslag till sammanträdestider 2018. Se bilaga 7.
Styrelsen beslutade:
Att fastställa sammanträdestiderna enligt plan men med ändringen av datum för strategidagarna.
- §71. Övriga frågor**
Anställning av ny VD och förlängning av Åke Sandbergs anställning.
Styrelsen beslutade:
Att ordförande får befogenheter att slutföra anställningsavtalet med ny VD
Att förlänga anställningsavtalet för Åke Sandberg till och med 31 mars.

§72.

Avslutning

Ordföranden förklarade styrelsesammanträdet avslutat och önskade God Jul och Gott Nytt År.

Dag som ovan vid protokollet

Eva Mikkelsen

Justeras:
Leif Pettersson
Ordförande

Irene Homman

2010-12-22

AKTIEÄGARAVTAL
Angående
Falun Borlänge-regionen AB

mellan

Falu kommun
Borlänge kommun
Ludvika kommun
Gagnefs kommun
Smedjebackens kommun
Sätters kommun

Innehållsförteckning

Punkt

1. Parter mm
2. Bakgrund
3. Samverkan och omfattning
4. Bolagsordning mm
5. Styrelse
6. Verkställande direktör
7. Revisorer
8. Beslutsfattande i styrelsen
9. Beslutsfattande vid bolagsstämma
10. Firmateckning
11. Finansiering
12. Vinstdispositioner
13. Ändrade förutsättning
14. Avtalstid
15. Förtida uppsägning
16. Följder av avtalets upphörande
17. Hembud och inlösen
18. Värdering
19. Pantsättning
20. Tvister
21. Ändring av avtalet
22. Villkor

AKTIEÄGARAVTAL

1. Parter mm

Parter i detta avtal (”Parterna”) är

- 1) Falu kommun
- 2) Borlänge kommun
- 3) Ludvika kommun
- 4) Gagnefs kommun
- 5) Smedjebackens kommun
- 6) Sätters kommun

Med ”Bolaget” avses i detta aktieägaravtal Falun Borlänge-regionen AB.

Avtalet ersätter tidigare aktieägaravtal från 2002.

Vid bildande av bolaget 2001 tecknade ägarna aktier i en fördelning enligt nedanstående tabell. Ägarandelarna utgick ifrån befolkningens storlek i respektive kommun 2000-12-31.

Kommun	Befolkning	Andel i %	Aktiekapital
Borlänge	47151	31,6	158000
Falun	54387	36,4	182000
Gagnef	10094	6,8	34000
Ludvika	26477	17,7	88500
Säter	11268	7,5	37500
Total	149377	100	500000

Smedjebackens kommun erbjuder under 2010 att via en riktad nyemission ingå som aktieägare i bolaget. Utgångspunkt för priset vid nyteckning är substansvärdet i bolaget vid senast fasställda balansräkning.

Nyteckning kommer att ske med 350 aktier till 200 kr/aktie. Totalt 70 000 kronor. Aktiekapitalet höjs med 35 000 kronor och 35 000 kronor tillförs eget kapital som överkursfond.

Ovannämnda värderingsprincip utgör utgångspunkt för eventuellt ytterligare delägare i framtiden.

Sedan Smedjebackens kommun erbjudits delägarskap genom en riktad nyemission med 350 aktier fördelar sig aktiekapital och ägarandel enligt nedan. Ägarandelarna överensstämmer med befolkningsstorleken i respektive kommun 2009-12-31.

Kommun	Befolkning	Andel i %, efter folkmängd	Andel av aktiekapital i % efter emission	Aktiekapital
Borlänge	48681	30,1	29,5	158000
Falun	55 685	34,4	34,0	182000
Gagnef	10 071	6,2	6,4	34000
Ludvika	25 650	15,9	16,5	88500
Säter	10 900	6,7	7,0	37500
Smedjebacken	10 758	6,7	6,6	35000
Total	161 745	100	100	535000

2. Bakgrund

Bolaget skall inom Falun, Borlänge, Ludvika, Gagnef, Smedjebackens och Sätters kommuner arbeta med näringslivs- och regional utveckling , öka attraktionskraften i regionen samt på uppdrag initiera och driva kommunsamverkansprojekt. Bolagets verksamhet framgår av bolagsordningen.

3. Samverkan och omfattning

Parterna skall samverka i öppen anda och utan onödigt dröjsmål informera varandra om förhållanden och förutsättningar för Bolagets verksamhet och som rimligen kan vara av intresse för de andra parterna och förutsättningar för Bolagets verksamhet och som rimligen kan vara av intresse för de andra parterna såsom aktieägare i Bolaget.

4. Bolagsordning mm

Bolaget skall ha en bolagsordning med lydelse enligt Bilaga 1.

Vid bristande överenskommelse mellan innehållet i bolagsordningen och detta aktieägaravtal, skall aktieägaravtalet äga företräde Parterna emellan.

5. Styrelse

De sex ägarna utser vardera en ledamot och en suppleant.

Styrelsen utses för tiden från den ordinarie årsstämman som följer efter det att allmänna val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Ordförandeposten cirkulerar årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter. Denna ordning kan ändras vid extern styrelseordförande.

Suppleant får endast träda in för styrelseledamot som nominerats av samma Part som suppleanten.

Styrelsens ordförande och vice ordförande utses av årsstämman.

Suppleanter i styrelsen skall kallas till sammanträden och har närvaro – yttranderätt, men ej förslagsrätt.

Kommundirektörerna/kommuncheferna i samtliga ägarkommuner har närvaro – yttranderätt i styrelsen.

6. Verkställande direktör

Styrelsen äger rätt att utse verkställande direktör. Denne får inte vara styrelseledamot i Bolaget.

Revisorerna väljs av årsstämman efter nominering av Parterna.

Revisorernas och suppleanternas uppdrag gäller till slutet av den ordinarie årsstämman.

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor skall utses en lekmannarevisor med suppleant.

8. Beslutsfattande i styrelsen

Styrelsen är beslutsför då mer än hälften av ledamöterna eller tjänstgörande suppleanter är närvarande.

Beslut fattas med enkel majoritet.

9. Beslutsfattande vid årsstämma

Vid årsstämma skall Part rösta för de av honom ägda och företrädde aktierna.

Följande beslut erfordrar enighet mellan Parterna på årsstämman:

- Beslut om att bereda ny Part inträde som aktieägare i Bolaget och villkoren härför
- Ändring av Bolagets aktiekapital samt utvidgning av konvertibla skuldebrev förenade med optionsrätt vid nyteckning och vinstandelsbevis
- Beslut om aktieägartillskott
- Fråga som styrelsen hänskjutit till årsstämman för avgörande
- Ändring av detta avtal, bolagsordning till årsstämman för avgörande
- Avyttring eller nedläggning av Bolagets rörelse
- Bolagets trädande i likvidation, såvida inte skyldighet enligt lag föreligger

10. Firmateckning

Bolagets firma skall tecknas av två ordinarie styrelseledamöter i förening. Dessutom äger verkställande direktören teckna firman enligt 8 kap 29 § aktiebolagslagen för löpande förvaltningsåtgärder.

11. Finansiering

I den mån Bolaget behöver tillskott av rörelsekapital förutsätts att Parterna bidrager till erforderlig finansiering i proportion till sina respektive innehav av aktier genom ökning av aktiekapitalet eller aktieägartillskottet. Vid ökning av aktiekapitalet skall tillses att den i § 1 angivna fördelningen av aktiekapitalet iakttagas.

Regelverket och rättsläget avseende avlyft av ingående mervärdesskatt är svårtolkat vad gäller vissa projekt med offentlig finansiering som utförs på uppdrag av ägarna. Motsvarande problematik finns inte om uppdragen genomförs direkt i respektive kommun. Ägarna garanterar att bolaget inte ska drabbas av väsentliga kostnader avseende mervärdesskatt som inte skulle uppstå om berörda projekt genomfördes direkt av någon kommun.

Skyldighet för Part att medverka till finansiering av Bolagets verksamheter föreligger först då Parterna enhälligt beslutar därom.

Om tredje man som säkerhet för någon av Bolagets förpliktelser kräver säkerhet i form av borgen eller dylikt av Parterna skall parternas inbördes ansvar motsvara aktiekapitalets fördelning. Borgensbeslut fattas av respektive kommunfullmäktige.

12. Vinstdispositioner

Överskott i Bolagets verksamhet skall i första hand användas för sådana avskrivningar och nedskrivningar som affärsmässigt motiverade samt för sådana avsättningar till reserver och fonder som antingen är förskrivna i lag eller skäligen bör verkställas enligt bokföringspraxis och god redovisningssed även som täckande av föregående års eventuella balanserade förlust. Därefter återstående överskott skall disponeras i enlighet med årsstämman beslut.

13. Ändrade förutsättningar

Om förutsättningarna för detta avtal i väsentlig mån skulle ändras eller avtalet till följd av ändring i lag eller annan omständighet utom Parternas kontroll ej kan tillämpas i enlighet med Parternas intentioner skall på begäran av Part förhandlingar inledas i syfte att anpassa avtalet till de ändrade förhållanden som då må råda.

14. Avtalstid

Detta avtal gäller från och med denna dag till och med den 31 december 2015. Om part ej uppsäger detta avtal senast sex (6) månader före avtalstiden utgång, skall detsamma anses vara förlängt på oförändrade villkor för fem(5) år i taget med motsvarande tid för uppsägning.

Uppsägning skall skriftligen och översändas till övriga Parter genom rekommenderat brev.

15. Förtida uppsägning

Utöver vad som anges i § 14 ovan äger envar av Parterna rätt att säga upp avtal i förtid i följande fall:

- A. Om Parterna vid upprepade tillfällen ej lyckas nå enighet i fråga där sådan enighet erfordras enligt § 9 ovan och den bristande enigheten Parterna emellan uppenbarligen äventyrar bolagets fortsatta verksamhet.
- B. Om förutsättningarna för detta avtal väsentligen rubbas och överenskommelse enligt § 13 ovan ej kan åstadkommas.
- C. Om Part bryter mot bestämmelse i detta avtal och avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för de andra Parterna samt den felande parten icke inom (30) dagar efter skriftlig anmälan därom, vidtagit rättelse.

Parterna äger rätt att säga upp avtalet till upphörande en (1) mån efter det att uppsägningen har avsänts.

16. Följder av avtalets upphörande

Skulle detta avtal sägas upp av Part enligt bestämmelserna i § 14 och § 15 A-B ovan skall, om annan överenskommelse mellan samtliga Parter inte träffas, Bolaget träda i likvidation. Part förbinder sig därvid att på årsstämma rösta för beslut om likvidation.

Skulle detta avtal sägas upp av Part enligt bestämmelserna i § 15 C ovan är den avtalsbrytande Parten skyldig att till inlösen av övriga Parter överlämna sina aktier i Bolaget.

Inlösen skall ske enligt vad som anges nedan i detta avtal. Övriga Parter äger rätt att inlösa avtalsbrytande Parts aktier.

Skulle avtalet upphöra på grund av avtalsbrott som avses i § 15 C ovan skall den Part som begått avtalsbrottet – inom en månad från mottagandet av uppsägningen – till de övriga Parterna hembjuda samtliga sina aktier i Bolaget till inlösen enligt vad som anges i §17.

17. Hembud och inlösen

Aktie i Bolaget får inte övergå till annan aktieägare eller person som inte tidigare är aktieägare i Bolaget utan att part först hembjudit samtliga sina aktier i Bolaget till inlösen av övriga Parter.

Hembudsskyldigheten skall fullgöras genom skriftlig anmälan som skickas i rekommenderat brev till Bolagets styrelse.

När anmälan gjorts skall styrelsens ordförande genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad med anmodan till den, som vill begagna sig i lösningsrätten, att skriftligen inom två månader från den dag anmälan gjordes, framställa inlösningsanspråk hos styrelsen.

Inlösningsrätten får inte utövas beträffande mindre antal aktier än de som hembjudits. Om flera lösningsberättigade anmäler sig vilja lösa, skall de hembjudna aktierna fördelas bland dem i förhållande till deras tidigare aktieinnehav i bolaget. Vid inlösen av aktier ska inlösen ske efter ett pris som bestäms enligt § 18 nedan.

Uppkommer mellan parterna tvist om detta värde efter vilken inlösen ska ske, ska detta fastställas av skiljemän enligt lag om skiljemän. Avstår de inlösningsberättigade Parterna från inlösningsrätten eller framställs inte inlösningsanspråk inom föreskriven tid, äger den hembjudande Parten fritt överlåta aktierna inom sex månader från utgången av den tid, inom vilken inlösningsanspråk skulle ha framställs.

Om Part överlåter sina aktier till person som inte förut är aktieägare i Bolaget på sätt anges ovan förbinder som den överlåtande Parten att tillse att förvärvaren övertager samtliga Parters rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal genom påteckning av detsamma. Utträdande Part är inte befriad från sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal förrän tillträdande part anslutit sig till avtalet.

18. Värdering

Parterna är överens om att i anslutning till varje årsbokslut fastställa ett aktievärde för aktierna i Bolaget att tillämpas vid inlösen av aktierna enligt detta avtal. Sådant värde skall tillämpas utom i fall, då det framstår som uppenbart att Bolagets värde avsevärt

förändrats i förhållande till senast värdering.

Värde enligt föregående stycke skall fastställas i samråd med Bolagets revisor. Kan aktieägarna inte enas, fastställs värdet av revisorn. Värdet skall utgöras enligt senast fastställda årsbokslut, med avdrag för schablonskatt vid varje tillfälle gällande skattesats.

Det således fastställda värdet skall tillämpas vid inlösenfall under tiden från tidpunkten från den ordinarie årsstämman varunder bokslutet behandlats fram till dess nästa ordinarie årsstämma hålls, se dock första stycket.

19. Pantsättning av aktie

Part äger inte pantsätta aktie i Bolaget.

21. Tvister

Tvist rörande detta avtals tillkomst, tolkning eller tillämpning såväl som därur härflytande rättsförhållande skall avgöras av allmän domstol.

22. Ändring av avtalet

Ändringar i eller tillägg till detta skall ske skriftligen.

23. Villkor

Detta avtal är villkorat av att kommunfullmäktige i respektive kommun före den 2011 03 31 godkänner detta avtal.

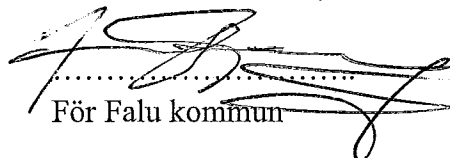
Detta avtal har upprättats i sex exemplar, varav envar av parterna tagit sitt.

Borlänge 2011 -05-25

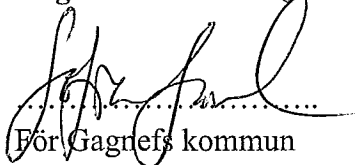
För Borlänge kommun

Falun 2011 -05-25

För Falu kommun

Gagnef 2011 -05-25

För Gagnefs kommun

Ludvika 2011 -05-25

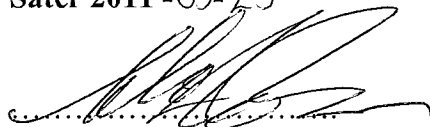
För Ludvika kommun

Smedjebacken 2011 -05-25

För Smedjebackens kommun

Säter 2011 -05-25

För Sätters kommun

FALUN BORLÄNGE
REGIONEN

Protokoll fört vid styrelsemöte nr 7 med styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB

Plats: Stadshuset, Ludvika kommun
Tid: onsdagen den 13 december 2017, kl. 09.00 – 12.00

Närvarande ledamöter:

Leif Pettersson	Ludvika kommun, ordförande.	Beslutande
Susanne Norberg	Falu kommun, ordinarie.	Beslutande
Fredrik Rönning	Smedjebackens kommun, ordinarie.	Beslutande
Irené Homman	Gagnefs kommun, ordinarie.	Beslutande
Mats Nilsson	Säters kommun	Beslutande
Dan Nygren	Falu kommun, adj. ledamot	Närvarande ej beslutande
Pär Jerfström	Säters kommun, adj. ledamot.	Närvarande ej beslutande
Jan Lindström	Ludvika kommun, adj. ledamot.	Närvarande ej beslutande
Tommy Sandberg	Gagnefs kommun, adj. ledamot.	Närvarande ej beslutande

Föredragande:

Åke Sandberg	Falun Borlänge-regionen AB, VD.
Eva Mikkelsen	Falun Borlänge-regionen AB, protokollförare.

Förhinder:

Jan Bohman	Borlänge kommun, ordinarie.
Agneta Nyvall	Borlänge kommun, suppleant.
Mikael Rosén	Falu kommun, suppleant.
HåGe Persson	Ludvika kommun, suppleant.
Jan Tholerus	Smedjebackens kommun, suppleant
Kerstin Söderlund	Smedjebackens kommun
Tommy Andersson	Säters kommun, suppleant
Fredrik Jarl	Gagnefs kommun, suppleant.
Åsa Granat	Borlänge kommun, adj. ledamot.

- § 59. **Mötets öppnande**
Ordförande Leif Pettersson hälsade samtliga välkomna till Ludvika och förklarade styrelsens sammanträde öppnat.
- § 60. **Godkännande av dagordning och protokollförare**
Beslutades att godkänna föreliggande dagordning, bilaga 1, samt att utse Eva Mikkelsen till protokollförare.
- § 61. **Val av justerare att jämte ordförande justera dagens protokoll**
Beslutades att Irene Homman att jämte ordföranden justera protokollet.
- § 62. **Föregående sammanträdesprotokoll**
Föregående sammanträdesprotokoll nr 5 och 6, 2017-10 -04 och 2017-11-10 är tidigare utsänd, bilaga 2a och 2b.
Styrelsen beslutade:
Att notera och lägga protokoll nr 5 och 6, 2017 till handlingarna.

Falun Borlänge-regionen AB

- § 63. **Information**
Åke Sandberg informerade om dagsläget på bolaget.
- Ägarskiftescentrum kommer att gå över till ALMI. Två medarbetare slutar i samband med detta.
 - Utvecklingsledare: utvecklingsledartjänsterna löses genom omDispositionering av befintlig personal förutom 50% nyrekrytering i samverkan med Rekryteringslots.

Styrelsen beslutade:
Att godkänna och notera informationen.

- § 64. **Ändringen i aktieägaravtalet gällande ordförandeposten**
I bolagsordningen punkt 5 finns reglerat att ordförandeposten ska cirkulera årligen mellan ägarnas ordinarie styrelseledamöter.
Förslaget till förändringen i aktieägaravtalet gällande ordförandeposten med fyra årscykler i FBR fick följande motivering till återremiss från Gagnef kommun:
”Uppdra till Gagnefs kommuns representant i styrelsen för Falun Borlänge-regionen AB att förorda att varje kommun har ordförandeperiod om 2 år.”

Styrelsen beslutade:
Att uppdra till VD att ta fram ett KF-beslutsunderlag för förslaget med två-års intervaller för ordförande samt vice-ordförande och skicka till respektive kommunchef.
Att ta upp ärendet vid Bolagstämman

- § 65. **Strategisk handlingsplan**
Åke Sandberg presenterade den strategiska handlingsplanen. Beslut är redan taget i styrelsen att VD ska genomföra intentionen i handlingsplanen. Den strategiska handlingsplanen har bearbetats utifrån detta tillsammans med kommunchefer och personal. Den omarbetade planen finns i bilaga 3.
Styrelsen beslutade:
Att notera och godkänna planen till protokollet
- § 66. **Verksamhetsplan**
Åke Sandberg presenterade verksamhetsplanen för 2018. Verksamhetsplanen är bearbetad i kommunchefsgruppen. Bifogas i bilaga 4.
Styrelsen beslutade:
Att anta verksamhetsplanen för 2018.
- §67. **Ekonomisk rapport för november 2017**
Åke Sandberg presenterade den ekonomiska rapporten för perioden januari till och med november. Se bilaga 5.
Styrelsen beslutade:
Att notera och godkänna den ekonomiska rapporten.
- §68. **Budget**
Åke Sandberg presenterade budgeten för 2018. Ärendet berett i kommunchefsgruppen. Förslag till budget bifogas i bilaga 6.
Styrelsen beslutade:
Att anta bifogad budget 2018, exklusive Gysam.
- §69. **Öppen punkt till styrelsen**
Diskussion kring kompetensförsörjningen 2030 i regionen.
Styrelsen beslutade:
Att uppdra till VD att bjuda in HR-chefer från ägarkommunerna till nästa möte i februari för att fortsätta diskussionerna.
- §70. **Kommande möten**
Åke Sandberg presenterade förslag till sammanträdestider 2018. Se bilaga 7.
Styrelsen beslutade:
Att fastställa sammanträdestiderna enligt plan men med ändringen av datum för strategidagarna.
- §71. **Övriga frågor**
Anställning av ny VD och förlängning av Åke Sandbergs anställning.
Styrelsen beslutade:
Att ordförande får befogenheter att slutföra anställningsavtalet med ny VD
Att förlänga anställningsavtalet för Åke Sandberg till och med 31 mars.

§72.

Avslutning

Ordföranden förklarade styrelsesammanträdet avslutat och önskade God Jul och Gott Nytt År.

Dag som ovan vid protokollet

Eva Mikkelsen

Justeras:
Leif Pettersson
Ordförande

Irene Homman

Kommunstyrelsen

Redovisning av delegationsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har överlåtit sin beslutanderätt till utskott, ordförande och tjänstemän enligt en av kommunstyrelsen antagen delegeringsordning. Dessa beslut ska redovisas till kommunstyrelsen.

Redovisningen innebär inte att kommunstyrelsen får ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot står det kommunstyrelsen fritt att återkalla lämnad delegering.

Utskotten

a) KS 2018/216 00
§ 40-50, 2018-05-16
Förhandlingsutskottet

Kommunchef

b) KS 2018/200 02
Tony Todorovski, tf räddningschef, tillförordnas som tf förvaltningschef på räddningstjänsten 18 juni - 1 juli 2018.

c) KS 2018/173 02
Göran Gullbro, verksamhetschef, tillförordnas som tf förvaltningschef på kultur- och fritidsförvaltningen 21 juni 2018.

d) KS 2018/200 02
Åsa Lindkvist, enhetschef, tillförordnads som tf förvaltningschef för samhällsbyggnadsförvaltningen 6 – 12 augusti 2018.

Förvaltningschef

e) KS 2018/218 02
Anna-Karin Mässing, personalchef, förordnas som tf förhandlingschef 30 maj – 6 juni, 15 – 24 juni samt 16 juli - 27 juli.
Jonas Axelsson, sektionschef förordnas som tf förhandlingschef 7 juni – 12 juni , 14 juni samt 25 juni – 15 juli 2018.
Madelen Grundström, lönechef, förordnas som tf förhandlingschef 13 juni 2018.

Beslut skickas till
Akten

Muntlig information